"LIETUVA", SAVAITINIS LAIKRASZTIS
ISZEINA KAS PETNYCZIA, CHICAGO, ILL.
Prenumerata metams:
Suv. Valstijose, Kanadoje ir Mexike . $2.00
Kitose viešpatystėse 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų prekių klausk laišku. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED ST. : : : CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
PUBLISHED EVERY FRIDAY AT CHICAGO, ILL.
Yearly subscription rate:
In the United States, Canada and Mexico $2.00
To Foreign Countries 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED ST. : : : CHICAGO, ILL.

Nr. 34 CHICAGO, ILL., PENKTDIENIS, 21 d. RUGPIUČIO, (August), 1908 m. Metas XVII

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Buvęs laike pirmutinės dumos susirinkimo Maskolijos ministerių pirmininku, Witte, važiuodamas į Prancuziją neva gydytiesi, atsilankė Berlyne ir čia atlankė žymesniuosius bankierius. Teisybė, dabar Witte ne lošia svarbios rolės politikoj, jis yra vien sanariu viešpatystės rodos, bet užtai jo įtekmė ant rando visgi dar ne maža ir užrubežiuose jis geriau pažįstamas. Tokius neva nuo politikos pasitraukusius randas tankiausiai ir išsirenka atlikimui svarbesnių rando reikalų. Witte gi susigiminiavęs su žydiškais bankieriais. Todėl manoma, kad jo kelionė į Prancuziją neva gydyties yra tik nuduota, ištikro jį randas į užrubežius siunčia su svarbesniais reikalais, tik tuos svarbesnius reikalus slepia: tikriejie Wittės į užrubežius kelionės mieriai yra — suradimas kur nors Maskolijos randui pinigų. Manymas tas išrodo teisingu. Ne bereikalo juk jis lanko savo kelionėj žymesnius bankierius ir tuos lankymus pradeda jau nuo Berlyno.

Bet rodosi, kad Vokietijoj Maskolija paskolos ne gaus, kadangi joje net Vokietijos randas ne randa savo reikalams tiek pinigų, kiek jam reikia, tai skolinti svetimam kraštui randas gali uždrausti. Ir politiškiejie prietikiai terp Maskolijos ir Vokietijos dabar ne geriausi. Taigi Vokietijoj, turbut, Witte caro randui pinigų ne išmels; reiks jų ieškoti kitur. Maskoliškųjų valdininkų akys vis dar nukreiptos į Prancuziją, bet ir Prancuzijos ministerių pirmininkas Clemenceau nepritaria naujai maskoliškai paskolai. Sunkią todėl užduotį ant savęs paėmė grafas Witte. Jeigu jis suras pinigus, tai nėra abejonės, kad už tai jį caras apdovanos ir Wittė vėl gali išplaukti į pirmutinę vietą politiškoj padangėj.

Nors Stolypin gana ilgai laikosi ant urėdo Msakolijos ministerių pirmininko, bet tikro ramumo visgi nėra, kadangi jo valdymo budas neužganėdina daugumos gyventojų. Stolypin jau veik visiems įgriso: reakcijonieriai jį kaltina, kad jis per mažai karia laisvės reikalaujančių, kitų gi partijų veikėjai jo nekenčia už tas kartuves ir reakcijonieriškus padavadijimus. Skaitlinis pritarėjų mažinasi. Rods Stolypin mažai paiso, ar jam kas pritaria, ar ne, bet ir jis be pritarėjų valdyti visą Maskoliją negali. Ant galo jis ir nieko gero kraštui padaryti negali, o be to ilgesniam laikui negalima žmonis nutildyti. Istorija rodo, kad kartais despotiškiejie, žiaurus valdonai užsipelno žmonių meilę, bet jie visgi turi ką nors gero valdomiems padaryti. Antai Napoleonas I buvo žiaurus, o prancuzai su juom ėjo, kur jis užsimanė, nes jis pastatė Prancuziją augščiau už visus kitus kraštus. Stolypin to nemoka padaryti, todėl jis jau įgriso visiems Maskolijos luomams, net savo šalininkams, nes ir jiems nieko gero padaryti neįstengia.

Laikraščiai ne kartą jau garsino, jog Stolypin pasitraukia nuo vietos Maskolijos ministerių pirmininko, bet iki šiol vis jis ant to urėdo laikosi labiausiai, turbut, todėl, kad terp žymesnių ir protingesnių urėdninkų nėra kito, kas tą urėdą paimti galėtų. Svarbiausiu gi yra tas, kad Stolypino valdymo budas ne patinka ne užrubežių viešpatystėms, dėlko jos nenori, viešpataujant Stolypino tvarkai, pinigų skolinti. Ta tai yra svarbiausia priežastis, kurios dėl ir caras sutiktų noriai prašalinti Stolypiną, jeigu suradimas užrubežiuose pinigų kitam pasisektų geriau. Witte todėl ir iškeliavo į užrubežius neva gydytis, o ištikro jis važinėja pabandyti, ar jam nepasiseks kur nors išmelsti naują paskolą. Jeigu pasiseks, tai nėra abejonės, kad Wittė užims Stolypino vietą, kurio, niekas, nė pats caras nuesigailės, nes jis ir sostui nieko gero nepadarė. Kartuvėms ir kalėjimais jis rods šiek tiek nutildė žmones, bet tas įnagis juos dar labiau suerzino. Tokiose sanlygose ramumas ilgai laikytiesi negali.

Jeigu vėl Witte užimtų Maskolijoj ministerių pirmininko vietą, tai nors valdžios mieriai pasiliktų tie patys, bet valdymo budas butų visgi šiek tiek švelnesnis. Nebutų gal tiek kvailų, be mislių persekiojimų žmonių kaip dabar.

ANGLIJA.

Kronsberge susivažiavo Anglijos karalius su Vokietijos ciecorium, o Ishliuje jis susitiko su Austrijos ciecoriu. Ar laike tų susivažiavimų buvo padaryti koki sutarimai, nežinia, bet visgi nėra abejonės, kad buvo apkalbėti terp valdonų begantiejie politiškiejie reikalai ir gal tapo prašalinti mažesniejie nesusipratimai. Laikraščiai abiejų kraštų dabar prilankiau rašo apie savitarpinius prietikius, mažiau juose nereikalingų kurstymų ir nužiurėjimų, bet neužsitikėjimas visgi neišnyko. Randai teipgi nesigiria, kad butų kas svarbesnio nutarta, išreiškia vien viltis, kad tas valdonų susivažiavimas patarnaus užlaikymui sandaros. Nutarta, kad pradžioj ateinančių metų Anglijos karalius atkaks pasisvečiuoti į Vokietiją.

Spėjama buvo, kad susivažiavime Kronsberge terp Anglijos valdono ir Vokietijos ciecoriaus buvo pakeltas klausymas apstabdymo didinimo kariškų laivynų, nes dauginti skaitlių kariškųjų laivų ne visi kraštai gali įstengti, vienas didelis laivas atseina daug milijonų doliarių. Bet kaip arti rando stovinti laikraščiai garsina ir tame nieko ne nutarta, ir toliau tautos eis lenktyn, mėtys milijonus dirbimui vis naujų laivų.

Jau po susitikimui Anglijos karaliaus su Vokietijos ciecoriu Londono laikraščiuose likosi pakeltas užmanymas sudrutinimui laivyno, nors ir be to Anglijos laivynas drutesnis negu dviejų kokių nors kitų viešpatysčių, neišskiriant užimančio antrą vietą prancuziškojo, kad randas nuo piniguočių užtrauktų be palukenų milžinišką paskolą 500 milijonų doliarių. Tiek pinigų neįstengs laivynui išmesti nė viena kita tauta. Jeigu todėl tasai užmanymas Anglijos rando pakeltas, tai jis jau rodo, kad Anglija ne mano apstabdyti drutinimą savo laivyno, bet priešingai, ji mano jį teip sudrutinti, kad nieks tame jos ne tik pralenkti, bet ir pavyti neįstengtų.

PRANCUZIJA.

Prancuziškose valdybose pietinės Azijos vėl užgimė čiabuvių maištai, bet randas užtikrina, kad iki šiol dar maištų apimti apskričiai maži, jie apsireiškė vien Aname ir juos tikisi greitai suvaldyti.

Sukilo arabai ir šiaurinės Afrikos prancuziškoj valdyboj Algiere, prie Morokko rubežių. Susirinko jau ginkluotų arabų 25000. Jie traukia ant Buhar ir Bonam, kur yra neskaitlingi prancuziškos kariumenės garnizonai. Jenerolas Liauty prieš juos išsiuntė 1000 prancuziškų raitelių. Randas mano, kad arabus sukėlė agentai Mulai Hafigo.

Paskutinės žinios atėjusios iš Morokko praneša apie smarkų mušį pajiegų Mulai Hafigo su pajiegoms Abdel Aziso aplinkinėse miesto Morokko. Mulai Hafigo šalininkai likosi sumušti, ant mušio lauko jų liko 800 užmuštų ir sužeistų. Bet išto dar visgi negalima spręsti, kad Abdel Azis galutinai ant savo brolio butų viršų paėmęs.

PERSIJA.

Laikraščiai pranešė, jog Persijoj šachas paėmė viršų ant revoliucijonierių, nuo kurių paveržė net miestą Tabriz kur jie dručiausiai laikėsi. Garsinta teipti buvo, jog šachas rengiasi neleisti antrų parlamento atstovų rinkimų, valdyti toliau be parlamento. Pasirodo vienok, kad revoliuciją ne teip lengva bus suvaldyti: vienur suvaldyta, ji gali kilti kitur, nes visur yra daugiau neužganėdintų negu pritariančių šachui.

Antrame šacho sostapilyj, Ispahane, iki šiol buvo ramu, revoliucijos vilnys dar čia ne buvo prisigriebusios, bet dabar ir čia prietikiai eina blogyn. Randas užsimanė iš Persijos išvyti vieną iš svarbiausių konstitucijonalistų vadovų, Gadjiaga Murulla ir bandė jį suimti. Bet gyventojai apsiginklavo, pavijo suėmusius Murulla šacho kareivius, nuo jų atėmė suimtąjį ir jį iškilmingai atgabeno atgal į miestą. Šacho šalininkai mano, kad Ispahane gali atsikartoti tas pats, kas buvo Tabrize. Persijoj, kaip ir revoliucijos judėjime Maskolijoj nematyt dar tikro revoliucijonierių pliano, jeigu sukįla miestai nesykiu, bet vienas po kitam. Jeigu sukiltų ant syk visi, visame krašte revoliucijos ir laisvės šalininkai, šachas jų neįstengtų suvaldyti.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Šiltinių liga Vilniuje siaučianti labiau ir labiau, todėl miesto sanitarijos komisija paprašiusi visų gydytojų, kad jie, atsižinoję apie tos ligos kur nors pasirodymą, tuojau ton komisijon pranėštų.

Antrosios dumos atstovų-lietuvių: Poviliaus, Stašinskio, Gudavičiaus, Kupsto ir Kumelio byla bus nagrinėjama Vilniaus Teismo Rumuose rugsėjo 15 d. š. m.

Rudenį š. m. Vilniaus liaudies mokyklų valdyba žadanti įkurti įvairiose gubernijos vietose 60 naujų mokyklų.

600 tukstančių rublių, kuriuos Valstybės Taryba ir V. Duma paskyrė žmonių apšvietimo reikalams Vilniaus mokslo apskrityj, tarp atskirų gubernijų taip bus paskirstyta: Vilniaus gub. 78 tukst., Kauno gub. 50 tukst., Gardino 87 tukst., Vitebsko 75 tukst., Minsko 140 tukst., Mogilevo 170 tukst. Neužilgo apskričio globėjo pavaduotojas pats aplankys šias gubernijas, idant kartu su liaudies mokyklų direkcijomis ir gubernijos valdybomis nustatytų skaičių ir vietą naujų įkuriamųjų mokyklų. Kur kokią mokyklą įkurti, tas prigulės nuo to, kiek kuris valsčius prižadės ją sušelpti.

Liepos 31 d. policija konfiskavo Vilniaus žydų laikraščio "Heed Hazman" No. 158. Konfiskuoti liepė cenzuros komitetas už patalpinimą vertimo iš rusų kalbos "Caro dvaras 100 metų atgal". Šioji knyga buvo konfiskuota, bet Peterburgo teismo rumai nuėmė konfiskatą, tačiaus apie tat dar cenzuros komitetui nebuvo pranešta; taip bent aiškina "Kurjer Litewski".

Tą pačią dieną konfiskavo Cionsono spaustuvėj pustrečio tukstančio ekzempliorių knygos žydų kalboj vardu "Haguda Jekito".

IŠ MALĖTŲ,
Vilniaus pav.

Liepos 10 d., sudegė Malėtų miestelyje apie 15 sankrovų.

IŠ BOGUSLAVIŠKIO,
Vilniaus pav.

Musų kraštelyj dar tebeviešpatauja didelis tamsumas. Žmonės tiki visokiais burtais ir atkalbėjimais. Už Ukmergės gyvena vienas žmogus — pagarsėjęs burtininkas; pas jį iš musų krašto žmonės kaip į atlaidus plaukia. Vieną kartą buvo ir Boguslaviškin atkakęs; tuojau subėgo daugybė žmonių jieškoti patarties ligoje ir šiaipjau visokiuose atsitikimuose. Vienai mergaitei, klausiant patarimo ir vaistų nuo nesveikumo, patarė nemylėti ir nekibti prie bernaičių ir busianti sveika. Iš tokio patarimo ir pats ligonis nebuvo patenkintas. Kitą kartą tas stebuklingasai gydytojas buvo atveztas pas ligonį Širvintėlių parapijon; čia taip pat buvo subėgę daugybė žmonių, nešdami auksinus ir grivinas.

Pas mus blaivybė yra nesuprantama, — tat negalimas esą daiktas imti ir išsižadėti degtinę ir alų gėrus. Gelvonų klebonas ir bažnyčioje žmones siekdindavęs daugiau nebegerti, bet labai nedaug kas prisiegą išlaikydavę. Kaikuriose vietose Kauno gub. moters, ypač gi mergaitės, visai negeria. Musų gi krašte ne tik moters, bet jaunutės mergos nesusiraukdamos srebia baltąją.

Laikraščius ir knygas nedaug kas skaito. Prie bažnyčios buvo norima įsitaisyti knygynėlis; kai kurie davė po keletą kapeikų, bet buvo ir tokių, kurie pasakė, kad jiems jokių knygų nereikią, geriau esą buteliukas pasiėmus. Boguslaviškin ateina 10 egzempliorių "Saltinio", 4 — "Vilties", 2 — "L. Ukininko", 1 — "Draugijos" ir 1 — "Vienybės".

Iš musų krašto žmonės labai važiuoja Amerikon. Iš Amerikos atgrįšta labiau apšviesti, bet kiek palukėjus, vėl tokie pat lieka, kaip visi. Pajutę iš Amerikos sugrįžusi, tuojau apspinta, prašydami pastatyti. Atsiranda tokių gailestingų, kad kas šventė bestatydami, ligi paskutiniojo skatiko išsituštinti.

Dėdė.

("V.").

IŠ LENIŠKIŲ,
Vilniaus gub.

Liepos 23 d. Rudaminos valsčiaus, Leoniškių miestelyje ištiko gaisras Olkienickio pabrike. Sudegė visas. Nuostolio 25 tukstančiai; apsaugotas buvo į 9 tukstančius rublių.

("V. Ž.")

IŠ ŠVENČIONIŲ,
Vilniaus gub.

Šie metai musų apskričiui nežada buti gausus. Pavasaris ir vasara nebuvo tikę javams ir žolei augti. Norint jau rugpiutis, bet duona vis tebėra brangi — pudui rugių 1 rub. 20 kap. — 1 rub. 30 kap. Atpingant labai ir nelaukiam. Rugiai užaugo retučiai, žemi, mažomis varpomis. Smiltynnose dar geresni, bet sunkiose, šaltose žemėse vietomis visai prapuolę. Vasarojus anuo metu visai buvo sustojęs augti. Užėję šiltesni orai ir lytus šiek tiek pataisė; jeigu taip ilgiau pabutų, gal visgi atsigautų. Daržai nekokie, labiausiai agurkai, ropės ir kiti. Sodai stovi dykai, — išdaužė pavasaryj vėjai ir kirmėlės išėdė. Pievos labai plonai težėlę, kai kur nėra ko nė piauti. Šieno vos pusę, kaip kiti metai, teturėsime.

Miškuose ligišiol nėra nė uogų, nė grybų; iš jų gerais metais turėdavome nemažą paspirtį. Visa musų viltis — vėliau sėtiejie vasarojai ir bulvės. Jeigu dar bulvės paderėtų, tad vis jau susiverstumėm: jos mums gangreit kasmet pusę duonos atstoja.

Uždarbių apie namus jokių nėra; darbininkas dėlto brangesnis, negu kitais metais budavo: mat, kas gali, visi išeina ar miestan, ar Amerikon.

Vilniaus gubernijoje, Vilniaus, Disnos ir Švenčionių apskričiuose vietomis galvijai serga pragaro raupais (rusiškai—sibirskają jazva). Gubernijos veterinarų valdyba, kad šią ligą sulaikius, pradėjo čiepyti valstiečių galvijus tam tikrais čiepais.

Vileikos gi ir Ašmėnos apskričiuose sirginėja galvijai šnervių ir nagų liga (rusiškai — jaščur).

Viena ir antra liga labai limpamos, ypač daug galvijų žudo pragaro raupai.

("V.").

IŠ BIRŠTONO,
Trakų pav.

Liepos 18 d. buvo čia lietuvių koncertas, įrengtas Kauno lietuvių ratelio. Be vietinių lietuvių, į vakarėlį apsilankė keliolika žmonių iš Punios, Nemaniunų, Prienų ir kitų artimųjų vietų. Buvo ir kiek rusų, lenkų ir kitų.

(Iš "V. Ž.")

IŠ KAUNO.

Kauno marijavių kopyčioj kasdien laikoma mišios lietuvių ir lenkų kalba.

Liepos 30 d. priemiestyj Aleksotas sudegė Adlero ir Rozenbliumo vinių batams dirbtuvė, Šreidbergo garo malunas ir 4 namai. Savininkai neką tenukentėję, nes namai buvo apsergėti (asekuruoti); sunkus gi tų namų gyventojų ir darbininkų padėjimas.

(Iš 'V. Ž.')

IŠ PANEVĖŽIO.

Berželio 21 d., apie 10½ val. dieną, darbininkai taisė ramsčius duobėje, iš kurios ėmė bažnyčios murijimui smiltis, žemes; duobė buvo gili. Petrui Mikolauckui paliepė meistras Rilius pavaryti kylius, kad dručiau turėtųsi ramsčiai. Jis nenorėjo klausyti, nes buvo pavojinga ir galėjo, kaip bežiurint, pajudinus duobės krantus, užvirst žemėmis; tačiau ką darysi, neisi, — meisteris užpyks, ir to menko uždarbio, 70 kap., neteksi. Jam betaisant, spruko lenta, šulas virto, kartu ir žemės. Mikolaucką užmušė miriop; P. Morauckui kojas pusėtinai sutrenkė. A. a. Mikolauckas paliko žmoną su trejatu mažų vaikelių ir ketvirtu kudikiu vystykluose. Ką vyras užsidirbdavo, tuomi diena dienon maitinosi. Dabargi liko be maitintojo, tai pačiai dienai nebeturi ko valgyt, moteriškei užsidirbti nėra kur, o kad ir butų, negali išeiti, nes tik dar po mažam. Apverktinas jos padėjimas!

("V.Z.")

Liepos 12 d. įdėtasai kalėjiman Panevėžio tikrųjų rusų sąjungos pirmininkas Gnatovskis, įnešus 100 rub. užstato ir Kauno prakurorui telegrafavus, esąs iš kalėjimo paleistas, ligi busianti peržiurėta jo byla.

(Iš 'V.')

Ponia Garbačauskaitė - Verchoustinskienė gavo leidimą įkurti Panevėžyje mergaičių progimnaziją. Mokykla veiks pagal programą 4 kliasės ministerijos gimnazijų ir naudosis valdiškomis teisėmis. Labai plati vieta paskirta naujosioms kalboms. Lietuvių, lenkų, vokiečių ir prancuzų kalbos bus išguldomos ne tik vien teoretiškai, bet ir praktiškai. Egzaminai prasidės rugpiučio 7 d.

Menas.

(Iš "V.")

IŠ PANEVĖŽIO MOKYKLOS.

Realinę Panevėžio mokyklą (VII kliasą) baigė 32 mokiniu. Iš jų yra 5 lietuviai: Juozas Dailidonis, Justinas Dameika, Andrius Žemaitis, Justinas Radzevičius, Povilas Stančys; lenkų yra 8: Edvardas Vitort'as, Vilgelmas Dobrovskis, Ignas Liutyk'as, Pelicijonas ir Zigmantas Liausiai, Jonas Pallada, Juozas Ciemnolonskis ir Liubomiras Bartoševičius. Rusai išviso 9, žydai — 6, vokiečiai — 3.

Pereitais mokslo metais realinėje mokykloje buvo 418 mokinių. Pagal tikėjimo ir luomo jie šitaip skirstosi:

Katalikų	238	(56%)
Stačiatikių	92	(22%)
Žydų	59	(14%)
Liuterių	27	(6%)
Karajimų	2	(1%)
Valstiečių	139	(31%)
Miestelėnų	123	(29%)
Bajorų	105	(20%)
Valdininkų sunų	56	(13%)
Kazokų	1	(0%)

Svetimųjų kraštų valdinių buvo 3.

Realinės mokyklos laikymui 1907-8 metais išleista:

Iš valstybės kasos gauta	25,990 r. 19 k.
Iš mokinių surinkta (po 40 rub.)	11,957 r. 83 k.
Iš kapitolų (stipendijos) procentų	411 r. 68 k.
Iš kapitolų bajorų sudėtųjų	822 r. 20 k.
Aukų ir šiaip jau visokių mokslų išguldinėti pinigų	983 r. 09 k.
Iš viso išleista	32,924 r. 99 k.

Vienam mokiniui vidutiniškai mokykla išleidžia 95 r. 51 k. 1907 ir 1908 metais mokytojai turėjo atbuti 7848 lekcijas, bet dėl ligų ir kitokių priežasčių praleido 459 valandas.

Prie pirmosios ir antrosios kliasų buvo ir šalutiniai skyriai; trečioje gi kliasoje buvo 57, bet skyrius vienas tebuvo. Šįmet, rupinanties miesto valdybai, bus šalutinis skyrius ir trečioje kliasoje, bet apskričio globėjas leido mokyklos direktoriui 1908 ir 1909 metams imti iš mokinių didesnį mokesnį — po 50 rub., vietoje ligišiol mokamųjų 40 rub. Miesto valdyba priešinosi pakelti mokesnį; globėjas jos to balso nepaklausė. Vietų šį rudenį bus į įžengiamąją, I, V, VI ir VII kliasą, bet nedaug.

Skyrėjas.

IŠ PABIRŽĖS,
Panevėžio pav.

Dabar žmonės daug kalbą apie Urlovskio pasikorimą. Ukininkui Zarinui (Strauglių sodž.) pavogę audeklų kokių 200 rublių vertės. Vagis Jasiunas (Svikiškių sodž.) pasisekę suimti. Jis pasakęs, kad pavogtiejie audeklai sudėti pas Urlovskį. Padarę pas Urlovskį kratą ir ištikrųjų radę ten pavogtus audeklus. Urlovskį suėmę ir pasodinę valsčiaus kalėjiman. Ant rytojaus radę jį pasikorusį. Jo žmonai reikalaujant padarę tardymą ir tuomet paaiškėję, kad neteisybė, buk Urlovskis, kalėjiman varomas, buvęs baisiai sumuštas. Tikrasis gi vagis Jasiunas tuo tarpu buvęs pabėgęs ir tik už 10 dienų jį vėl pasisekė suimti.

(Iš 'V.')

IŠ SODELIO SODŽIAUS,
Panevėžio pav., Stumbriškių valsč.

Sodelyj 12 "učastkų"; keli ukininkai jau pasidaliję.

Mokykla įsteigta dar 1865 m. Kol rusai mokė, bebuvo ligi 40 mokinų, nuo rudens gi 1906 m., paskyrus lietuvį, jų lankosi ligi 70. Mokinasi ir mergaitės.

Sodžiun pareina: po 1 egz. "Vilniaus Žinių", "Lietuvos Ukininko", "Vilties" ir "Vienybės", atsiranda ir atskiri "Ežio" numeriai. Apsilanko ir viena kita knygelė.

Pernai ir šįmet norėta buvo surengt vakarą. Jaunimas su dideliu noru mokinosi pas vietinį mokytoją dainų ir rolių. Vakarai neįvykoviis buvo atsakoma "nerazrešajetsia".

N. B.

(Iš 'V.Ž.')

IŠ RESEINIŲ.

Berželio 24 d., per Joną, Reseiniuose esti kasmet ukio paroda. Į parodą priveda arklių, karvių, atveža visokių ukio padarų, mašinų, rankų darbų, audeklų ir tt. Šįmet žmonių privažiavo daugiau, negu kituose metuose. Paroda steigiama tam, kad įkvėpti sodiečiams norą augintі geresnės veislės arklius ir karves, kad audėjos, prisižiurėjusios, kaip kitų audžiamą, pačios išmoktų geriau ir dailiau austi, žodžiu, kad prisidėtų prie krašto kulturos pakėlimo. Tuo tarpu, ypač šįmet, daro visiškai kitonišką įspudį, kad viskas išeina atžagariai. Tą liudija da ir tas, kad paroda kasmet eina menkyn ir mažyn. Kiti sako, kad paroda mažėja dėlto, kad ji kasmet daroma, kad per metus nieko negalima nė užauginti, nė padaryti. Man rodos, kad to nepasisekimo priežastis yra kita: ta paroda steigiama ne valstiečiams, bet dvarininkams. Iš visų jų darbų ir pasielgimų taip ir matyt, kad valstiečių gerovė dvarininkams mažiausia terupi.

Antrą parodos dieną dalijo dovanas. Dovanoms dalyti buvo paskirta dvylikė, o poneliai susiriuko tik apie trečią, taip kad jau terado labai maža žmonių, laukiančių dovanų: beveik tuščia paroda. Nors patruk juokais! Da didesnis juokas buvo iš musų bajorų šviesumo. Lietuvoje gimę, Lietuvoje augę, o nemoka lietuviškai — kalba, kaip kokie tunguzai. Prisiėjus kalbėti su žmonėms lietuviškai, jie nežinojo, kaip lietuviškai šakės, maišas, o kuomet vienas išsižiojo, norėdamas ištarti keletą žodžių lietuviškai, tai taip pasakė, kad visi turėjo griebties už pilvų.

Apskritai, lietuvių kalbos niekur nebuvo girdėties. Tuoj matyt, kad ta paroda įsteigta ne valstiečiams, bet dvarininkams.

V.

(Iš "L. U".)

IŠ SKIRSNEMUNĖS,
Raseinių pav.

Liepos 11 d., per šv. Petrą, grįžtant iš Jurbarko, Antanas Sabas, 19 metų vaikinas, užėjo pas vieną ukininką vandens atsigerti. Tuo tarpu Pamituvio kaimo jaunas vaikinas užpuolė ant jo ir drožė peiliu stačiai į sprandą. A. S. tuojau ir persiskyrė su šiuo pasauliu. Velionis buvo rimtas vaikinas, peštynėse niekad nedalyvavo. Priežastimi tokio biauraus atsitikimo buvo degtinė. Gerkite skirnemuniečiai tą "rojaus skystimėlį", tai greičiau su šiuo pasauliu persiskirsite!

Užmušėjas Ž. tą pačią dieną tapo suimtas ir į Tauragės kalėjimą įkištas.

Morkunų Juozas.

(Iš "V. Ž.")

IŠ BATAKIŲ,
Kauno gub.

Batakių miestelis netoli nuo Eiriogalos. Jis labai nedidelis, tėra viena bažnytėlė, prie jos keli nameliai ir krautuvėlė. Neseniai pas krautuvininką buvo atėję du vyrai, kurie pasisakė esą siuvamųjų mašinų agentai. Išsiskirčius žmonėms iš miestelio, jie pasisakė moką dirbti pinigus. Vienas tarė: "Aš buvau Prusuose prie karaliaus ir dirbau pinigus; duok mums šimtą rublių, tai męs tau atmušim kelias tokias šimtines". Krautuvininkas atsakė teturįs tris rublius ir daugiau duoti negalįs. "Pinigų dirbėjai" ėmė derėties; reikalaudami už savo darbą vis mažiau ir mažiau. Ant galo, jie sutiko ir už tris rublius, bet krautuvninkas, pamatęs, kad jau žmonės atsikėlė ir kad visiškai išaušo, nebedavė nė tų trijų rublių.

Bijodami, kad jų kas nesugautų, jie išsidangino iš miestelio. Paskui jie nuėjo į pamiškę pas neturtingą žmogų ir išviliojo iš jo dešimtį rublių.

Saugokitės tokių "pinigų dirbėjų" ir nesiduokit apsigauti visokiems valkatoms!

V.

(Iš "L.U.")

IŠ STANISLAVAVOS DVARO,
Kauno gub.

Nemune nuskendo 16 metų vaikinas Meriakri ir mokytoja, studento Stepono žmona, kuri mėgino jį gelbėti.

(Iš "V. Ž.")

IŠ UŽLAIDŽIŲ,
Kauno gub.

Valstietis K. Puikis užmušė savo brolienę su 3 vaikais, kurių vyriausias turėjo vos 5 metus.

IŠ UKMERGĖS,
Kauno gub.

Ilgą laiką po apielinkę slankėsi ir plėšė žmones Miškino kuopa. Pernai suimta jis pats ir keletą jo draugų. Šįmet vėl suimta keli jo buvusiejie bendrai, pagalios liepos 19 ir 20 d. grapo Kossakovskio miškuose sugauta du, Ertmonas ir Čereška, grapo gi Tiškevičiaus miškuose kituodu, Zaborovskis ir Milevskis.

("V.Ž.")

UŽULĖNŲ,
Ukmergės pav., Vadoklių parap.

Šie metai pas mumis nė šiokie, nė tokie, ligišiol visai nesuprantami; nėra žinios, kaip rudenį bus. Rugiai dabar gražųs ir vasarojus geras, ir nežinai, kaip jie auga. Auga sausai, šiltai, kaip ant akmens. Kai kiek palija, tada šalta; kaip nelija — tada šilčiau. Nuo pavasario lig šv. Jono gal tik 5 rasos tėra buvę. Jei tik lig rudens tokia sausmė ir šaltis su šilumėle nepadarys javams kokio blogumo, bus geri grudams metai.

Pievos neželia; gyvuliams metai sunkųs: karvės vietomis ko neužtruko, nėra ko paėsti. Šienas piauti buvo geras. Soduose vietomis obuolių, grušių ir slyvų yra po keletą.

Užulėnis.

(Iš 'V.')

IŠ ŽAGARĖS,
Šiaulių pav.

Žagarės kunigams raginant, nemaža maldingų moterų pasirįžo kelionėn į Kalvariją. Viena jų suvargusi, susirgusi, pagrįžusi apsilankė pas mane. Užklausta, kas girdėti Kalvarijoje, štai ką papasakojo: Daugybė žmonių žuvo. Buvo smertin nuspaustų, buvo upelyje besimaudant prigėrusių, buvo

net užmuštų. Du žmoniu užmušė šveicoriai. Vieną ant šventoriaus "atpuskus" dalijant, šalyj paties kunigo nuspyrė šveicorius: kaip spirs, sako, į paširdį, žmogus ir pakrito nebegyvas. Kitam (ar kitai) šveicorius kaip davė su buože per smilkinį, ir užmušė ant vietos, nebeatgaivino. Smulkesnių sužeidimų: kaulų sulaužymų, išnarinimų ir tolygių buvę labai daug. Iš Radvyliškių buvo nuvažiavusi "kompanija" kunigo vedama. Iš tos "kompanijos" kelis parsivežė lavonus, o kelis sužeistus ar sergančius. Pasakojusioji man vis tai moteriškė teip buvo visomis šitomis baisenybėmis perimta, ypač kad prie jos akių aną nelaimingąją šveicorius nuspyrė, jogei visa, ką ji pasakojo, išrodo įtikėtina. Bet gi norėtųsi išgirsti nuo pačių Kalvarijos šeimininkų, kad vis tai netiesa, kad tai ligonio fantazijos pramanyta. O jei ir dešimta dalis viso to tiesa, tad nejaugi tokie atlaidai butinai reikalauja, žmogiškų aukų, nejaugi bažnyčios tarnai negali apsieiti be spardymos ir galvų skaldymo?

Dr. Avižonis.

(Iš "V. Ž.")

IŠ VIEKŠNIŲ,
Šiaulių pav.

Kun. Razutis jau pragarsėjęs savo atžagareiviškais pamokslais matyt sumanė pasirodyti visoje savo tamsumo aiškybėje. Berželio 24 d. Viekšniuose par šv. Jono atlaidus jisai iškeikė teatrą. Verksmingu balsu čirškė, kad bedieviai norėdami žmones atitraukti nuo tikėjimo taisą teatrus — nibrus (nibrai žemaitiškai vakaruškos). "Jei norime su šventaisiais buti išganyti turime kaip ir šventiejie negirtuokliauti ir į teatrus neiti". Razučio žodžiai. Neatskirdamas teatro nuo vakaruškų ir girtuokliavimo, kun. Razutis aiškiai parodo, kad jisai neturi jokio kulturiško išlavinimo. Bet iš to jau, tur but, mažai kas stebėsis. Savo kulturišką tamsumą kun. Razutis aiškiai parodė, viešai iš sakyklos skelbdamas visokius plepalus ir nesąmones apie lietuvių kalbą. Stebėtina tiktai tai, kad Razutis nedidesnį teturi supratimą ir apie teoliogiją, apie bažnyčios mokslą. Baigdamas savo pamokslą jisai meldė Dievą, kursai yra altoriuje ir šv. Joną, "kurs yra tame paveiksle", kad suturėtų žmones nuo girtuokliavimo ir nuo teatrų-nibrų. Pagal kun. Razučio teoliogijos išeina, kad kaip Dievas yra altoriuje (šv. Sakramente) tai lygiai ir šv. Jonas paveiksle! Kaip vienok nedidelė turi buti to garsaus pamokslininko galvelė! Šiokio tokio supratimo apie tai, ką bažnyčios mokslas sako apie teatrus nuo jo, žinoma, nėra ko ir reikalaut. Stebėtina, kam Žemaičių vyskupijoje yra įtaisyti kunigų egzaminai? Dėlko dvasiška vyriausybė tokių "garsių" pamokslininkų bent kiek nepaegzaminuoja, kam leidžia tokiems žmonėms savo tamsiais pamokslais kvailinti ir be to nėlabai šviesius žmones?

Kun. Razutis ir šiuo žygių pasirodė esąs paklusniu įrankiu Viekšnių klebono ir džiakono Zaleskio. Nes šis taip neapkenčia lietuvių tautiško judėjimo ir kulturiško kilimo, kad net skundžia vyskupui kunigus, kurie esti žmonėms rengiamuose spektakliuose. Taip Zaleskis padarė 1905 metuose po pirmojo spektaklio Mažeikiuose.

Bet veltui rupinas Zaleskis su Razučiu. Daug žmonių jau daugiau už anuodu supranta apie savo apšvietimo ir kulturos reikalus.

K. V.

(Iš 'V.')

IŠ ŠIAUDINĖS,
Šiaulių pav.

Šitas bažnytkaimis iš senovės yra žinomas apylinkės gyventojams ir skleidžia baimę į visas puses. Yra, mat, čia paslapčiomis parduodama degtinė ir pagarsėję peštukai G. ir neseniai grįžęs iš kalėjimo D. Jie dienomis, gerdami, mušasi tarp savęs, užpuola kitus ir verčia kaimynus sau šnapso "pundavoti"; nepaklaususiems gerai kailį išperia. Reta dieną praeina, kad nebutų jie ko padarę. Neseniai minėtiejie mušeikos užpuolė Nikitavičių, perskėlė jam galvą ir dar nėščią moterį taip pergandino, kad nejuokais susirgo. Po to atsitikimo atėjo policija ir sustatė neva protokolą, bet mušeikų nesuėmė; paklausus, kodėl kaltininkų nearestuoja, atsakė, kad jie nieko ypatingo nepadarę, buvusios tik paprastos muštynės, už tai gi įstatymai ne liepią areštuoti.

Liko viskas, kaip buvę, ir žmonės daug prisikenčia nuo tų nedorėlių; norėtų jais nusikratyti, bet negali; mat, tie pagarsėjusiejie G. yra bajorais ir jais per valsčiaus nutarimą negalima nusikratyti. Ir nebežino dabar žmonės kas daryti? Tikra nelaimė: keli išdykėliai ant visų viešpatauja, laiko baimėje, liepia degtine girdyti, nepaklausius gi padegsią graso. Tokių atsitikimų ne vien Šiaudinėje, bet ir kitur girdėti nemaža. Butinai reikia išeiga kokia nors prieš tokius neklaužas išrasti.

K. Pagas.

("V.").

KRAŽIŲ BAŽNYČIA SUGRĄŽINTA.

Kas neatmena tos kovos, kurią kražiečiai kėlė už savo teises. Jų drąsus 1893 m. stojimas už savo bažnytėlę pragarsėjo nevien Lietuvoje, bet ir toli už josios ribų. Jie nukentėjo, buvo nubausti, bažnyčia atimta. Rodėsi veltui buvo kančios, vargai, veltui gyvastis aukota.... Bet ne — nė viena auka žmogaus teisėms apginti veltui neprapuola.

Štai ir dabar, penkiolikai metų praėjus, Kražių bažnyčia tapo katalikams sugrąžinta. Šiomis dienomis vidaus dalykų ministerija pranešė Vilniaus general-gubernatoriui, jog caras leido sugrąžinti Kražių katalikų parapijai (Raseinių pav.) žemę, ant kurios stovi uždarytoji bažnyčia ir buvusiojo vienuolyno budinkai. Ši žemė 1902 m. buvo atiduota Viekšnių (Šiaulių pav.) pravoslavų parapijai; vietoj jos ši parapija dabar gavo vandens maluną Papilėj (Šiaulių pav.).

(Iš "V.Ž.")

IŠ ONUŠKIO,
Ežerėnų pav.

Musų parapijoje ėmė žmonės skirstyties iš sodžių vienasėdžiais. Jau išsiskirstė šie sodžiai: Ginočiai, Užubaliai ir Naujasodė, tik Naujasodėje kįla vaidai ir nesusipratimai. Kiti sodžiai ir tariasi skirstyties. Žemės tvarkomoji komisija duoda veltui matininką. Čia buvo paskirtas Bankerskis — žmogus didžiai rustus ir ukininkai juo nepatenkinti. Tie sodžiai, kurie yra išsidalinę, labai džiaugiasi ir gailisi, kad pirmiau nesusipratę taip padaryti. Reikia tikėties, kad ir kiti sodžiai paseks jų pavyzdžiu.

Ligi berželio 29 d. buvo labai šalta, vasarojus vis tebebuvo prie pat žemės; bet dabar, kai palijo ir atšilo, atsigavo ir javai, ir žmonės pradžiugo.

L. Lap-skas.

(Iš 'V.')

IŠ ROKIŠKIO,
Ežerėnų pav.

Liepos 13 d. buvo koncertas, tik ne mums jis buvo skirtas ir musų nepalinksmino. Buvo giedota lenkiškai ir rusiškai ir gana gražiai violončelu griežta. Dainų męs lietuviai neką tesuprantame. Tiesa sakant, lietuvių kaipir nė nebuvo; nedaugelis ir težinojo, kad bus koncertas, nes apskelbimai buvo išlipinti rusų ir lenkų kalba. "Viltyje" buvo rašyta, kad 13, 26 ir 27 liepos bus pasilinksminimai, koncertai, bet čia linksmįsis musų ponija; kurie ir buvo iš lietuvių, gailėjosi atėję. Girdėjau vieną poną lenkiškai sakant: "Čia tai kas kita, malonu paklausyti, per lietuvių vakarą vien tik miegas ėmė". Teisybė, nedaug tesuprantant ir mumis šiuo kartu miegas ėmė.

— Nuo liepos 14 d. Rokiškyje žymiai atpigo rugiai. Prieš sanvaitę purui (3 pudams) buvo mokama 4 rub. — 4 rub. 50 kap., šią dieną vos tik 3 rub. beduoda. Ir kiti javai žymiai atpigo.

Žmonės jau pradėjo piauti rugius. Šienapiutis pabaigtas. Visi aimanuoja, kad mažai šieno, — kuone pusė pernykščio tėsą.

Svirino Žvynė.

Jau treti metai kaip grafienė Przezdzieckienė yra įtaisiusi Rokiškyje prieglaudos namus mergaitėms; tuose namuose budavo mokomos skaityti, rašyti ir rankų darbų. Našlaites priimdavo dovanai, kitoms gi reikdavo mokėti metams 72—100 rub. Šįmet nuo rugpiučio mėn. prieglaudos namai perkeliami iš Rokiškio Obeliuosna. Mokymo programa bus padidinta; reiks mokyties 4 metai. Išėję visa mokyklą, mergaitės važiuos duoti egzaminą iš kurso pradedamųjų mokyklų mokytojų. Toje mokykloje bus mokoma ir ukio mokslų. Laikymui metams reiks mokėti 120 rub. Reikia palinkėti geros kloties šiam sumanymui, tik nesuprantama, kam visos mokinės butinai verčiamos ir lenkų kalbos mokyties; pilnai užtektų, jei tik mokytų tas, kurios panorėtų.

Svirno Žvynė.

(Iš "V.").

IŠ BRASLAVO,
Ežerėnų pav.

Kauno liaudies mokyklų direkcija už pusketvirto tukstančių rub. įgijusi iš barono Engelhardo Užupio dvaro 10 dešimtinių sodybos žemės su visomis trobomis įtaisyti dvikliasei lietuvių mokyklai. Namas, kur gyvenęs ponas, esąs dabar pertaisomas mokyklai. Visi darbai busią pabaigti ligi rugpiučio mėnesio ir nuo šio rudens busianti atidaryta mokykla.

Visą kitą to dvaro žemę su valstiečių banko pašalpa išpirkę apylinkės sodiečiai-baltarusiai.

IŠ TELŠIŲ.

Gaisras prasidėjo liepos 21 d. 4 val. po pietų. Sudegė daugiau nei 30 gyvenamųjų namų, 40 visokių budinkų ir 4 sinagogos. Dviem dienom praėjus, liepos 23 d. vėl ištiko gaisras ir apėmė viską, ko aną kartą nebuvo lytėjęs. Sudegė apskričio suvažiavimo (teismo) namai, policijos valdyba, kariumenės "prisutstvijja", kazarmės ir kiti namai; išviso apie 300. Sudegė daug gyvulių. Yra ir žmonių sužeista.

Gyventojai išsikėlė į aplinkines lankas. Iš Liepojaus yra atvykusi ugniagesių kuopa ir kareivių rota, iš Šiaulių gi dvi ugniagesių kuopos ir 22 kareiviu.

Atvažiavo Kauno vicegubernatorius M. Griazevas.

("V. Ž.")

IŠ MOSĖDŽIO,
Telšių pav.

Arslos sodžiuje pasipiovė neseniai parėjęs iš Amerikos žmogus, J. Rankys. Jis tai padarė išėjęs iš proto. Nabašninkas paliko didžiam varge du mažu vaiku ir žmoną.

Mosėdyje labai prasiplatinęs girtuokliavimas. Knygas ir laikraščius skaitančiųjų labai maža. Iš laikraščių daugiausia skaitomas "Lietuvos Ukininkas".

Čia nė vienas sodžius dar nė nemanė skirstyties į viensėdžius, nors ukininkai gyvena nuskurdusiai.

Nutis.

(Iš "L.U.")

IŠ JAKOBŠTATO,
Kuršo gub.

Šis miestas stovi ant kairio Dauguvos krantų; priešais jį — ant dešinio kranto—Kretcburgo miestelis. Gyvena Jakobštate daugiausia latviai ir žydai, miesto pakraščiuose ir apylinkėje yra sentikių, kurie yra žinomi ir Pakuršės lietuviams: ne vieno čia yra atsidureęs iš namų pavogtas arklys. Beto, yra truputis vokiečių, lenkų ir lietuvių. Lietuviai maža tėra susipratę, laiko save vieni lenkais, kiti rusais, treti latviais. Lietuviškų laikraščių teužeisi pas du tris žmones ir pas mokinius. Mokinių lietuvių išviso buvo trįs: vienas miesto prekybos mokykloje ir du miesto mokykloje — J. Lapošinskas ir J. Deksnys.

Miesto prekybos mokykla pastatyta gana gerai. Mokyklai metams specijalinėse kliasose reikia mokėti 50 rub., kitose — po 40 rub. Mokyklos inspektorius didžiai prielankus lietuviams, ir pats moka lietuviškai. Prekybos mokyklą šį rudenį ketina perkeisti į komercijos mokyklą.

Miesto mokykla taip pat gera; tarp mokytojų ir mokinių nematyti jokios neapykantos. Miesto mokyklą šįmet baigė 22 mokiniu; tarp jų yra ir du augščiau minėtuoju lietuviu.

Rasit lietuviai, kurie gyvena arčiau Kuršo, ir pasinaudotų šiomis mano žiniomis: musų kraštelyje arti jokios augštesnės už pradedamąją mokyklos nėra.

Jaunas Lietuvis.

(Iš "V.")

IŠ SUVALKŲ GUB.

Paskutiniu laiku policija pradėjo daryti daugybę kratų ir imti žmones. Išpradžių ėmė tik vieną kitą krikščionį, žydus gi pradėjo imti visais buriais. Taip, Vilkaviškyj liko suimta 20 žmonių, o Kalvarijoj ir Suvalkuose po 10.

Z—a.

(Iš "V. Ž.")

Naumiesčio, Vilkaviškio ir Senapilės, pavietuose norima visuose valsčiuose telefonai padaryti iš vienos raštinės į kitą. Naumiesčio paviete telefonų įtaisymas atsieitų 7 tukstančiai rublių, laikymas gi kasmet — 700 rub.

(Iš "V. Ž.").

IŠ ALEKNOTO IR FREIDOS GIRIOS.

Kariumenės valdžia žadanti iškirsti, nes tos girios neduodančios priderančiai nuo Kauno fortų patrankomis šaudyt. P. St. Gauronskis džiaugiasi ta žinia, gyventoskis gi liudna: kuras pabrangs, užsilikusias mažutes gireles vėtros išlaužys, apie 90 servitutinių valstiečių gal nukentės netekę servitutų. Jej p. St .Gauronskis ir p. Gauronskienė ištikrųjų yra musų geradėjais, tegul pasirupina aplaikyti tas girias nuo išnaikinimo. Tegul juodu parodys, kad čionai ne jų noras tas girias kerta, bet Kauno tvirtovės reikalai! Nesinori tikėti, kad ta nelaimė musų kampui galėtų atsitikti. Kad tai tik paskalas butų!

R—is.

(Iš "V.Ž.")

IŠ AMERIKOS.

NEGERAS PIRŠLYS.

Minneapolis, Min. Čia likosi suareštuotas piršlys Charles Hudson iš Chicagos. Jis pagarsino, jog už 5 dol. norintiems apsivesti parupįs našlę su 50000 dol. Atsirado kiek lengvatikių, kurie jam atsiuntė 5 dol., bet jis pažadėtos našlės jiems ne atsiuntė.

NUODINGI GRYBAI.

Rochester, N. Y. Pavalgę grybų, čia pasimirė Harry Jarrel ir jo sesuo, o dvi ypatos dar pavojingai serga. Matyt grybų buta nuodingų.

UŽMUŠTA MOTERIS.

St. Louis, Mo. Savo locnuose namuose, parėjęs namon pačto urėdninkas Miller rado užsmaugtą savo 40 metų pačią. Kojos jos buvo surištos, o į burną įkišta pančiaka. Kaimynai užtikrina, jog ją atlankė tą dieną jaunas vyriškis. Jo tai dabar ir jieško policija.

PRIGĖRĖ.

Kilbourn, Wis. Ant Wisconsin upės apvirto laivelis su pasivažinėtojais chicagiečiais. Prie to prigėrė keturios ypatos, penkios ypatos išsigelbėjo.

NETIKRI PINIGAI.

Washington, D. C. Perdėtinis paslaptos policijos, Wilkie, pranešė laikraščiams, jog Texase, Lousianoj ir Mississippi valstijose terp žmonių surasta netikri pinigai. Daugumas 5 doliarinių perdirbta į 20 doliarines. Suareštavo jau daug nužiurėtų ypatų.

NĖ KOKIA MAŠINA.

New York. Čia atsirado prigavėjų pora. Laster ir jo moteris, kurie įkalbinėjo, jog išrado mašiną, kuri gali iš paprastos popieros šmotelio padirbti 20 doliarių. Rodant norintiems pirkti, ištikro mašina, įdėjus šmotelį popieros išmetė 20 dol., kurią bankas priėmė už gerą. Koksai Zandarer pirko tą mašiną už 7000 dol., bet jo namuose jau ji ne norėjo pinigų dirbti. Laster ir jo pati likosi suareštuoti.

MIRTINAI PAŠOVĖ SAVO PAČIĄ.

Cleveland, O. Gyvenantis čia 22 metų Steponas Petrikis peršovė savo 18 metų pačią Marę, su kuria vos kelios sanvaitės kaip apsivedė. Moteris, kaip daktarai mano, pašauta mirtinai, bent jie neturi didelės vilties ją išgydyti.

MUSĖ NEGRUS.

Springfield, Ill. Čia moteris gatvinio karo konduktoriaus Hallamo likosi negro Richardsono užpulta ir sužagta. Negras likosi suimtas. Tas atsitikimas teip suerzino baltparvius, kad jie mušė kiekvieną patiktą negrą. Įvesti tvarką gubernatorius atsintė kompaniją milicijos kareivių, bet to ne pakanka.

MATYT ŽMOGŽUDYSTĖ.

Camden, N. J. Netoli Mt. Ephraim pasivažinėtojai rado užkastą skrynią, kurioj buvo jau sugedęs kunas 35 metų vyriškio. Daktarai rado, jog minėtas vyriškis buvo nušautas, o paskui jo kunas į skrynią sudėtas.

UŽPUOLĖ ANT STREIKLAUŽIŲ TRAUKINIO.

Birmingham, Ala. Netoli Bockton, gabenant streiklaužius, nežinia kas pradėjo šaudyti į traukinį ir užmušė 3 streiklaužius, 2 mirtinai pašovė, o 9 sunkiai sužeidė. Suareštavo kelis nužiurėtus vyrus.

AUKSO KASYKLOS WISCONSINE.

Knapp, Wis. Netoli nuo čia, ant Heckmano farmos rengia aukso kasyklas, kurios, kaip rengėjai tiki, daug atgabęs jiems pelno. Prabos daromos iki šiol parodė, kad pelnas ištikro gali buti.

ŽMOGŽUDYSTĖ.

Columbus, O. Čia papildyta žmogžudystė: miegbutyj locnuose namuose rado negyvą grocerijos savininką Needlanderą, o prieš kromą — kuną jo 19 metų moters. Abudu buvo peršauti ir su peiliais supiaustyti, ant kaklo moters buvo dar ženklai smaugimo. Matyt moteris buvo nušauta, o paskui jos kuną užmušėjai išmetė per langą.

KRUVINAS MUŠIS.

Mc Alcester, Okla. Pereitą nedėlios dieną čia buvo kruvinas mušis terp baltparvių ir juodparvių, kuriame vienas baltparvis kalnasys likosi užmuštas, o tulas negrų skaitlius tapo pašautų. Šerifo pagelbininkas Wilcox likosi sumuštas.

NELAIMES ANT GELŽKELIU.

Glendive, Mont. Netoli nuo čia užbėgo ant degančio tilto gelžkelio traukinys ir dū vagonai nupuolė, 2 ypatos likosi prie to užmuštos, o 12 tapo sužeistų.

London, Ontario. Ant Wallaceburg & Lake Erie gelžkelio susimušė du pilni žmonių karai. Prie to 2 ypatos tapo užmuštos, o 10 ypatų tapo sunkiai sužeistų.

|| Dayton, O. Netoli Piqua, ant Western Ohio gelžkelio, susimušė du traukiniai. Prie to 5 ypatos likosi užmuštos, o 18 tapo sunkiai sužeistų.

GAISRAI.

Texarkana, Ark. Sudegė čia krautuvės Peel Drygoods Co. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 200000 dol.

Sand Point, Idaho. Nuo girių gaisro užsidegė turintis 500 gyventojų miestelis Koatenai ir su visu išdegė. Smarkus vėjas neša ugnį ant Sand Point ir jeigu jos nepasiseks užgesinti, išdegs ir šitas turintis 1500 gyventojų miestelis.

EXPLIOZIJOS.

Great Falls, Mont. Brighto akmenų kasyklose, 11 d. rugpiučio atsitiko expliozija, kurios penki darbininkai likosi užmušti, o keturi sunkiai sužeisti.

Wheeling, W. Va. Krautuvėse J. S. Gavino expliodavo gazas. Expliozijos trįs ypatos likosi užmuštos.

AUDROS.

Evansville, Ind. 11 d. rugpiučio šitose aplinkinėse siautė audra, kuri daug nuostolių pridirbo. Ledai išmušė didelius laukų plotus, perkūnas užmušė daug galvijų, suskaldė telegrafų stiebus.

Pratt, Minn. 3 d. rugpiučio šitose aplinkinėse naktyj siautė smarki vėtra, kuri pridirbo nuostolių ant 150000 dol. Daug žmonių tapo gana sunkiai sužeistų.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ Canonsburg, Pa. Geležies ir plieno dirbtuvės Canonsburg Iron & Steel Co. pradėjo dirbti ir du šimtai darbininkų gavo darbą.

¶ Connellsville, Pa. Wheeler anglių kasyklose neužilgio prasidės darbai.

¶ Kittaning, Pa. Stiklo dirbtuvėse Pittsburg Plate Glass Co. pradeda geriau dirbti.

¶ Clarksburg, W. Va. Darbai šiuom kartu eina čia gerai. Craselli Chemical works dirbtuvės dirba be perstojimo, Peru Carbon Works dirbtuvės dirba kiekvieną dieną, Philips Tin Plate Mill dirba per dienas ir naktis. Aplinkinėse kasyklose dirba teipgi gerai.

¶ Mt. Clare, W. Va. Kasyklose Coak Coal Co. dirba kiekvieną dieną; darbą teipgi nesunku čia gauti.

¶ Pitkai Mine, W. Va. Čianykščiose kasyklose dirba kiekvieną dieną.

¶ Rosemont, W. Va. Darbai eina čia gerai ir iš kitur pribuvę greitai čia gauna darbą.

¶ Enterprise, W. Va. Čianykščios kasyklos turi pakaktinai darbininkų, todėl iš kitur pribuvusiam ne lengva darbas gauti.

¶ Meadow Brook, W. Va. Čianykščiose kasyklose dirba mažai, bet yra viltis, kad darbai pasigerįs.

¶ Perry Mine, W. Va. Dirba čianykščiose kasyklose pilną laiką. Darbą ir iš kitur pribuvę gali gauti.

¶ Coaling Station, W. Va. Čianykščiose kasyklose dirba gerai ir darbininkai mokanti darbą čia pageidaujami

¶ Pinnickinnick Mine, W. Va. Čianykščiose kasyklose dirba pilną laiką. Ir iš kitur pribuvę darbininkai gali gaut darbą.

¶ Columbia Mines, W. Va. Čianykščiose kasyklose dirba pilną laiką ir iš kitur pribuvę darbininkai gauna čia darbą. Dirba čia daugiausiai vengrų.

¶ Berryburg, W. Va. Čianykščiose kasyklose dirba kas dieną. Ir iš kitur pribuvę darbininkai gali gauti čia darbą. Apskritai, Vakarinėj Virginijoj darbai eina gerai.

¶ Braddock, Pa. Darbai čianykščiose geležies ir plieno dirbtuvėse eina blogai, daug žmonių yra be darbo; jeigu katrie ir dirba, tai dirba vos 3—4 dienų.

¶ Newport, Ky. Darbininkai čianykščių plieno dirbtuvių streikuoja. Nesutikimai užgimė dėl algų.

¶ Philadelphia, Pa. Sustreikavo moteriškų drabužių sukirpėjai Tulleman & Bros ir Boomberg Bros.

¶ St. Paul, Min. Duonkepiai iškovojo čia didesnes algas.

¶ Birmingham, Ala. Aplinkinėse anglių kasyklose streikuoja organizuoti darbininkai; jų vietoj dirba apie šimtas streiklaužių. Iš kitur todėl tegul nieks neina darbo jieškodamas.

¶ Pittsburg, Pa. Crescent geležies dirbutvėse šiuom tarpu yra pakaktinai darbininkų.

¶ Allegheny, Pa. Geležies dirbtuvėse Parkhouse dirba prie visų pečių.

¶ Monongahela, Pa. Netoli Catsburg rengia dabar naujas kasyklas.

¶ Wheeling, W. Va. Dirbtuvėse Wheeling Steel Co. Benwoode prasidėjo darbai nuo pereito panedėlio.

¶ California, Pa. Darbai Crescent kasyklose neužilgio prasidės. Dabar taiso kasyklas.

¶ Edna, Pa. Čianykščiose kasyklose No. 1 ir 2 dabar dirba gerai; darbą turi 1200 darbininkų.

¶ Hermine, Pa. Ocean Coal Co. kasyklose nuo pereitos sanvaitės pradėjo dirbti geriau; kitose aplinkinėse kasyklose teipgi dirba gerai.

¶ Hostetter, Pa. Šitų aplinkinių kasyklose ir prie kokso pečių pradės geriau dirbti.

¶ Fitz Henry, Pa. Prasidėjo darbai Euclyd kasyklose su 200 darbininkų.

¶ Gladden, Pa. Laurel Hill kasyklose šiuom tarpu dirba mažai, bet neužilgio žada duoti darbą visiems pirma dirbusiems darbininkams. Browno geležies dirbtuvėse dabar taiso puddlerių dalį. Nuo ateinančios sanvaitės ketina jose pradėti darbus.

¶ St. Paul, Min. Darbo komisorius pagarsino, jog šiaurinėj Dakotoj nuvalymui laukų farmerial nereikalauja visai iš svetur darbininkų. Jis sako, jog kalbos apie reikalavimą 20000 darbininkų yra neteisingos.

¶ Terre Haute, Ind. Anglekasiai 11 distrikto gavo prisakymą streikuoti. Streikuose dalyvaus 10000 angliakasių.

¶ Brookside, Ala. Čia dar traukiasi vis streikai. Kompanija jieško streiklaužių, bet jų neranda pakaktinai ir tuos, kuriuos čia atgabena, turi saugoti policija. Tegul todėl iš kitur darbininkai nesiduoda suvilioti.

¶ Rock Spring, Wyo. Nesutikimai kasyklų kompanijų su darbininkais pasibaigė, todėl Wyomingo kasyklose neužilgio visur prasidės darbai.

¶ Youkon, Pa. Šitose aplinkinėse Western Coal Co. atidarė naujas kasyklas, kurioms reikės su viršum 1000 darbininkų.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ EAST ST. LOUIS, ILL.

Darbai čia truputį pasitaisė; geriau dirba skerdyklose ir Rollmilyj, žmonių be darbo yra jau mažai.

Lietuviai gyvena be barnių, tik gaila, kad čia apšviestesnių yra mažai, ir pats apšvietimas stovi žemai. Ant 2000 su viršum lietuvių, karčiamų yra 20, bet tik viena mėsos sankrova, viena menka spaustuvėlė ir laivakorčių agentūra; daugiau nieko nėra. Bet gerai, kad čia atkaktų koksai lietuviškas gydytojas, kad butų aptieka ir drabužių pardavinė teipgi reikalingas lietuvis barzdaskutys, koks advokatas. Dabar visokiuose reikaluose turime kreiptis prie svetimtaučių.

Bažnyčios reikalai stovi gerai, parapijonai sutinka su kun. Gadeikiu, nes jis rupinasi žmonių apšvietimu. Nors, kaip visur, teip ir čia yra keli norinti tą sutikimą išardyti, bet jų šauksmai ir intrigos neturi didelės pasekmės.

Yra čia trįs bažnytinės draugovės, Moterų Ražančiaus draugovė, Jaunų Lietuvių Politiškas Kliubas; kaip girdėt, pasidaugino ir skaitlius sanarių 88 kuopos S. L. Am.

Vien musų nelaimė, kad girtuoklių skaitlius pas mus nesimažina.

J. Rainis,
452 Collinsville ave.

IŠ BELOIT, WIS.

Darbai eina čia ne blogiausiai. Lietuviai visi dirba ir pustėinai uždirba tik gaila, kad uždirbtų pinigų nemoka kam nors naudingam suvartoti. Gerais darbais čianykščiai lietuviai pasigirti negali.

Yra čia viena draugystė ir 175 kuopa S. L. A., jos gyvuoja teip kaip senmergės ne laistomo darželio kvietkai. Rodosi vertėtų čia kada ne nekada parengti prakalbas. Jeigu ant vietos nesiranda tinkamų kalbėtojų, juos galima kad ir iš Chicagos pasikviesti. Čia galėtų rasti gerą uždarbį ir koks bertelga, jeigu tik norėtų apsigyventi.

P. Vaičnibertis.

IŠ SUMMIT, CITY, MICH.

Lietuvių yra čia šešios šeimynos. Ir terp to mažo skaitliaus nėra sutikimo. Laikraščius mažai kas skaito. Vienas turi smukle, bet mažai ją kas lanko (tai butų geras ženklas: tas rodytų, kad lietuviai ne per daug girtuokliauja. Red.). Seniau dar čia buvo keli prigulinti į Susivienyjimą, dabar ir tie nepriguli.

Sommervilietis.

IŠ PAINESDALE, MICH.

7 d. berželio čia užsidėjo lietuvių draugystė broliškos pašelpos Lietuvos Sunų, po globa Motinos Švenčiausios Aštrios Bromos (turbut Ašmenos vartų. Red.). Sanariai susirgę turės gauti mėnesyj 20 doliarių, jeigu nesirgtų 7

dienų, negauna nieko. Mėnesinės, mokestys 50 centų, įženginės 3 doliariai. Kviečiame visus artimuosius lietuvius prisirašyti į musų draugystę. Sunku buvo darbas pradėti ir varyti toliaus, nes čia gyvena ir musų draugai lenkai, kurie kiekvieną žingsnį mums trukdo, lietuviams įkalba, jog ir jų draugystė gera lietuviams, kad lietuviai vieno kraujo, kad jiems lenkai daug gero padarė, kada valdžią turėjo, todėl lietuviai privalo ir čia išvieno eiti. Jeigu prikalbinėjimų lietuviai ne klauso, tai gazdina, kad visus lietuvius nuo darbo išvarys, kam jie ofise lenkais pasiduoda. Nekenčia lenkai, kad čia lietuvių vardas pradėjo girdėtis. Iki šiol jų nebuvo girdėt, ar gerai, ar blogai padarė lietuvis, jį vis laikė lenku. Lenkai dar norėjo, kad visi lietuviai prigulėtų į lenkų draugystę esančią čia jau keli metai.

A. Mickus.

IŠ NEWARKO, N. J.

Žinomas lietuviams kunigas Mikolas Servertka atsišaukė į policiją reikalaudamas pagelbos, nes jį persekioja jo priešai, vaiko iš vieno į kitą miestą. Gazdina užmušimu. Jis suteikė policijai daugybę gazdinančių laiškų, gautų iš Brooklyno, Elizabethporto ir Newarko. Kunigas apreiškė, jog pas jį Brooklyne atsilankė du vyriškiai ir pareikalavo 1000 doliarių. Kadangi jis reikalavimo neišpildė, tai jį pradėjo persekioti. Gaila, kad kunigas nepasakė, kas jį persekioja.

IŠ RUMFORD FALLS, ME.

Darbai čia ėjo ne blogiausiai, bet pereitą sanvaitę užgimė streikai, kadangi kompanija numažino algas 3 darbininkams. Ne žinia, kaip ilgai trauksis streikai.

Lietuvių yra čia apie 50 šeimynų, o pavienių apie 400. Apšvietimu jie ne gali girtiesi, apšviestesniųjų čia mažai. Apšviestesniems pasiekė sutverti tautišką draugystę, bet kad mažai yra susipratusių, tai ne ką galima nuveikti.

Iš laikraščių ateina čia: "Lietuva", "Keleivis", "Vienybė", "Katalikas", Kova", "Saulė" ir "Žvaigždė". Dėl pamylėjimo gerymų čianykščiams lietuviams truksta laiko laikraščius skaityti.

Yra čia 2 lietuviškos pardavinės: valgomų daiktų ir drabužių. Yra čia apie 7 lietuviai turinti savo namus. Yra ir duonkepis, bet mažai yra gerai pasilaikančių, daugumas girtuoklystėj paskendę.

Neseniai atkako pas mus iš Lietuvos, iš Kauno gubernijos koksai klierikas Stanislovas Šatkus, ant salės laikė mums prakalbą, bet ištikro, vietoj pamokinančios, pasakė pamokslą. Pradėjo nuo Jezaus Christaus o užbaigė reikalu statyti bažnyčią. Neužmiršo palaiminti nė "klaidingų lietuviškų raštų". Iš lietuviškų laikraščių tik vieną "Žvaigždę" pripažino ne klaidinga; kiti visi Amerikoj išeinantiejie lietuviškiejie laikraščiai esą ne tikę; jų redaktoriai esą nesumanus (mat jie dvasiškoj seminarijoj ne buvę). Ant galo liepė Rumfordo lietuviams melsti vyskupo atsiųsti dvasišką vadovą, kuris vien gali žmonės ant tikro kelio nuvesti. Kalbino rinkti pinigus statymui bažnyčios, lyg kad Amerikoj nė jokių svarbesnių reikalų ne butų. Bet ne daugelį klierikę pamokslas užganėdino, daugumas manė, kad jis, turbut, nė seminarijos ne matė, bet pabėgo iš kokios "narodnos".

Nemokytas.

Darbai šiuom kartu eina čia blogai. International Paper Co. užsimanė tuliems darbininkams numažinti algas. Dėlto visi darbininkai nuo d. rugpiučio nutarė streikuoti. Prasidėjus streikams, susimažino darbai ir Continental Paper Bag Co. dirbtuvėse. Dėl stokos popieros — 70 merginų ir 20 vyrų atsirado be darbo. Mat pirmutinė dirbtuvė antrai parupindavo popierą.

Lietuvių yra čia apie 400 ypatų, bet gaila, kad terp jų susipratusių beveik nėra. Yra čia Šv. Roko pašelpinė draugovė, prie kurios priguli apie 199 sanarių, bet neturėdama gero vadovo ir nieko gero nuveikti ne įstengia. Turbut niekur lietuviai tiek pinigų ne užmoka už nakvynę šaltojoj kaip čia. Nors čionai atvirų saliunų nėra, bet trokštanti žino vietas, kur raugalo gali prisimaukti

9 d. rugpiučio buvo čia parengtos prakalbos. Kalbėjo neseniai iš Lietuvos pribuvęs p. K. Šatkus. Prisirinko apie 70 ypatų; buvo kelios moterys ir merginos. Kalbėtojas savo kalboj nupeikė čianykščius lietuvius už nesilaikymą vienybės, už jų netikystę. Ragino statyti bažnyčias. Pranašavo, jog tol terp lietuvių nebus vienybės ir meilės kol neturės dvasiško vadovo (tuom tarpu tie vadovai tankiausiai vienybę ir meilę ardo. Red.); gazdino net Dievo kerštu. Nupeikė visus Amerikoj išeinančius laikraščius, kurių gal nė nepažysta, išvadino juos didžiausiais žmonių suvadžiotojais, persekiotojais dvasiškijos. Girdi toki laikraščiai negalėtų Lietuvoj išeidinėti.

Tamsunams tokia prakalba labai patiko, jie džiaugėsi, kad teip išmintingas kalbėtojas draudžia skaitymą, vos keli sumanesniejie šypsojos; tie manė, kad kunigas Milukas galės jį kapelionu paskirti į jo rengiamą minyškų kliošterių. Ten tokių protingų ir reikia! Po prakalbai manė rinkti aukas už darbą, bet, turbut, pabugo prieštaravimo išmintingesniųjų klausytojų.

Šatkus paeina iš Kauno gub., Raseinių pavieto., Viviršinų val. Sakėsi eisiąs į kunigus; Lietuvoj netekęs lėšų, atvažiavo Amerikon tikėdamas, kad čia lietuviai sušelps jį. Dabar jis vaikščioja pas lietuvius ir renka sau aukas. 27 d. rugpiučio žada įstoti į dvasišką seminariją New Yorko valstijoj. Lietuvoj, matyt jį mažai išmokino; ar Amerikos seminarijoj išmokys geriau, galima abejoti. Ir Paryžiuj juk iš avižų nepadaro ryžių!

Rumfordietis.

APIE LIKUSIUS PINIGUS.

"Lietuvos" num. 32 tilpo galutina atskaita Centrališko Revoliucijos Šelpimo Komiteto su pranešimu apie likimą nepaskirtų $65.34 pas kasierių T. Dudą.

Aš, kaipo aukavęs $1.00 laike susivažiavimo Philadelphijoj, užmanau pavesti tuos $65.34 į "Aušros" draugystės fondą šelpimui mokslaičių, kurių yra labai daug į "Aušrą" atsišaukusių su prašymais pašelpos, kuriems vienok atsakyta tapo dėlei trukumo pinigų. Teipgi pasitikiu, jog visi gerbiamiejie aukautojai pritars pavedimui tų $65.34 "Aušros" draugystei, nes šelpdami mokslą, šelpiame revoliuciją.

Balsai pavedime tų pinigų "Aušros" draugystei turėtų užsibaigti iki 1 spalio.

P. Mikolainis.

LIETUVĖS MOTERYS MIEGA.

Gal teisingiau butų pasakyti: šoka, ir linksminasi; dievai žino, kada jos atsišoks. Susitikus lietuvaitę, pakalbinsi eiti į kokį susirinkimą, ar prakalbų klausyti, tai gausi atsakymą: "ne turiu laiko"! "O kuomgi teip užimta"? Ugi einu ant baliaus ar važiuoti į pikninką. Jeigu merginos nesistengia lankyti tokias vietas, kur galėtų apsišviesti, įgyti supratimą savo padėjimo, pagerinimo buvio ateitije, tai niekas nėra kaltas už jų žemą ir skurdų padėjimą, kaip tik jos pačios. Jos vien kaltos, jeigu vyrai jų ne godoja, jas engia ir engia! Mergina godojanti savę ir pažystanti savo vertę nesileis, kad ją vyras laikytų ant kelių pasisodinęs prie alaus ar kitokių svaiginančių gėrymų, neklausytų nemorališkų kalbų, nesiduotų savę mindžioti, ne klampotų purvyne. Ir vyrai kalti. Bet aš kalbu vien apie moteris. Jos neturi iki teip toli leistis. Vyras vis greičiau išeina, turi didesnę progą įgauti didesnį supratimą, o jį įgavęs, jaučiasi augščiau stovinčiu, žiuri į merginą kaipo į bovyklą, ar linksmumo įrankį, nors atsiradus fiziškam patraukimui, prižada joms rojų, vienog vėliaus jos jo neranda. Tą išreiškė ir "Paprasto Lietuvio pati", nors tuli iš jos tyčiojos, bet panašių apsirikimų gana daug buva labiausiai todėl, kad musų merginos tankiausiai remiasi tik tuomlaikiniu instinktu, ne apsvarstydamos giliau kas gali prisieiti ateitije, kad ji gali likti motina keletos kudikių. Kam ji juos augis? Ar tik tam, kad Dievas duos? Ar gal gerais nariais žmonijos, teipgi vyrus dorus kitoms moterims? Jeigu vyras bus geru, laimė bus ir joms pačioms ir draugijai. Jeigu ne, bus vargas! Taigi, merginos, laikas tą viską apsvarsyti, laikas ne pasiduoti į kilpas ateities. Bet be mokslo nieko gero ne galima atsiekti, be skaitymo naudingų raštų, be lankymosi tam tikrose sueigose, kur susirenka daugiaus nuomonių, kur svarstomi naudingi dalykai. Atminkit, kad dabar gadynė mokslo, lenktynių! Išmintingas kvailesnį išnaudoja, pastumia į šalį.

Todėl lietuvės, atsibuskim iš to snaudulio, nes mes labai toli atsilikome nuo kitų tautų moterų visame! Ne manykime, kad mes esame viską žinančioms ir jau mums nieko nereikia mokytis. Jei teip manom, tai labai klystame.

Dabar artinasi žieminis sezonas. Jau gana tų piknikų! Imkimės darbo! Ypatingai merginos ir moterys Chicagietės stengkitės prigulėti į naudingas organizacijas, kur galėsite ką naudingo pasimokyti. Čia yra susitvėrus "Moterų Apšvietos" draugystė; ateinančią žiemą ji žada surengti vakarus pasimokinimui, jeigu rasis atsakantis skaitlius norinčių mokytis rašyt, skaityt, siuvimo, virimo ir kitokių darbų; bus teipgi rengiami skaitymai ir diskusijos.

Susirinkimai atsibuva po no. 869 33 Pl. Sekantis susirinkimas atsibus 5 dieną rugsėjo, 1 val. po pietų. Taigi narės ir dar ne prigulinčios prie draugystės teiksitės atsilankyti, nes bus svarstomi svarbus reikalai busiančio vakaro, kuris atsibus 26 d. rugsėjo, Freiheit Turner svetainėj.

M. Damijonaitienė.

PRIŽIURĖJIMAS MAŽŲ KUDIKIŲ IR VAIKŲ PER VASAROS KARŠČIUS.

Aplinkraštis sveikatos užveizdos miesto Chicagos. Sutaisytas D-ro F. M. Reilly, padėjėjo komisariaus sveikatos D-ro W. A. Evanso.

Šitas aplinkraštis lietuvių, čekų, anglų, vokiečių, žydų, italų, lenkų ir švedų kalbose išplatinimui gaunamas po nr. 7215 Madison str., kampas Franklin str., trečios lubos.

Šitas aplinkraštis buvo išleistas pirmą kartą berželio mėnesyj 1895 m., tryliką metų atgal. Prieš tuos metus per dvyliką metų Chicagoje mirė kudikių ir vaikų nesulaukusių 5 metų 106.524. Per tuos gi paskutinius dvyliką metų, tai yra nuo 1895 m. iki šiam laikui buvo 101.802 mirčių terp kudikių to paties amžiaus.

Jeigu mirčių skaitlius per dvyliką metų butų pasilikęs tas pats, tai kudikių ir vaikų iki 5 metų amžiaus butų pasimirę 205.920, o ištikrųjų gi mirė tik 101.802.

Atsižiurint į pasidauginimą gyventojų beveik dvigubai per paskutinius 12 metų — per sumažinimą mirčių skaitliaus, išgelbėta nuo mirties, per tą laiką kudikių ir vaikų iki 5 metų amžiaus 104.118.

Tikime, kad patarimas aplinkraštyj suteiktas turi artimą susirišimą, pasidėkavojant šiam išleidimui aplinkraščio, kuris yra parengtas ir dalinamas dykai, sumažėjo mirtys.

Apie ketvirta dalis kudikių ir vaikų mirčių mieste atsitinka liepos ir rugpiučio mėnesiuose, kurie yra karščiausiais.

Karštis galabina kudikius ir vaikus labiausia dėl greito sugedimo pieno ir maisto. Net pienas motinos kruties, kuomet yra peršilęs, gali suteikti kudikiui vidurių skaudėjimus arba vasarišką ligą. Jei motina yra labai peršilus, ji turi išspausti iš kruties arbatinį šaukštelį ar daugiaus pieno prieš žindymą. Jei krutis per dvi ar daugiaus valandų nebuvo kudikiui duota, ji butinai turi numilžti pieną iš kruties. Ir jei motina buvo labai išgazdinta arba labai įpykusi ar teip kuom nors sujudinta, tai pavojinga duoti tame laike krutį kudikiui; tokiuose atsitikimuose ji turi išspausti pieną ir išpilti laukan.

Tikras maistas kudikiui yra tai motinos krutis. Jausminga motina nereikalauja patarimo tame dalyke. Jei tik ji yra vidutiniškai sveika, jos krutis duos užtektinai maisto kudikiui iki atsiradimo pirmųjų dantukų — tai yra iki šeštam ar septintam mėnesiui. Iki tam laikui nuodėmė yra duoti kudikiui ką nors kitą, ne motinos krutį (žinoma, jei motina yra sveika), išskiriant vandenį, kurio galima duoti laikas nuo laiko tik labai mažą delelę, ir tai ne tuojaus po žindymui.

Daug kudikių yra tiesiog užmušama kas metas papročių neštis kudikį prie valgomo stalo ir duoti jam pamėginti: ar paragauti tai šio, tai to, tai kaulą, tai minkštos mėsos, tai vaisiaus, ar blynelio, agurko ir tt., ko vaiko pilvukas dar negali sužlepėioti. Tokiuose atsitikimuose kudikiai yra tiesiog užmušami teip, nors ne tuojaus, kaip ir kokiais nuodais, pirktas vaistinėje.

Jei kudikis penimas panašiu budu suserga ir miršta, tai yra sakoma, jog kudikis mirė nuo pilvaligės, cholerinos, kraujinės, mešlungio, karštinės, uždegimo, dantelliai sunkiai kalėsi ir daugelio panašių užvardinimų surandama.

Bet tikra priežastis buvo apipenėjimas kudikio netikru ir netinkamu maistu.

Palauk, kol kudikis gaus dantelius, su kurių pagelba jis galės gerai sukramtyti maistą, tąsyk turėsi laiką po truputį ir iš palengvo jį pripratinti prie kitokio maisto.

Jei motinos krutyse pristinga pieno, arba jei jis pasidaro skystas ar vandenėtas, arba jei motina serga džiova, ar kokia kita sunkia liga, tokiuose atsitikimuose kudikis turi buti nujungytas ir penimas iš buteliuko karvės pienu.

Gauk kudikiui sveiką, gerą ir šviežią pieną. Bet jei pienas pasidarytų negeras, ar greitai surugtų, ar mažai grietinės jame butų, duok žinią Sveikatos Biurui po nr 215 Madison str. Paduok savo vardą ir pravardę su tikru antrašu savo busto ir pieno inspektorius pribus ištirti priežastį netikusio pieno.

Tyras, sveikas pienas vaikams susikimšusiose miesto dalyse yra gaunamas, kaina žemiau vertės, sekančiose stotise, užlaikomose Pieno Kompanijos Vaikų Ligonbučio Draugijos:

Vakarinėje Dalyj: Chicago Commons, Grand ave. ir Morgan gat.; Association Home, 575 W. North ave.; Northwestern University Settlement, Augusta ir Noble gat.; Little Wanderers' Day Nursery, 283 N. Oakley ave.; St. Elizabeth Day Nursery, 655 N. Ashland av.; Settlement House, 783 Armitage ave.; Hull House, 335 S. Halsted gat.; Maxwell Settlement House, 485 So. Clinton gat.; United Hebrew Charities Dispensary, Maxwell ir Morgan gat.; Gad's Hill Center, Robey ir 22-ra gat.; Rush Medical Dispensary, 759 W. Harrison gat.

Pietinėje Dalyj: Children's So. Side Free Dispensary, 6236 Jackson Park ave., Jackson Park Sanitarium, 64-ta gat. prie ežero ir Little Wanderers' Day Nursery, 833 W. 49-ta gat.; užkandynėse sekančių daržų: Armour Square, 33-čia ir 5-ta ave.; Cornell Squire, 50-ta ir Wood gat.; Davis Squire, 44-ta ir Marshfield ave.; Jackson Park; Mark White Squire, 29-ta ir Halsted gat.; Ogden Park, 64-ta ir Center ave.; Sherman Park, 52-ra ir Center ave.; Washington Park.

Šiaurinėje Dalyj: Christopher House, 120 E. E. Fullerton ave.; Oliver House, 46 Vedder gat.

Gavęs pieną, paimkie tiek, kiek reikia ir apšutink, *bet neužvirinkie.*

Geras budas pataisymo pieno maistui kudikiams yra toks: Paimk sudyną su šaltu vandeniu ir padėk ant krosnies, įdėk butelį su pienu tan sudynan ir laikyk, kol vanduo užvirs; kaip vanduo užvirs, bonką su pienu išimk. Toks budas pataisymo pieno yra lygus teip vadinamam sterilizavimui arba pasteurizavimui pieno.

Jei pienas buvo saldus ir ne prasidėjęs persimainyti (atgižęs) laike priėmimo, tai toks pienas gali buti geru per 24 valandas ar daugiau, ypač atvirintas ir nesusitraukęs augščiaus paminėtu budu, išlaiko net karščiausiose dienose vidurvasario. Suprantamas dalykas, pienas turi buti gerai uždarytame sudyne ar butelyje su tam tikrai pritaikytu kamščiu. Kokiame sudynė nelaikysi pieną, visuomet sudynas turi buti gerai karštu vandeniu prim pylimo pieno išmazgotas podraug su užkamščiu.

Jei turi ledynę ar kitą šaltą vietą, kur piena gali įdėti, tai žiurėkie, kad pienas nesugištų; jau verčiau duoti pienui pastovėti kokias 6 valandas ir prieš vartojimą pusę paviršutinio pieno nupilti. Tą turi vėl augščiaus paminėtu budu ašutinti. Padarius teip, įdėk truputį grietinės — padėkim vieną valgomą šaukštą grietinės į 2 ar 3 šaukštus pieno.

Sutaisyti reikia pieną, ant kiek galima, panašų į motinos pieną. Pridėkie atvirinto vandens į kiekvieną puoduką pieno ir užtektinai cukraus pasaldinimui teip, kad saldumu butų panašus motinos pienui. Pieninis cukrus (Saccharum lactis, jei tikrai grynas, yra geresnis už paprastą cukrų). Jei panašus mišinys pieno pasirodytų per riebus, kudikis įėmęs, tuojaus išvems sutrauktą į šmotus pieną arba pereis per vidurėlius baltais grumulėliais. Jei tas atsitiktų, tai reikia daugiaus atvirinto vandens pridėti prie to mišinio, kol jį kudikėlio pilvelis galės lengvai suvirin-

Kada kudikis yra vieno mėnesio, miežinių kruopų vanduo galima vartoti vietoje gryno vandens. Paimk du valgomu šaukštu miežinių kruopų ir keturis puodukus šalto vandens, pavirink vieną ar daugiau valandų, kol nenuvirs iki dviejų puodukų; perkošk per košturą, pridėk truputį druskos, pasaldink iki saldumui kruties pieno. Į vieną puoduką pasteurizuoto pieno supilk 2 puoduku miežinio vandens ir pradėk pratinti juom penėti.

Iš palengvo vartok kas sykis daugiaus pieno, o mažiaus miežinio vandens ir ikī šešto mėnesio amžiaus kudikis galės lengvai suželbėioti du trečdaliu pieno, vieną trečdalį miežių vandens.

Tai vienatinis ir geriausias maistas, jei motina negali penėti krutims savo kudikio; tokį maistą galima kudikiui duoti ikį neatsiras dantukai, arba net ir po nujunkimui. Po tam galima duoti tyrą pieną, bet reikia nepamiršti visuomet pasteurizuoti; tinka duona ir pienas, keptos bulvės ir pienas, avižinė košelė, kuri neturi buti vienok per ilgai virinta, bet visgi ne mažiau kaip 2 valandi ir visuomet penėti pienu, o pienas visuomet turi buti pasteurizuotas, bet ne virintas.

Neperšerk kudikio. Vieną sykį į 2 ar 3 valandas gana penėti, kol kudikis ne bus 4 ar 5 sanvaičių senumo, senesnį kudikį penėti reikia dar rečiaus.

Kada kudikis yra 6 mėnesių, jis linksmiausias ir sveikiausias auga, jei jį tik vieną sykį nakties laike papeni, o dienos laike 4 ar 5 sykius.

Negerai ir nesveika viduriams, jei kudikis penimas tankiai ir jei po daug ant sykio duodama, ypač reikia pasisaugoti peršėrimo kudikio vasaros laike, kuomet dideli karščiai užeina.

Atmink, kad tik ką gimusiam kudikio pilvelyj gali tilpti 2 ar 3 valgomi šaukštai skystimo, ne daugiaus kaip tiek, o greičiaus ir mažiaus, tai negalima duoti ant syk daugiaus maisto kaip augščiaus paminėta, ypač pirmojoj sanvaitėj jo gyvenimo.

Kudikiui augant, žinoma, sykiu ir maistas iš palengvo reikia dauginti, pabaigoje 4 sanvaičių galima ant syk duoti maisto jau apie 4 ar 5 valgomus šaukštus.

Vieni kudikiai reikalauja daugiau, kiti mažiau maisto, bet pavojingiau yra duoti kudikiui daugiaus maisto ant syk negu mažiau, todėl verčiaus lai jis bus neprišertu, negu peršertu.

Nebruk kruties į burnelę kudikio kiekvieną kartą, kuomet jis surinka. Jei kudikis gerai ir pridirančiai ir savo laike yra penimas, jis ne laiku neišalks ir neraudos iki laiko; neišmintinga penėti ar brukti burnelėn kudikio krutį kiekvienu sykiu, kaip jis suvirksta, bet geriaus padabok ir pajieškok priežastį, dėlko jis rauda, gal jis tik ištroško ir gurkšnelis kitas šalto vandens (tik ne labai didelis) sustabdys jo raudojimą, gal jo vystyklai šlapi, ar negerai paguldytas, ar spaudžia jam kur, ar duria kokia spilka, ar vabalas koks įkando ir reikia pakasyti.

Mėgink pirma surasti priežastį jo raudojimo ir jei nerandi, tąsyk tai mėgink paduoti krutį. Bet nesibaimink kudikiui duoti vandens atsigerti, nes jis reikalauja gėrimo lyginai teip pat kaip ir motina, jis reikalauja daugiau vandens sulyginant su jo didumu ir sunkumu ir tankiaus ištrokšta negu pati motina. Troškulys kudikį privargina daugiaus negu kas kitas. Duok kudikiui atsigerti, tik žiurėk, kad vanduo butų tyras, ar tai atvirintas, ar koštas

Vertė Dr. Graičiunas.

Mažas Feljetonas.

Teko man sutikti tulą musų blaivininką. Jis smarkus veikėjas blaivybės dalykuose! Ir raštu ir žodžiu platina blaivybę.

— Na, kaip blaivybės kursas stovi? — paklausiau jo.

— O, labai gerai, labai! Greitai girtuoklybę mes pašauksime į paskutinįjį mušį.

— Ar užtektinai spėkų turite?

— Kasdieną prie mus prisideda minios. Kodėl tamsta nestoji į musų eiles? — įsmeigęs į mane akis paklausė blaivininkas

— Esu nuodėmingas žmogus, kartais atsitinka išgerti....— atsakiau.

— O, blogai darai tamsta, kad neišsižadi tos smarvės, nuodų! Butum laimingesnis, jei mestum gerti.

Ir jis man ėmė išvadžioti visokias teorijas apie girtuoklybę.

Aš, žinoma, su juo sutinku, kad alkoholio vartojimas yra labai kenksmingas daiktas ir, jei prisieitų balsuoti prieš "smarvę", aš abi ranki ir abi koji iškelčiau.

— Bet kad gydyti sunkią ligą, reikia pastatyti teisingas diagnozas ir imti radikališkus vaistus, tai yra reikia visai pakeisti dabartinės draugijos santikius, — pasakiau aš.

— Tamsta tik bene apie kokią nors revoliuciją kalbi? O ne, ne, mes revoljucijų nenorime. kam piudyti vienus žmonės prieš kitus. Geresnio draugijos surėdymo ir nereikia, koks dabar yra. Diagnozas.... Diagnozą mes teisingą pastatėme — geria žmonės todėl, kad geria, — argi neteisingas diagnozas? o vaistai.... reikia visur ir visuomet balsiai šaukti, kad smarvė yra nuodai, juk toks šauksmas, tai geriausi vaistai?

Aš tik sau tyliai nusijuokiau.

Diena buvo karšta. Saulės kepinimą atjautė ne tik žmonės, bet rodos ir namai, — ir jie, rodos, keikė karštį

— Aš nebegaliu tverti! — šuktelėjo mano draugas, braukdamas prakaitą nuo kaktos, kuomet mes ėjome pro restoraną su svaiginančiais gėrimai. Aš užtrokšiu. Eime prasivėdinti, — linksmai žiurėdamas į restaurano duris, kvietė mane blaivininkas.

Įėjom į vidų.

— Ką gersime — alų? — paklausė manęs blaivininkas.

— Juk tamsta esi alaus priešas, — atsakiau aš.

— Ak, tiesa, aš iš didelio karščio buvau ir užsimršęs....

— Žmogau, duok sodos vandens! — riktelėjo blaivininkas.

— Neturime, alaus yra, — atsakė kelneris.

— Še tau žmogus! Pildyk savo prižadus, kovok su alkoholiu.... Aš numirsiu, užtrokšiu.... Na, duok alaus, tik gero!

Pradėjome gerti alų.

Truputį įkaitome.

— E, ką čia tas pamazgas gerti! Ei, žmogau, duok konjako! — sušuko blaivininkas.

Aš tik akis išpučiau.

Mano blaivininkas įniršo — kol aš vieną stiklelį išgeriu, jis suskuba du trįs išmaukti.

Dabar jis dar iškalbingesnis pasidarė.

— Reikia, reikia su prakeiktu alkoholiu kovoti; — juk jis yra visų nelaimių šaltinis. — filozofavo blavininkas. — Jei mes negertume degtinės, visi musų žmonės butų turtingi! Na, už sveikatą žmonijos.

Stiklelis.

— Nė vieno elgėtos nebutų. Teprażuna visi elgėtos.

Stiklelis.

— Visi butų apsišvietę. Tegyvuoja apšvietimas!

Du stikleliai.

— Kiekvienas musų laikraštis turėtų skaitytojų po tris milijonus.

Trįs stikleliai.

— Talentai badu nemirtų.

Du stikleliai.

— Bažnyčia butų kiekviename sodžiuje. Teviešpatauja bažnyčia!

Penki stikleliai.

— Ir kunigai neskurstų varge.

Penki stikleliai.

— Visi į dangų eitumėme. Teatsidaro mums dangaus vartai!

Dešimts stiklelių.

— Teprażuna degtinė!

Dešimts stiklelių.

— Kaip, ar tamsta prižadi nebegerti? — atsikreipė blaivininkas į mane.

Jo liežuvis pynėsi

— Esu nuodėmingas žmogus,— atsakiau aš.

— Negerai, negerai, reikia buti šventam.... O antra.... po velniais! uždainuokime.

Ir užtraukeme:

Gerkim broliukai,
Ir aš gersiu!
Kaip reiks užmokėti,
Aš išeisiu.

Kuomet išėjome į gatvę — negalėjome atskirti, ar žemė sukasi, aplink saulę, ar apie mus su blaivininku saulė sukasi....

Ačiu sutvertojui, kad mudu į šaltąją nepakliuvome išsimiegoti— laimė, kad blaivininkui buvo gerai pažįstami visi policistai.

Su dideliu vargu parrėpliojome namon.

Ant rytojaus mano blaivininkas vėl šaukė minias kelti karą prieš "smarvę"!

K. Janonis.

KIAUŠINIAI.

Nors kiaušiniai yra gaunami ištisus metus, bet jie turi savo laiką. Kuomet kiaušiniai buva pigūs ir jų yra iki valiai, tąsyk jie sveikiausi ir tąsyk jų yra laikas.

Kuone kiekvienas pereinantis nuo mėsiškų valgių prie augmeniškų, pradeda nuo kiaušinių kaipo svarbiausio valgio, nežinodamas ką pasirinkti. Gera yra žinoti, kad žmonės su vangiomis kepenimis ar inkstų liga privalo buti atsargus su valgymu kiaušinių, jei jie nėra sudedami su grybais, špinakais, žirniais ir štareliais.

Turbut nė vienas valgomas daiktas nėra teip sudarkomas virėjos kaip kiaušiniai. Jie puikiai atsako kaipo valgis, jei tinkamai sutaisyti, bet kaip jie paprastai yra paduodami, jie yra be vertės ir žmogaus viduriai nuolankiai išvengtų jų, jei butų galima. Chemiška analyza parodo, kad baltymas yra beveik grynas albuminas ir kad trynys susideda iš albumino, riebumų ir fosfatų. Geltonas dažas trynio paeina nuo ypatingo aliejaus, pasidariusio ypač iš sieros ir fosforo, padarančių kuone du trečdaliu, sulyg sunkumo, visiškai sauso trynio. Kad kiaušiniai butų sveika valgyti, reikia, kad jie butų pataisomi išmintingai, su pilna pažinčia veikimo karščio ant jų sudėtinių dalių. Verdant kiaušinius, reikia atminti, kad albuminas visai sukrenta žemiau temperaturos 170 laipsnių Fahrenheito ir kiek nors didesnis karštis padaro šitą medžiagą kietą, supintėjusia ir nesuvirinama vidurių. Kiaušiniams esant sukoncentruotu maistu, reikia juos valgyti po mažai. Atsitikimuose inkstų ligų, padagros ir reumatizmo jie nekenks, jei kietai suvirinti lukšte, ar išleidus vandenyj, sulyg nurodymų žemiau. Kiaušiniai kietai suvirinti lukšte, ar išleidus vandenyj prie temperaturos 212 laipsnių Fahr., arab spirginami, kenkia ypatoms su paminėtomis ligomis, kadangi albuminas pasidaręs kietu ir nesuvirinamu viduriams, lengvai surugsta viduriuose ir pagimdo rugštis, kurios užnuodija organizmą. Spirgintų kiaušinių nėreikia valgyti, tik žalius, ar pavidale pautienės, šutintus, ar virtus vandenyj, sulyg sekančių budų:

Minkštai virti.

Šitas budas nėra teip geras, kaip sekanti, kadangi albuminas tik išdalies yra sukrekėjęs ir šitame stovyje nėra lengvai suvirinimas. Imk puskvortę vandens kiekvienam kiaušiniui. Jei nori virti šešis kiaušinius, sudėk juos į didelę skauradą, paimk tris kvortas vandens, supilk į katilėlį ar skauradą ir užšildyk, kad garuotų (nevirtų) ant ugnies; užpilk ant kiaušinių ir padėk toliaus nuo ugnies ant krosnies kokioms penkioms ar aštuonioms minutoms. Jei vanduo buvo atsakančios temperaturos, tai kiaušiniai bus tinkami paduoti.

Kietai virti.

Sudėk kiaušinius į šaltą vandenį, užkaitink iki 170 laipsnių Fahr. (iki pradės garuoti) nepastumk toliaus nuo karščio keturioms dešimts penkioms minutoms. Šitokiu budu albuminas pasidarys kaip ir drebučiais, lengvai suvirinamas viduriams, o trynys bus sausas ir miltingas. Dvigubas puodas patogiau yra vartoti, kadangi lengviau yra sukontroliuoti karštį, bet vanduo viršutiniame puode vienval turi buti laikomas arti laipsnio virinimo, kadangi turinys vidurinio puodo įkais mažesniame laipsnyje.

Plakti.

Kiaušiniai ir pautienės reikia virti prie mažo karščio dvigubame puode, o ne kepti.

Virti, vandenyj išleidus.

Sudėk kiaušinius į vandenį prie temperaturos 132 iki 160 laipsnių. Turėk gana vandens apsemti ir kaip tik plėvė pasidaro apie trynį ir baltymas sutirštėjo ir pasidaro kaipir drebučiais, išimk iš vandens ir duok stalan. Visuomet laikyk vandenį žemiau virimo laipsnio. Išimk užvaisinimo perus iš kiaušinių pramuštų virti, kadangi jie duoda karštį organizmui. Sveikiausi ir gardžiausi kiaušiniai yra valgyti, jei vištos yra laikomos be gaidžio. Apvaisinti kiaušiniai nėra teip geri valgyti ir jie greičiau sugenda.

Nerauginta duona.

Pirmiausiai reikia turėti kviečių grudų, kuriuos galima gauti pašaro sankrovoje ar iš maluno ir sumalti ant tam tikrų naminių ar kavinių girnelių teip minkštai ar teip rupiai, kaip patinka. Permalus du kartu, pasidaro gana geri miltai. Ant paprastų kavinių girnelių užima kokį pusvalandį laiko

sumalti penkis svarus grudų. Tai yra geras prasimankštymas ir duoda didelį smagumą.

Prieš einant gulti užmaišyk tešlą šiteip: Paimk vieną kvortą drungno vandens, vieną šaukštelį druskos, du valgomu šaukštu aliejaus. Įmaišyk miltus po truputį, kol pasidarys tiršta tešla. Uždengk indą skarda, padėk vėsioj vietoj ir palik ant nakties. Tas duos kviečiams progą, kurie iš dalies yra rupus, išmirkti ir išbrinkti. Šitame brankinimo procese jie gauna tirštumą ir pasikelia. Ant rytojaus išmaišyk gerai, pridedant minkštų miltų, jei norima. Neimk tešlos ant stalo, bet minkyk inde kokią pusę valandos, kol pasidarys mikli ir versis kaip kamuolys, bet ne kieta. Įkaityk vidutiniškai krosnį. Sudėk tešlą į uždengiamas skardinaites, gerai išaliejuotas ir sudėk tuojaus į krosnį. Tegul kepa iš lengvo nuo dviejų ar pusės iki trijų valandų. Jei vartojama dujinė (gazinė) krosnis, užsuk ugnį ir palik duoną krosnyje atausti. Jei mėgsti minkštą plutą, apvyniok šlapia skara kiekvieną kepalaitį kokioms trims ar penkioms minutoms. Jei nori padaryti duoną, kad gelbėtų užkietėjusiems viduriams, įminkyk į tešlą sėkluotų radžinkų, kurios padarys gerą veikmę. Geram užlaikymui duonos ir pataisymui jos skonio, sudėk ją, ataušus į molinį indą ir uždengk. Po keturių dienų duona bus labai skani ir vaikams labai patiks, teip dideliems kaip ir mažiems.

IŠ VISUR.

‖ Chinų pakrantėse, chiniškiejie muitininkai suėmė gabenantį ginklus chiniškiems revoliucijonieriams japonišką garlaivį. Ant minėto laivo buvo 10000 karabinų ir 2 milijonai patronų. Dėl suėmimo garlaivio vėl gali užgimti toki jau nesutikimai terp Chinų ir Japonijos, koki pirma buvo užgimę dėl suėmimo garlaivio "Tatsu Maru".

‖ Chinuose, Konhane, dėl suareštavimo vieno kareivio, susibuntavojo tukstantis kareivių. Jie užmušė savo perdėtinį, sekretorių ir kasierių, ir nutraukė ant miesto Onyung. Miesto garnizono kareiviai ne dryso pasipriešinti, pasislėpė ant stogų, o maištininkai išplėšė miestą.

‖ Švedijoj, mieste Oknoc-Monchenas mergina Karolina Karlodatter dabar pabudo po 32 metų miegojimo. Užmigo ji turėdama 13 metų. Dabar vėl atgavo pajiegas, lanko ne pabaigtą mokyklą, nors turi jau 45 metus

‖ Mieste Guatemala vidurinėj Amerikoj, 13 d. rugpiučio likosi atidarytas visos Amerikos gydytojų kongresas.

‖ Pereitą sanvaitę vakarinėj Vokietijoj siautė smarkios audros su debesių praplyšimais. Mieste Barmen užtvinę vandens užliejo daug gatvių. Ugnagesiai iš užlietų namų tik per langus galėjo žmonis gelbėti. Laukuose buvo debesų praplyšimai. Laukų vaisiai išnaikinti ant labai didelių plotų.

‖ Pereituose metuose kariumenės ir kariško laivyno reikalams išleido: Maskolija 1050000000 markių, Anglija 1200000000 mk., Suvienytos Valstijos šiaurinės Amerikos 972000000 mk., Austrija ir Vengrija 475000000 m., Prancuzija 835000000 mk., Vokietija 1030000000 mk., Italija 288000000 mk., Japonija 195000000 mk.

‖ Vokietijoj, mieste Lundsdorf, Magdeburgo apskrityj nusinuodino 200 ypatų nuo pagedusios mėsos. Matyt ir Vokietijoj reikia Sinclairo, kuris aprašytų, kaip žmonių maistui mėsa sutaisoma.

‖ Prancuziško laivyno oficierai Calin, Jeance ir Nurcier atliko pasekmingus mėginimus susikalbėjimo telefonu be vielų. Lengvai susikalbėjo nuo 310 mylių. Išradėjai tikisi teip pagerinti savo išradimą, kad galima bus susikalbėti nuo 700 mylių.

‖ Aplinkinėse miesto Morokko, šiaurinėj Afrikoj, pereitą sanvaitę buvo kruvinas mušis terp pajiegų besivaržančių sostą brolių — Mulai Hafigo ir Abdel Aziso. Mulai Hafigo kariumenė likosi sumušta, nužudė 300 užmuštų ir 500 pašautų kariautojų.

Gadynė šlėktos viešpatavimo Lietuvoje

(1569—1795m.)

Parašė Jonas Šliupas, M. D.

(Tąsa).

tautiškaijai valdžiai. Užkeikiame vyresninką ginkluotos spėkos ir vyriausiąją dumą, dėl meilės tėvynės, kad panaudotų *visus įrankius*, kurie įstengtų atliuosuoti lenkiškąją tautą; o atiduodami jiems tiesą prie musų ypatų ir lobių iki laikui, pakol tęsis mušis laisvės su despotizmu, teisos su priespauda ir tyranija, trokštame, kad visados turėtų omenyje tą didelę teisybę: čielybėje išlaikymas liaudies yra vyriausiu įstatymu!"

"Niekados dar taip neapribotos valdžios niekam Lenkija nepatikėjo. Buvo tai gražus, didelis įsibėgėjimas; tulas instinktiškas jausmas, jog tiktai nepaprasti įrankiai, nepaprastos aukos, pasistengimai iš paskutinėsės tėvynę išgelbėti tegali. Nesvarstyta jų; be pagalvojimo ir perkratymo sudėta į rankas Kasciuškos, su patikėjimu, su pasišventimu, su graudžia viltimi, jog padorųs pasistengimai veltui nenueis" (Heltman).

Kovo mėnesyje Lenkų valstybė, po prievarta Igelstroemo, apskelbia sumažinimą kariumenės iki 15.000: turėjo likti Lenkijoje 8865, o Lietuvoje 6584 kareiviai. Generolas Madalinskis, stovįs tarp Bugo ir Narvos, atsisakė, ir patraukė prieš Krokavą, iš kurios išėjęs pulkininkas Lykošin susirėmė be laimikio pas Kozubovą su brigada Mangeto, atkakusia iš Pinčovo. Ir Madalinskis su gera kločia kaujasi su gen. Tormansovu ties rubežiumi Krokavos vaivadijos. Tai-gi karė iš tiesų prasidėjo.

Dabar Kasciuška Krokavoje ant rinkos apskelbia aktą sukilimo ukėsų Krokavos vaivadijos; su kariškaja valdžia jam tenka taip-gi augščiausia civiliškoji valdžia. Tad 24 d. kovo 1794 m. Kasciuška pagarsino atsišaukimą į visą tautą, kur tarp kitko pasakyta: "Paniekinime mirties yra vienintėlė viltis pagerinti musų likimą ir likimą busiančių gentkarčių. Pirmu žingsniu linkui numetimo nelaisvės yra pasidrąsinti buti laisvu; pirmu žingsniu į pergalę — suprasti savo spėkas. . . Prisiekiau tautai, jog galybės man pavestos ant niekeno privatiškos priespaudos nepanaudosiu. Tačiaus apskelbiu, kad jeigu kas-nors veiks prieš musų susivienijimą, toks, kaipo vyliugis šalies, pateks po teismu. Nuodėmiavome perdaug įlaidumu ir todėl Lenkija nyksta. Niekados joje politiška piktadarystė nebuvo baudžiama. Imame dabar kitokį budą pasielgimui: dorumą ir ukėsiškumą pamokėti, gaudyti vyliugius ir bausti piktadarystą." Žinoma, priešgynos maišto išsislapstė.

Kasciuška pašaukė po ginklu visus šalies gyventojus nuo 18 iki 28 metų ir uždėjo ant žemvaldžių laipsnišką mokestį reikalams tėvynės. Dabar jis ištraukė iš Krokavos ir susidėjo su Madalinskiu. Lenkų armija tuomet susidėjo iš 4000 reguliariškų kareivių su 12 patrankų ir iš 2000 milicijos chlopų, apsiginklavusių dalgiais. 4 d. balandžio 1794 m. įvyko mušis ties kaimu Raclavice, netolymais Miechovo, kur gen. Tormansovas turėjo 7000 kareivių. Kavalerija Lenkų tuojau pasmuko šalin, tik pėstininkai gerai laikėsi. Tuomet pats Kasciuska vedė dalgininkus ("kosimierius") ant patrankų, ir chlopai laimėjo 12 patrankų ir daug suiminių, paėmžindami kumščią chlopo, kurs be mokslo ir įnudimo griebėsi už naminio ginklo. Maskoliai atsitraukė netvarkoje, netekę 600 žmonių.*)

*) Yra visatinai žinoma, kad po mušio pas Raclavicus, Kasciuška pakėlė į oficierius valsčionį Glovackį. Savininkas kaimo, iš kurio kilo Glovackis, prie Kasciuškos dovanos pridėjo jam dar nedidutę ukę. Sukriušus revoliucijai, Glovackis sugryžo į dovanotąją jam sodybą, bet kadangi jau nebuvo ko bijoticsi, ponas atėmė nuo jo savastį ir privertė eiti jam baudžiavas. Glovackis negalėjo ramiai kęsti piktinančią niekšystę pono, už tai jis tapo į rekrutus atiduotas Austrijai. Veikiai potam, Dąbrovskis kruvon rinko Italijoje išsibarsčiusius likučius Kasciuškos kariumenės, tarp prisiųstų suiminių tapo pasiųstas Glovackis ir atiyginiman už iškirstą jam skriaudą tapo pakeltas į poručninkus.... Štai tau ir patrijotizmas ponų lenkų!

Chelmne kariumenė Lenkų numetė savus viršininkus, ir apsirinko vadu Grochovskį, nors buvo trįs generolai. Revoliucija iš tikrųjų kilti galėjo. Priešai ėmė drebėti, kaip matyti iš perimtos Igelstroemo depešos 16 d. balandžio ministrui karės: "Visa Lenkų kariumenė, susidedanti iš 18000, yra pilname pamišime, išskyrus 4000, kurie yra Varšavos garnizone. Konfederacijos: Krokavos, Sandomieriaus, Liublino, Chelmno, Vladimiro ir Lucko susiorganizavo ant jokubiniškų pagrindų. Maištas kasdien eina drutyn, judėjimas jo greitas, o pasisekimas perima šiurpuliais. Liublino konfederacija jeib valanda gali artynlink sostapylės pasistumti; o aš neturiu kitokios vilties kaip Dievuje ir labame dalyke manos monarchijos. Lietuva, turbut, neilgtrukus seks paveizdą Lenkijos. Tai-gi prašau tavęs, vardan Dievo, giliai apgalvok mano pranešimą. . . . Tegul armija generolo Soltyko eina man į pagelbą. . . . Negalima tikėties ant Prusų ir Austrijos. . . . Iš to spręsk, kaip liudname padėjime aš esmi, priverstas sugrąžinti romą taip plačioje šalyje, apsiaustas priešų ir šnipų, iš niekur nė pagelbos, nė parėmimo, nė nuo talkininkų, nė nuo savųjų neturėdamas. Musų kariumenė bent turėtų buti panaudota nukreipimui nuo musų rubežių gaisro sukilimo chlopų, iki koki nauji įrankiai netaps sumanyta."

Pergalė pas Raclavicus turėjo didelį morališką ženklumą. Tuojau susiorganizavo maištui organizacija Chelmo žemėje ir Liublino vaivadijoje; paskubino taip-gi maištą: Varšavoje iš 17 ant 18 d., o Vilniuje iš 22 ant 23 d. balandžio 1794 m.

Įgultinė maskolių Varšavoje susidėjo iš 8000 su 34 kanuolėmis; be to, Prusų 1600 gulėjo pa-Varšavėje. Lenkų garnizonas Varšavoje skaitė iš viso į 3000; todėl pergalėjimui didesnių spėkų priešo reikėjo patraukti miesčionis. Organizatoriumi maišto Varšavoje tapo kunigas Juozas Mejeris su pagelba kurpiaus Jono Kilinskio. Naktį iš 17 ant 18 balandžio, ant duoto ženklo iš kazarmių išėjo Lenkų kariumenė, o miesčionys susibėgo pas arsenalą. Vakare 18 d. balandžio jau Varšavoje nebuvo maskolių, jei bent 1500 suiminių ir 2000 lavonų. Iš maištininkų pusės krito aplink 1000 žmonių. — 19 d. balandžio šlėkta kunigaikštystės Mozurijos surašė akcesą prie maišto po vada Kasciuškos. Ant komendanto Varšavos pakvietė generolą Stasį Mokranovskį; įsteigė tuomlaikinę Atstovų Dumą, padalintą į skyrius: dipliomatijos, kariumenės ir yždo, kuri turėjo veikti sulyg vedimo naujai aprinkto miesto prezidento, Igno Zakrzevskio, pasiuntinio į 4-metinį seimą. Tuojau taip-gi įsteigta tapo tvarkos komisija Mozurijai ir kriminališkas teismas.

Kas juokingiausia buvo, tai tas, kad šalymais Kasciuškos, kurs turėjo augščiausiąją valdžią maišto metais, pašiktas tapo karalius, ans vyliugis tautos 1792 m. Žinojo visį gerai, kad karalius paraližiuoja visas patrijotų pastangas. Visatinas pasibjaurėjimas, garsus šauksmai, atviri vyliai, neslepiamos intrigos rodė, kad karališkoji partija yra partija maskolių. Tačiaus bijant eiti pėdomis Prancuzijos, kuri neseniai savo vyliugišką Liudviką XVI nubaudė mirtimi, netik nebuvo apsisergėta nuo pragaištingos įtekmės vainikuotojo agento Katarinos, bet dar jį apsiautė ypatinga globa, visus kenkimui kelius jam atvirus paliko. Tuojau po išvijimo maskolių iš Varšavos, deputacija patikrino jam prielankumą Varšavos gyventojų. Karalius davinėjo patarmes, pabaudimus; liepė guodoti sostą, religiją, savastį, skirtumą luomų; ragino įrengti policiją sulaikymui išdykusios kovoje gaujos; pagrąžino orderius šv. Stanislavo ir baltojo arelio; žodžiu sakant, reikalavo, kad viskas atrodytų, Lenkiją neturint nieko bendro su prancuziškais principais. Ir buvo taip, kaip jis norėjo. Ant rytojaus atgiedojo Te Deum, apkabinėjo orderiais, nuo liaudies ginklus atiminėjo, nenuoramas, beje tuos, kurie mušio laike minioms vadovavo, surinko ir sudarė iš jų kareiviškus tuntus, ir pasiuntė į lauką ant priešakinų sargybų! Negana to. Vyriausioji duma (Roda), idant karaliui parodyti pilningą užsitikėjimą, nutarė jam pranešti apie savo darbus. . . .

Žemaičiuose privertė gen. Nesiolovskis, vice-brigadierius Giedraitis, brigadierius Sulistrauskas, Ant. Prozoras ir Petras Zaviša generolą Chlevinskį prie maišto, ir išvijo maskolius iš Žemaitijos. Tad paskilbus pergalei Kasciuškos, kurį liaudis pas mus po šiai dienai vadina mužikų generolu, visa beveik Žemaitijos liaudis, po vada vieno valsčionio, apskelbė nepriklausinga ėsanti ir apsiginklavusi, kirtosi per 4 mėnesius prieš sujtungtas spėkas bajorų ir Maskvos. Tą padėjimą, iššauktą instinktų nepriklausybės ir neapkentimo bajorijos, apstabdė pergalė maskolių pas Meškuičius, netolymais Gruzdžių, remiamų priedvarinės kariumenės daugelio Žemaitijos ponų. Žmogus, kurs tą maištą vedė, drauge su kitais septyniais mužikais, buvo teistas civiliškai kariškosios komisijos ir visi tapo sučvertavoti Šiauliuose.*)

*) Kaipgi tad liaudis galėjo kištiesi į maištą? Rods buvo sujudimai žmonių, bet silpni: ir parinktiejie ne stojo. Taip: Krokavos vaivadijoje, kada buvo įsakytas visatinas rekrutavimas, ažuot 10000 susirinko 2000 valsčionių; Sandomieriškiuose dar mažiaus testojo. Tuomlaikinė augščiausioji duma ažuot 40000 surinko iš Mozurijos, Užgirių ir Liubliniškių tiktai 3000 rekrutų, mušyjė pas Ščekocinus skaitė jų 10000, o pas Varšavą, kur veik visa apgynimui miesto kariauna tapo sutraukta, gedaugiaus buvo kaip 11.000 naujų kareivių (Zajaček). Juk tai tik sanjelė iš keliolikos milijonų gyventojų! Nebuvo, mat, teisos balso, kurs mokėjęs butų visus užkerėdinti valsčionius.

Nakčia iš 22 ant 23 d. balandžio kilo maištas ir Vilniuje. Inžinerių pulkininkas, Jokubas Jasinskis, sudarė kareivių suokalbį, vos su 300 žmonių nakčia užpuolė ant maskolių, atėmė ginklus ir apkalino hetmaną Kossakovskį drauge su vadu, generolu Arsenjevu. Ukėsai surašė ir prisiekė ant akto tautiško maišto, komandą miesto pavedė Jasinskiui, taip-gi įsteigė: augščiausią tuomlaikinę Atstovų Dumą D. K. Lietuvos, Deputaciją viešo atvangumo kvotimui vyliugių, ir kriminališką teismą. 25 d. balandžio, sulyg dekreto kriminališkojo teismo, lietuviškas hetmanas Simas Kossakovskis tapo pakartas ant Vilniaus rinkos, akyvaizdoję valdžios magistraturų, kariumenės ir publikos.

Su maištu Varšavoje ir Vilniuje drauge ėjo atgarsiai Prancuzų revoliucijos. Pulkininkas Jasinskis tikėjo į kartuvių veiklumą; taip-gi kn. Mejeris tikėjo į terrorą. Nakčia iš 8 ant 9 d. gegužio ulyčiose Varšavos viešpatavo karštas judėjimas: žmonės pastatė trejas kartuves ant Senojo Miesto rinkos, ketvirtas Krokavos priemiestyje prieš Bernardinų bažnyčią. Į rotužę susirinkus 9 d. gegužio atstovinei dumai, gaujos po vada kn. Mejerio ir Kaz. Konopkos, buvusio sekretoriumi Kollątajaus, pripildė rinką ir reikalavo pakarti d. lenk. hetmaną Petrą Ožarovskį, liet. laukinį hetmaną Juozą Zabiellą, Inflantų vyskupą Kossakovskį ir Ankvičių, dabartinį maršalką nepasiliaujamos dumos. Norš atstovinė duma nenorėjo, bet priversta žmonių minių, ginkluotų kardais ir pištalietais, liepė kriminališkamjam teismui, pasiremiant ant popierų Igelstroemo, parodančių, kad apskustiejie ėmė algas nuo Maskolijos, tuojau išduoti dekretą ant Ožarovskio, Zabiellos, Kossakovskio ir Ankvičiaus. Kada tą pačią dieną juos korė, žmonės šaukė: "tegyvuoja revoliucija".

Laike tų atsitikimų Kasciuška, ažuot greitais maršais vyties atsitraukiantį priešą, abazu stovėjo pas Polanecą, Sandomieriaus vaivadijoje, pravėpsodamas geriausią veiklumui valandą, beje valandą liaudies užsidegimo, ir mąstė, kaip surinkti 30000 kareivių; bent tiek turėjo sueiti iš visumeniško išsirengimo ir patraukimo chlopų į kovą.

Buvo ir kita priežastis, kodėl reikėjo greitai veikti. Maskva ir rusai negalėjo sutikti ant sanlygų padalinimo; laikas bėgo su negociacijomis; neprisirengusius, nesutinkančius, abipusiai neužsitikinčius priešus, umu, drąsiu maršu galima buvo dar labiaus sumaišyti, o susimaišusius pergalėti. O čia Kasciuška taisė plianą atkorimui, užkabinti-gi pats nenorėjo. Jo-gi kraupumas trukdė taip-gi greitą sutraukimą kruvon spėkų.

Valandoje užsidegimo Kasciuška buvo užmanęs visus gyventojus pašaukti į visatiną išsirengimą, bet pabijojęs atitraukimu žymaus skaitliaus rankų nuo dirvų suerzinti žemvaldžių luomą — šlėktos, paliepė iš 5 dubų pristatyti vieną kareivį. Bet ir tas nenusisekė: siutimas šlėktos buvo toks didelis, kad dėlei savininkų niekur nestojo paskirtas skaitlius maištininkų! Šlėkta priešinosi statymui rekrutų, o valsčionys, laukusiejie visatino sujudimo, bet pamatę savų ponų pastangas, jau niekur patys nesigriebė ginklo. Kasciuška prašė, užkeikdamas šlėktą senovišku prie tėvynės prisirišimu, atrodinėjo, kaip maža yra auka; iš kitos pusės — traukė savęspi liaudį lipšniu apsiėjimu, vilkėdamas pats sermėgą ir gyvendamas pats abaziniu gyvenimu, kaip kad paprastas kareivis. Viskas veltui! Du priešingu gaivalu, vienas kito mintį atspėdamu, pasiliko šaltais žiurėtojais į nepavikusias pastangas. Tada tai jis rįžosi išleisti nutarimą sulyg apsiėjimo su kaimų liaudžia.

Prisiėjo parodyti liaudžiai, kad tėvynė nori tikrai užsiimti žmonių vargais. Todėl 7 d. gegužio 1794 m. Kasciuška išleido nutarimą, tvarkinantį chlopų pareigas sulyg savininkų. Tai buvo svarbiausias revoliucijiškas aktas, valdžios apgarsintas laike tojo maištmečio. Iš pradžių čion apskelbia ypatišką laisvę visai liaudžiai, kuri iki šiolei buvo savastimi šlėktos. Kiekvienas chlopas gali apsisėsti, kur jam patinka, jeib tik atmokėtų skolas ir atiduotų pagalves (§2). Priklausančios savininkams nuo chlopų darbo dienos sumažintos esti, nuo 6 ant 4, nuo 5 ant 3, nuo 4 ant 2, nuo 2 ant 1 (§ 3); bet už tatai uoliai jas atlikti įsakyta (§ 9). Pašauktiejie prie ginklo, iki jo nepadės, atliuosuoti esti nuo baudžiavos; bet sugrįžę namon, turi lažauti (§ 5). Oficijalistai, daranti liaudžiai prispaudimus, bus teisiami ir baudžiami kriminališkų tribunolų (§ 7); o jeigu pats savininkas spaustų liaudį arba spausti ją lieptų, taps paduotas į tribunolus, kaipo blogai velyjantis maištui (§ 8). Paskirtiejie apskričiuose prižiurovai priiminės nuo liaudies skundus ant priespaudos, lygiai kaip skundus nuo savininkų ant nenuolankumo chlopų (§ 11). Galiaus § 12 liepia komisijoms geros tvarkos paduoti į teismą kriminališkų tribunolų visus tuos, kurie liaudį atkalbinės nudarbo ir suoks prie prievartų prieš savininkus; o katrie apleis savus namus, patremia ant viešų darbų kaipo valkatas.

Toks nutarimas aiškiai nupiešia dvasią vedėjų maišto, kurie norėjo abiem pusėm įtikti. Juk visi buvo prisiekę ant konstitucijos 3 d. gegužio; 24 d. gegužio 1794 m. Krokavoje aktu maišto (§ 11) tapo viešai apgarsinta, kad kiekvienas aktas, skriaudžiantis įstatymus, bus skaitomas už pasisavinimą tautiškos visavaldystės. O prieš tai juk stoja šitas Kasciuškos manifestas. Apskelbia chlopams laisvę, kurios konstitucija nepripažįsta; sumažina sunkenybę darbo, ir tuomi siaurina savastį, kuri turėjo buti nepalytima. Iš kitos pusės, sąlyga apmokėjimo skolų į niek paverčia patikrintą galėjimą persikeldinti iš vietos į vietą, o sutrumpinimas baudžiavos yra tik suminkštinimu neteisos, teisa-gi jis nėra. O ką besakyti apie kitus artikulus? Tie, kurie turėjo kovoti už laisvę, sugrįžę namon, turi vėl eiti lažyston; pralietas kraujas neatliuosuos jų nuo kruvino svetimai naudai darbo. Rods įstatymas liepia persekioti nežmonišką poną, bet atiduoda jį teisman šlėktiškų tribunolų; o idant mintis, baimingai sužadintoji, su laiku pati neįsikerėtų, kriminališkas baudas paskiria tiems, kurie pasidrąsintų žengti drąsesniu žingsniu priekyn. Tokie pusiniai įrankiai negalėjo neatnešti suprastinos pasekmės: šlėkta putojo piktumu, liaudis nesukilo. Bėgyje viso maišto tuodu faktu kiekvienam puola į akį.

Kodėl Kasciuška išleido aną manifestą į valsčionis, jisai pats pasakė. "Tankiai gaunu skundus nuo kareivių ir rekrutų; netik, sako jie, jų pačios ir vaikai negauna palengvinimų, bet, atbulai, rodosi, lyg nubaudimui, kam jų vyrai ir tėvai tarnauja respublikai, norėta pablogintį jų padėjimas". Taip sako pats Kasciuška! Iškalbingi jo atsišaukimai nieko negelbėjo; savanorių žmonių jie nesujudino; ažuot veiklumo, jis šlėktoje rado atlušumą ir sutingimą. Rekrutus statė po prievarta; apveizėti kariumenę maistu ir kitais dalykais buvo sunku, nes šlėkta vengė nuo jeib kokios kontribucijos; jeigu davė kur sėtuvę javų, rėkė, kad pareis badas. Visas šlėktos pasielgimas buvo atlušus. Net Lelevelis tikrina, kad šlėkta, jeib išvengti nupuolimą baudžiavų, velijo pašvęsti šalies butybę! Velijo švetimą jungą, kurs patikrins nežmoniškus jos pasisavinimus, negu tėvynę, kuri bent dalelę sukenybių nuo liaudies sprando nukeltų! Niekados didesne gėda neapsidengė luoma lenkiškai lietuviškos šlėktos.

Kasciuška mėgino sudrutinti energiją maišto, įsteigdamas centrališką valdžios organą — augščiausiąją tautišką dumą. Suorganizuoti dumą įsakė universale 10 d. gegužio; josios įgyvendinimu užsiėmė: Kollątajus ir Ignas Potockis, kurie to dėlei pribuvo į Varšavą. Duma susidėjo iš 8 dumčių ir 32 atstovų. Dalinosi į 8 skyrius: tvarkos, atvangos, teisos, yždo, maisto, reikalų kariumenės, užrubežinių reikalų ir instrukcijos. Skyrius užveizdėjo šitie dumčiai: tvarkos — Aloizas Sulistrovskis, atvangos — Tamas Vavrzeckis, teisos — Pranas Myškovskis, yždo — Kollątajus, maisto — Ignas Zakrzevskis, kariumenės reikalų — generolas Vieloviejskis, užrubežinių reikalų — Ignotas Potockis, instrukcijos — Jonas Jaskevyčius. Lietuvai Kasciuška patvirtino tokią pat magistraturą po vardu centrališkos deputacijos D. K. Lietuvos. Tiems organams atliekant reikalus administracijos ir teismo, Kasciuška ėmė užkabinėti priešus.

Iš pradžių karė buvo apskelbta tiktai Maskoliams; provincijos-gi Austrijos ir Prusų užimtos, lyginai kaip ir pirmesniejie Maskvos užgrėbimai, nesumišo. Tai-gi rubežiuose Lenkijos, kokia buvo po antro padalinimo, Kasciuška rįžosi kautiesi (tuomet Lenkija turėjo 4016 □ mylių, 659 miestus ir miestelius, 10589 kaimus, 3.153.619 gyventojų ir 13.000.000 lenkiškų auksinų įėnimų). Mintis-gi paplatinti maištą po visą šalį, išrodė jau per daug revoliucijonieriška ir todėl jis išdavė aštrų paliepimą, kad į neseniai užimtas provincijas maištininkai šiukštu nesidrąsintų veržtiesi ir guodotų rubežius susiedišką viešpatyščių. . . . Ypatingai Austriją norėta apsergėti ir elgtiesi su ja kaipo su draugiška viešpatyste, nežiurint į tai, kad Austrijos pasiuntinys pačiam Kasciuškai sakė, jog jojo ciesorius "biaurisi maištu, kurs skelbia bjaurius prancuziškos konvencijos principus ir nori panaudoti žiaurius ir kruvinus jos įrankius." Žinoma, tai vis silpnino maištą, siaurino išsiplėtojimą spėkų, kuomet priešai, susiaurinę areną karės, patys į spėkas augo.

Pradžioje birželio su armija 14.000, ginkluota 24 kanuolėmis, Kasciuška traukė į naują Prusijos parubežį, vydamasi maskolių generolą Denisovą. Didesnė dalis Sandomieriškės šlėktos pasislėpė Galicijoj, o likusiejie namie stengėsi slopinti valsčionių širdyse dygstantį gemalą patrijotizmo, ir net ragino bėgtį iš namų! Prusai ant rubežiaus stovėjo po vada generolo Favrato, bet neužsikabinėjo. Tuomsyk pas Ščekocinus Prusai pasidavė vyliugiškai rankas su Maskoliais, nė neapskelbę Lenkams karės! Lenkų armija imtynėse su priešais, turinčiais 26.000 žmonių ir 120 kanuolių, pralošė. Dingo į 1000 žmonių ir generolai Juozas Vodickis ir Grochovskis. Į dvi dieni po tos kovos, 8 d. birželio, maištininkai pralošė mušį Maskolijos parubežyje, Chelmiškiuose. Prieš maskolių generolą Derfeldeną, ketinantį persikelti per Bugą, Kasciuška pasiuntė kelių tukstančių korpusą po vada generolo Juozo Zajačeko. Kovoje pas Chelmą krito keli šimtai Lenkų, ir Zajaček traukėsi atgal linkui Liublino, o Kasciuška traukė linkui Kielčių. "Laike atakavimo Zajačeko į Liubliną, kariškoji komisija perstatė jam daugiaus negu 30.000 surinktų valsčionių; bet iš pasalų, laviai prikalbino žmones, kad nakčia atėjus, išvaikščiotų į kaimus, ką sunku buvo sustabdyti dėlei tolumo Zajačeko stovyklų. Tasai piktadariškas žingsnis turėjo ant akies suvilti maištą, o palaikyti Maskolius. Rods komisija atrodė patrijotams, kad išpildė paliepimą sukvietimo valsčionių; tačiaus tikrai prisitarnavo Maskvai, kuriai tuomi sumažino skaitlių priešų" (taip rašo pats Zajaček). Gėrėkimės-gi šlėktos darbais!

Vienok Kasciuška nenusiminė. Tabare pas Kielčius, 10 d. birželio jis išdavė ordinansą Lenkų kariaunai veržtiesi į rubežius Prusijos ir Maskolijos ir kurstyti ten žmones į visatiną maištą. Dar ir dabar Austrija yra apsergėta, nors nepoilgam, 30 d. birželio, jos kariumenė įsiveržė į Lenkijos rubežius. Patys mat priešai privertė praplatinti areną karės, ko krauji Kasciuškos politika neišdrįso padaryti. Augščiausioji tautiška duma atsiliepė į ponus Didlenkijos, primindama viltvilystą Fridrikio Vilimo II, ir kvietė žmones nusikratyti nuo Prusijos jungo. Tuomi tarpu 15 d. birželio Krokava pateko į Prusų rankas: komendantas miesto, pulkininkas Vieniavskis, atidavė jiems miestą be šuvio! Nors Krokava stratėgiškai neturėjo vertės Kasciuškai, tačiaus netekimas senos sostapilės, kur 24 d. kovo paskilbo pirmas atgarsis maišto, buvo morališku smugiu. Negelbėjo nė jo atsišaukimas, stiprinantis dvasią ukėsų.

Žmonės ėmė šnabždėti apie vylius, apie kuriuos Kasciuška tiek daug pasakęs pirmame į tautą atsiliepime, dabar leido tą pragarišką apipeną pilstyti į visus sąnarius draugijos. Juk jis leido priešingoms tėvynės spėkoms plėtotiesi

(Toliaus bus)

EMILE ZOLA

RYMAS

ROMANAS

VERSTA IŠ FRANCUZŲ KALBOS

(Tąsa).

ir kuris skęzdavo svajonėse apie busimąją visuotiną laimę; tuo tarpu vikontas sakė, kad reikalinga sunaikinti iš pašaknų liberališkas idėjas 1789 metų ir, pasinaudojus, demokratijos nusivilinu ir pykčiu, sugrįžti atgal į senobę.

Pierre praleido kelis gražius mėnesius. Dar nebuvo tokio žmogaus, kuris butų gyvenęs vien tik artimo laimei. Jame įsikunijo meilė, jame degė pasiaukojimo noras. Jo tikėjimas į katalikybę buvo numiręs, jis netikėjo nė į dogmas, nė į sakramentus, nė į stebuklus. Bet jame buvo užtektinai vilties, kad bažnyčia gali dar daryti gerą, paėmusi į savo rankas nenumalšomą dabartinės demokratijos judėjimą, kad išgelbėti žmoniją nuo grasinačios jai socijalinės katastrofos. Jo siela nurimo nuo to laiko, kuomet nusprendė pašvęsti save sužadinti evangeliją alkanos ir nerimaujančios liaudies širdyje. Jis atsidavė darbui ir kentėjo mažiau nuo tų baisenybių, kurias jis matė Lourdes ir, perstojęs raustis savyje, nebejautė ilgėsio prie tikėjimo; jis nebeslėgė jo. Jis atlikdavo bažnytines pareigas, ramiai sakydamas, kad pildo paprastas pareigas. Jis net pradėjo manyti, kad visi sakramentai ir dogmos yra tiktai simbolai, reikalingas ritualas dabartinei žmonijai, kurie paskui patys savaimi išnyks, kuomet žmonija, tobula, apšviesta ir sutvirtėjusi, galės žiurėti į akis žibančiai naujai teisybei.

Ir Pierre po įtekme didžio noro buti naudingu ir kogreičiausiai balsiai išpasakoti savo tikėjimą, atsisėdo vieną rytą prie savo rašomojo skobnio, kad parašyti knygą. Tas atsitiko kaip tai savaimi, mintys prašėsi ant popierio. Antrašas — "Naujas Rymas" — šužibo iš sykio, nakties tamsumoje, kuomet jis negalėjo užmigti. Tas antrašas sakė viską, Argi ne iš Rymo, amžino ir švento miesto, turėjo ateiti žmonijos išgelbėjimas? Vienatinė užsilikusi valdžia užsiliko tiktai ten, ir atnaujinimas galėjo išdygti tik ant tos šventos dirvos, ant kurios išaugo senas katalikybės medis. Į du mėnesiu jis parašė savo knygą, kurią rengė per ištisus metus, perkratinėdamas dabartinį socijalizmą. Jis jautė tartum poetišką įkvėpimą, jam rodėsi kartais, kad prieš jo akis praeina ištisi puslapiai, kad jis rašė diktuojant kaszin-kokiam viduriniam, atitolintam balsui. Tankiai, kuomet jis skaitydavo vikontui Filiberui Delašu parašytus vakar puslapius, pastarasis juos labai gyrė, sakydamas, kad liaudis reikia patraukti prie savęs, jei norime ją sugraudenti; sakė, kad reikėtų taip-pat parašyti ir doriškas dainas, vienok linksmas, kurias dainuotų dirbtuvėse. Vyskupas Beržero, negvildendamas knygos iš dogmatiškojo atžvilgio, buvo labai sujudintas taja didžiausia meile prie žmonijos, kuri tryško iš kiekvieno puslapio, ir jis buvo taip neatsargus, kad autoriui parašė pagiriantį laišką ir leido jį patalpinti veikale, kaipo prakalbą. Kuomet, ant galo, birželio mėnesyje, jis išleido savo knygą, Ryme norėjo ją užginti, ir jaunas kunigas nuskrido ten, kad apginti ją. Jis buvo labai nustebintas, degė entuziazmu ir kogreičiausiai norėjo užstoti savo persitikrinimus, nusprendė maldauti dėlei to paties popiežiaus, budamas tikru, kad savo knygoje jis gynė tiktai pastarojo pažiuras.

Pakol Pierre'o galvoje pralėkė tos mintys, jis nė karto nekrustelėjo, stovėjo prie atsparčių ir žiurėjo į išsitiesusį prieš jį Rymą, apie kurį tiek svajojo ir prie kurio jį taip traukė. Netoliesia jo karietos, atveždamos kelis liesus anglus ir nutukusius vokiečius, kurie pasidžiaugę paveikslu per tradicijoniškas penkias minutas važiuodavo vėl, tuo tarpu jo vežėjas, ir arkliai nekantriai laukė kepinami saulės. Pierre, tarytum, pasirodė dar laibesniu savo juodoje sutanoje; pasilenkęs į priešakį, nejudąs, rodėsi, tartum jį visą buvo apėmęs puikus reginys. Jis labai suliesėjo nuo pergyventų kančių Lourdes. Nuo to laiko, kaip jis vėl pasidavė motinos įtekmei, jo aukšta, tiesi kakta, panaši į kaktą jo tėvo, išrodė, sumažėjusi, tuotarpu gera truputį didelė burna ir laibas smakras, gražino jo veidą, ant kurio atsimušė jo siela ir žibėjo geros akys.

O, kokiomis meiliomis ir degančiomis akimis jis žiurėjo į Rymą, į tą Rymą, kokiu jis buvo jo knygoje, Naują Rymą, apie kurį jis svajojo! Jei jis pradžioje buvo nustebintas viso miesto puikumu, kuris gulėjo apsiauptas lengvu ruku, tai dabar jis galėjo atskirti detailius, apsistojo ant atskirų smulkmenų. Ir jis vaikiškai džiaugėsi, kuomet pažino jas, po ilgo studijavimo ant žemlapių ir fotografiškų kolekcijų. Po jo kojomis išsiplėtė Transteveras, Janikulio apačioje, su susiglaudusiais vienas prie kito senais rausvais namais, kurių gontiniai stogai apipilti saulės šviesa, užstojo Tibrą. Jis buvo mažumėlį nustebintas plokščia miesto išveizda, kokia matėsi nuo šios terasos viršunės. Ten, po dešinei, metantis, apirausvius šašelius ant tolimų mėlsvų Albanų kalnų, matėsi Aventinas su trimis bažnyčiomis, pusiau pasislėpusiomis žolynuose, o netoliesia nuvainikuotas Palatinas, apsuktas ilgu ir juodu cypresu ruožų. Užpakalyje slėpės Kelius, ant kurio kyšo tiktai vilos Mattėjos medžiai, paskendę auksinėse saulės dulkėse. Tiktai nedidelė varpinyčia ir du maži šv. Marijos bažnyčios apskritųs bokštai nurodė Eskvilino viršunę tiesiog priešais ir labai toli, kitame gale miesto; ant Viminalio viršūnių jis matė tiktai apipiltas šviesa beforminės baltas masas, apdengtas juodais plėkiais, — matyti naujausiojo laiko trobėsiai, primenantiejie užmestas kasyklas. Ilgai jis ieškojo Kapitoliaus, negalėdamas jo atrasti. Jis pradėjo ieškoti ir jam pasirodė, kad jis pamatė jo mažą varpinyčią šv. Marijos bažnyčios pryšakyje, tolumoje, tokią mažutę, neužtėmijamą, kad ji žuvo tarp stogų, iškilusių apie ją. Po kairei jis pamatė Kvirinalą, kurį tuojau pažino iš ilgo fasado, primenančio ligonbučio ar kazarmos fasadą, išmalevotą geltona negražia spalva. Bet kuomet dar truputį pakreipė galvą, jis apsistojo nudžiugęs. Jau už miesto, už Korsini sodno medžių viršunių, kyščiojo bokštas šv. Petro bažnyčios. Rodėsi, kad jis pastatytas ant žolynų ir, apdengtas švariu, mėlynu dangum, jis pats išrodė aptrauktas tokia lengva mėlsva spalva, ir žuvo tolimoje aukštumoje. Prikabintas prie pačios jo viršunės Akmeninis žibintuvas, neapsakomai baltas, išrodė, lyg kabantis ore.

Pierre be nuovargio žiurėjo, skrajodamas akimis nuo vieno galo gorizonto į kitą. Jis ypač ilgai apsistojo ant gražių iškraipymų ir neišpasakytos puikybės Sabino ir Albanų kalnų, pasiekiančių patį dangų, ir apstatytų miestais. Nuogi ir puikus laukai pakalnėse, gulėjo lyg plati pilkai-žalia marė, tartum apmirę tyras; Pierre'ui pasirodė, kad jis pažino apskritą, stovintį ant Cecilijos Metellos kapo bokštą, už kurio ringavosi siauras, yt išbylyškęs kaspinas, senas Appijo kelias. Nupiautos pievos buvo apsėtos akvedukų liekanomis. Pasigerėjęs, Pierre vis labiau kreipė savo akis į miestą, ir prieš jį betvarkoje mirgavo vienas namas už kito. Čia, visai arti, buvo išsikišęs rumas Farnes; toliaus jo atidžią patraukė mažas, tik žymus bokštas, kuris priguli, tikrai, Panteonui. Paskui, peršokdamas nuo vieno daikto ant kito, Pierre vėl pamatė šv. Petro bažnyčios išbaltintas sienas, ir už tų sienų, panašių į didelės jaujos sienas, mirgavo stovylos, dabinančios S. Giovanni in Eateruno bažnyčią, lengvos, lieknios, iš tolumos išrodė, yt vabalai; paskui sumirgėjo daugelio bažnyčių bokštai ir dar daugybė namų, žinomų savo praeitimi, kurie buvo liudytojais istoriškų atsitikimų: castello S. Angelo, kurio stovyla skaidriai žibėjo nuo saulės; vila Medici, didžiai ir prakilniai išsikišusi ant viso miesto; terasa Pinčio, kur tarp retų medžių bulavo marmoras; ant galo už pauksmingos villo Borghese, baigėsi gorizontas žaliais augmenimis. Kolizėjaus jis ilgai ir veltui ieškojo.

Pučiantis iš šiaurės lengvas ir minkštas vėjalis pamažu išsklaidė rytmetinį ruką. Iš kylančių į padanges garų išplaukė visos miesto dalys, lyg salaitės apipiltoje saulės šviesa marėje. Šian ir ten, tarp prisiglaudusių vienas prie kito namų, žibėjo išbaltintų sienų dalys, degė atsispindinti ant langų šviesa, mirksojo sodnai, apgobti įvairiausių spalvų žolynais. Gatvės, pleciai, bėgalinė daugybė salelių, išmėtytų į visas puses, žuvo ir jaukėsi rytmetiniame saulės žibėjime; balti debesiai, kylanti nuo stogų, pamažu plaukė po tyrą, be jokio plekelio dangun.

Bet, apimtas, kaszin-kokio instinkto, Pierre greitai pradėjo interesuotis tiktai trimis taškais, atsimušančiais ant didelio gorizonto. Ten, tolumoje liesų cipresų eilė, kuri turėjo apsupusi Palatino viršunes, sužadino jame kaszin-kokį neramumą; užpakalyje jis nieko nematė, cezarių rumai pražuvo, sugriauti, sunaikinti laiko; Pierre'o vaidintuvė prikėlė juos ir jam rodėsi, kad rausvoje puikaus ryto šviesoje jie išnaujo atsistojo prieš jį, tartum neaiškus ir drebanti auksiniai šašėliai. Paskui jo akys vėl nukrypo linkui šv. Petro bažnyčios; bažnyčios bokštas, kaip ir pirma, iškilmingai buvo pasikėlęs į aukštą, tartum prisidengdamas savimi Vatikaną; ir Pierre'ui išrodė jis didžiu, tokiu ruimingu ir tvirtu, lyg milžiniškas viešpats, bekaraliaująs ant viso miesto. Pierre pakreipė akis vėl priešais, ant kito kalno linkui Kvirinalo, kur stovi karaliaus rumas ir šį kartą jis pasirodė jam plokščiu ir žema kazarma, nutepta geltonais dažais. Ir visa amžino Rymo istorija, su jo nesiliaujamomis permainomis, atsistojo prieš jį tame simboliškame trikampyje, ant tų trijų viršunių, kurios žiuri viena į kitą per Tibrą. Štai senas Rymas, kaip viduramžinis milžinas, pasaulio valdovas, viešpataująs ant krikščionybės savo plačiai išsišakojusia bažnyčia; štai Rymas dabartinis, kurio jis nežinojo, bet šaltas, rustus karaliaus rumas pasakojo jam apie niekšybę, smulkų biurokratizmą, šventvagišką pasikėsinimą užvaldyti didį miestą. Jis stengėsi užmušti savyje tą sunkų jausmą, kurį sužadino nereikainga ir šiurkšti tikronybė, jis nenorėjo žiurėti į visą naująją miesto dalį, kuri, dar statėsi, kurią jis aiškiai matė aplink šv. Petro bažnyčią, ant upės kranto. Jis taip ilgai svajojo apie savo naują Rymą, jis dar ir dabar svajojo apie jį, matydamas prieš save Palatiną, pavirtusį į dulkes nuo viską žudančio laiko; šv. Petro bokštas, po kurio išsiplėtusiu paunksniu, kaip senis, snaudė Vatikanas; Kvirinalas, išnaujo perdirbtas ir išmaliavotas, iškilmingai žiurėjo į naujus kvartalus, kurie iš visų pusių raudonais stogais apsupę senąjį miestą.

Jo knygos antrašas — "Naujas Rymas"— dabar vėl sužibėjo ugninėmis raidėmis Pierre'o akyse ir jis, nuskendęs į naujas svajones, perkratinėjo, ir pergyveno iš naujo tą, ką įdėjo į savo veikalą. Jis parašė jį apimtas karšto įkvėpimo, naudodamas netikėtai surinkta anksčiau medega, kuri beveik pati savimi išsidalijo į tris dalis: amžino miesto praeitis, dabartis ir ateitis.

(Toliaus bus).

Iš visur.

|| Užstojus naujai tvarkai Turkijoj, daugelis senųjų urėdninkų, nenorėdami prisitaikyti, arba bijodami, kad jų nesureštatuotų, pats nusižudo. Naują parlamentui rumą sultonas žada savo pinigais pastatyti. Pirma pabėgę į Maskoliją armeniečiai grįžta į Turkiją, išeivystė į Ameriką armeniečių suvisu pasiliovė.

|| Nors pirmutiniai atėję iš Persijos telegramai garsino, kad šachas panaikino konstituciją, bet jis maskoliškam pasiuntiniui apreiškė, jog naujo parlamento atstovų rinkimai atsibus 14 rugsėjo. Rinkimai atsibus ant tokių jau pamatų kaip ir Maskolijoj. Teip vienok išrinktas parlamentas neužganėdys Persijos gyventojų teipjau, kaip neužganėdina nė Maskolijos žmonių.

|| Kaip laikraščiai praneša, revoliucijonieriai Portugalijoj pasirengę išversti sostą; jie laukia tik tinkamos progos. Policija pas nužiurėtas ypatas daro kratas ir jai jau pasisekė sugriebti nemažai ginklų ir gatavų bombų.

|| 10 d. rugpiučio atkako Berlynan buvęs Maskolijos ministerių pirmininkas grafas Wittė. Jis važiuoja į Prancuziją. Berlynė jis atlankė vieną iš žymesnių bankierių, Mendelsohną. Mano, kad Wittė ieško caro randui užrubežiuose paskolos.

|| Cholera platinasi Maskolijoj. Apsirgimai buvo jau Nižne Novgorode, Saratove ir kituose prie upės Volgos miestuose.

|| Vakarinėj Vokietijoj, anglių kasyklose Saarbruecken atsitiko dujų expliozija, kurios 15 darbininkų likosi užmuštų, o 8 tapo sunkiai sužeisti.

|| Vakarinėj Vokietijoj, ant Reino ir Erz kalnų apskričiuose, siautė audros su ledais, kurie išnaikino javus ant labai didelių plotų. Vėtra sugriovė daug triobų. Ledai išmušė vynvuogių kalvas.

|| Ant gelžkelio terp Kiel ir Flensburg, Vokietijoj, susimušė du traukiniai. Prie to 9 ypatos likosi užmuštos, 15 gi tapo sunkiai sužeistų.

|| Toulono uoste, pietinėj Prancuzijoj, ant mokinių laivo "Couronne" atsitiko kanuolės expliozija, kurios šešios ypatos likosi užmuštos, o 18 ypatų tapo sunkiai sužeistų; terp sužeistų, 3 ypatos sužeistos mirtinai.

|| Kanadoj, Craw Nest Pas distrikte vėl siaučia krumynų gaisrai, kurie jau nemažai nuostolių pridirbo.

|| Marokko viešpatystėj, šiaurinėj Afrikoj, keliaujant į Fezzą, likosi maurų užmuštas angliškas daktaras.

|| 11 d. rugpiučio visokiose vietose Morokko buvo žemės drebėjimai. Ar laike drebėjimų pražuvo kiek žmonių, dar nežinia.

|| Anglijos karalius iškeliavo į maudynes, kur jis susitiks su Vokietijos ciecoriu. Per Vokietiją jis važiuoja į Čekijos maudynes.

|| 10 d. rugpiučio Prancuzijos prezidento duktė Magdalena apsivedė su prezidento sekretorium, Juozu Lanes. Sliubą ėmė Šv.Magdalenos bažnyčioj.

||Garsus Vokietijos karabinų išradėjas Mauser padirbo naują magazininį karabiną su 25 šuviais. Po šuviui, iššautiejie patronai automatiškai buva išmesti, o jų vietoj vamzdin įeina nauji

|| Londonę, ant pliaciaus angliškai - prancuziškos parodos, leidžiant orlaivį atsitiko smarki expliozija, kurios dvi ypatos likosi užmuštos, o šešios sunkiai sužeistos.

|| 14 d. rugpiučio, Danijos sostapilėj Kopenhagene likosi atidarytas terptautiškasis orientalistų (žinovų rytinių kraštų) kongresas. Terp atkakusių kongresan mokslinčių yra daug amerikonų.

|| Pereitą sanvaitę Berlyne pasibaigė terptautiškas istoriškas kongresas.

|| Laikaščiai praneša, jog cholera apsireiškė jau ir Maskolijos sostapilėj Peterburge

|| Ryme apvaikščiojo penkmetines sukaktuves popiežiavimo dabartinio popiežiaus.

|| 14 d. rugpiučio, Išpanijoj, netoli Madrido, kaime Castmeira sudegė 32 namai. Prie to ir daug žmonių tapo sužeistų.

|| Turtingi angliškiejie piniguočiai, sudrutinimui Anglijos laivyno, užmanė paskolinti randui be termino ir palukenų 500 milijonų doliarių.

|| Dėl sukaktuvių 60 metų viešpatavimo, Austrijos ciecorius liepė paliuosuoti visus nubaustus už jo įpatos įžeidimą.

|| Turkijoj staiga nuo širdies ligos pasimirė naujasis karo ministeris Rešid paša.

VIETINĖS ŽINIOS.

Mirtys nuo pilvo ligų terp vaikų žemiau 2 metų amžiaus pasiekė net 408 per liepos mėnesį. Apskaita už rugpiutį parodo ženklus toli viršijančius tą skaitlinę — per praėjusias aštuonias dienas kuone 200 tokių mirčių atsitiko.

Daugiau kaip 80 nuoš. šitų mirčių atsitiko susikrušusiose apygardose miesto — vargšų kvartaluose — ir toli didesnėje proporcijoje buvo terp slavų šeimynų.

Daugumas šitų mirčių buvo visiškai išvengiamomis. Tankiausiai jos atsitiko dėl stokos priežiuros.

Peršėrimas ir kimšimas neatsakančio valgio, kaip alus, rauginti agurkai, dešros ir tt. yra du veiksniai, kurie padaro tokią maišatį. Šimtai mažų kudikėlių gauna vidurių ir pilvo sugedimus dėl šitų nusikaltimų iš tėvų pusės.

Motinos — ypatingai slaviškosios, terp kurių ir musų lietuvės randasi — turi pažinti tą savo klaidą ir stengtis užlaikyti savo kudikius kaip pridera. Dabar lankosi po namus Dr. Graičunas, kuris netingi nežinančias pamokinti, ar reikalaujančiom pagelbą suteikti. Reikia tik norėti pasiteirauti pas jį, arba kitą tokį daktarą inspektorių.

Redakcijos atsakymai.

Adomui Dumbariui. Miluko reikalai mažai visuomenę apeina. Prieš jo darbus protestuoja ir Chicagos kunigai, tai matyt, kad jo darbai ne visiems pagyrimo vertais išrodo. Jo darbus laikraščiai apsvarstys jam mirus. Dabar jo nuopelnus nėra reikalo girti, kadangi gal ateiti reikalas juos nupeikti. Ant galo nė girti nė peikti ypatas ne laikraščių pareiga, laikraščiai perkratinėja tik ypatų visuomenės labui nuveiktus darbus.

Svidrigielai. Negalima suprasti, ką savo rašte Tamista nori išaiškinti. Todėl raštelis netilps.

CHICAGOS DELEGATŲ SUSIRINKIMAS.

Rugpiučio 3 dieną š. m. lietuviškos šv. Kryžiaus parapijos svetainėje įvyko Chicagos delegatų, XXIII S. L. R. K. A. seimo susirinkimas. Pirmininkavo K. Stulga. Kalbėta apie buvusį seimą ir jo didį nenusisekimą, o paskui apie Susivienyjimo prezidento, kunigo Kudyrkos, ant protesto "Atsakymą". Vienam delegatui paminėjus ir perskaičius kun. Kudyrkos "atsakymą", užgimė juokai, o paskui rugonės ant prezidento tokio pasielgimo. Mat netik juokingai ir pažeminančiai delegatams atsakyta, bet atsakymui da nepasinaudota organas "Žvaigždė", tik atskiros kortelės.

Delegatas ir augščiausiojo teismo sąnarys p. Marcinkevičia aštriai kaltino kun. A. Miluką už tokį jo sauvališkumą seime ir patarė visiems delegatams ir abelnai visiems Susivienijimo sąnariams laikyties vienybės ir kogreičiausia sugriauti dabartinę Susiv. viršininkų absoliutišką tvarkos budą. Priešingai gi musų garbingoji organizacija ar vėliau, ar ankščiau turės griuti.

Delegatas K. K. Pocius plačiai aiškino apie kun. Kudyrkos atsakymą ant korčiukių antgalviu: "Atsakymas P. Pociui ir Co. Chicagos "Katalikė". Pasirodo, kad musų ir kuopų protestai ignoruojami

Susivienijimo garbės sąnarys gerbt. kun. Kraučiunas prezidento kun. Kudyrkos tą "Atsakymą p. Pociui ir Co." pavadino nesubrendusiu darbu ir įnešė grieztai pareikalauti pas kun. Kudyrką kaipo prezidentą ir pas kasierių p. Radževičių iždo atskaitos su mažiausiomis smulkmenomis pradedant nuo XXII seimo, laikyto pernai metais Worcester, Mass. ligi XXIII seimui.

Apveizdos Dievo parapijos klebonas gerb. kun. Seponavičia patarė atsišaukti da sykį į visas Susivienijimo kuopas ir paraginti anas nesiųsti centro kasieriui pinigų, jeigu neduodama reikalaujamų įplaukų ir išlaidų atskaitos.

Delegatas p. J. M. Tananevičia paaiškino, kad pinigų kuopos negalį pas save palaikyti, kadangi neužsimokėjusios kuopos gali but suspenduotos ir tuokart neišvengtinai Susivienijimas griutų, o drauge galėtų prapulti ir visas Susivienijimo turtas.

Paskui kiti delegatai apie kitką kalbėjo.

Po trumpų diskusijų patirta, kad kun. Milukas kasmetai seimus atlikinėjo tik savo didesnei materijališkai naudai ir iš Susivienijimo iždo sau vienas traukė ir traukia pelną, pertat jau net ir atskaitų nesuvedama kaip reikiant. Taigi paliekant visokius reikalavimus tolesniai, šitame susirinkime pareikalauta vientik iždo atskaitos. Ir taip:

Susivienijimo prezidentas kun. Kudyrka kaipo viršiausias organizacijos viršininkas turi pasirupinti artimiausiame organo "Žv." numeryj išduoti atskaitą, pradedant nuo XXII seimo ligi XXIII seimui, laikytam Chicagos mieste. Pirmiausia: kiek buvo ižde pinigų pradedant XXII seimą, o paskui išduoti atskaitą net ligi XXIII seimui už kožną mėnesį skyrium su mažiausiomis smulkmenomis. Kadangi knygos centro vyriausybės vedamos, tat tas nesunku bus trumpame laike padaryti. Taigi kiek tada ir tada įplaukė pinigų ir nuo kurių kuopų? Kiek įplaukė skyrium tų pusdoliarių, už kuriuos sąnarių šeimynose laikraštis negaunamas. Kiek suplaukė tautiškų centų etc.? Paskui su smulkmenomis duoti atskaitą išlaidų: Kiek, kada ir kam posmertinių išmokėta? Kiek išmokėta centro viršininkams algos? Kiek išmokėta kun. Milukui už siuntinėjimą organo atskyrium kožną mėnesį (paduodant ir sąnarių skaitlių)? Kiek ir kada išmokėta "Žv." spausuvei už pašalinius darbus ir už kokius darbus? Ant galo pridurti, kiek pas kasierių, pradedant XXIII seimą, buvo pinigų ant rankų, kiek bankose ir kokiose bankose. Toji su smulkmenomis atskaita turi but patvirtinta locnais centro vyriausybės parašais ir jos kopija artymiausiame organo "Žv." numeryj visuomenei apskelbta. Pats gi atskaitos originalas tur but pas Susivienijimo prezidentą kun. Kudirką, kaipo svarbus mųsų organizacijos dokumentas, sudėtas ir perstatytas ateinančiam seime tam tikrai komisijai.

Reikalaujama atskaita turi tilpti organe ne vėliau 28 d. rugpiučio šių metų.

Priegtam nutarta šito susirinkimo ir nutarimo kopiją nusiųsti Susivienijimo prezidentui greitesniam reikalavimų išpildymui, organui "Žv." apskelbimui savo skiltyse ir prašyti visų kitų lietuviškų laikraščių paantrinti.

Tegul kuopos tuos dalykus gerai apsvarsto ir tegul prie musų šito reikalavimo prisideda. Nes jeigu jau nenorima duoti Susivienijimo atskaitos, tat turbut jau ir "vilkas sotus ir ožka čiela". O gal Susivienijimas turto visai neturi jokio? Juk kelinti metai kun. Milukas su viskuom gaspadoriauja. Visi tat pareikalaukime dabar knygų rokundų, bet su smulkmenomis reikalaukime. Negavus mums per organą rokundų, tuokart bus kitoks reikalas.

Po nutarimu pasirašo:

Kun. M. Kravčunas, šv. Jurgio K. parapijos klebonas.

Kun. E. Steponaviče, Apv. Dievo parap. klebonas.

Kun. J. Cis, Apv. Dievo parap. vikaras.

Už visus kitus Chicagos delegatus pasirašo:

K. K. Pocius, raštininkas, 1302 Chamber of Commerce, Chicago, Ill.

APGARSINIMAI.

NAIKINIMAS GYVASČIŲ.

D-ras McCormick pasakė, kad vienas trečdalis iš 5.700.000, kurie sirgo ar mirė pernai metais, galėjo pasilikti pilnoj sveikatoje, prisilaikydami paprasčiausių taisyklių sveikatos. Išrodo, lyg kad žmonės nepataisytų apie užlaikymą savo gyvasties ir sveikatos, kadangi jie praleidžia teip daug patarimų be pastebėjimo. Męs tankiai kreipėme atidžią musų skaitytojų į pavojų, kuris paeina nuo nežiurėjimo pirmutinių principų ligos, sumažėjimo noro valgyti ir kuno stiprumo ir patarėme jiems tuojaus vartoti Trinerio Amerikanišką Eliksyrą Karčiojo Vyno, kuris yra vienintėliu vaistu, kuriuo jie gali tikrai pasitikėti visuose nesveikumuose gromuliojimo organų ir nervų. Jis veikiai sutaiso visus organus gromuliojimo į jų prigimtą veikluma, išvaro nereikalingus dalykus, išvalo kraują, sustiprina nervus. Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616-622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Draugysčių reikalai.

"BIRUTES" PIKNIKAS

Chicago, Ill. "Birutės" Dr-stė rengia savo pirmutinį pikniką, 23 d. rugpiučio (August), Stikney Parke, Stickney, Ill. Ant pikniko sudainuos choras gražias lietuviškas dainas, o gera muzika grajys lietuviškus šokius. Bus tai, be abėjo, gražiausias ir linksmiausias piknikas. Įžeiga 25c. ypatai. Didesnė dalis pelno eis išleidimui p. M. Petrausko operetės "Kaminakrėtis ir Maluninikas".

Nuvažiuoti galima: 22ra iki galui, paskui Lyons karais iki Stickney ir tada paeiti apie 5 minutas į pietus.

Komitetas.

ANTRAS DIDELIS PIKNIKAS.

Jaunų Am. Lietuvių Pasilink. Klubas parengė pikniką nedėlioje, 30 d. šio mėnesio Kendalio vietoje, Lake George Picnic Grove, Hammonde, Ind. Prasidės 9 val. ryto. Įėjimas 25c. porai. Gera muzika ir smagi vieta. Važiuoti reikia iki 63-čiai gat., tąja į rytus iki Madison ave., o nuo ten Hammond, Ind. karais iki vietai. Širdingai kviečia visus atsilankyti.

Komitetas.

Pullman, Ill. Dr-tė D. L. K. Zigmanto parengė pikniką Karėcko darže prie Union ave., kertė 123-čios gat., nedėlioje, 23 d. šio mėn. Piknikas prasidės 9 val. ryto. Įėjimas dykai. Nuvažiuoti galima 63-čios gat. karais iki White City, nuo ten West Pullman karais iki daržui. Kviečia skaitlingai atsilankyti.

Komitetas.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo draugo Juozapo Vilkišiaus, Vilniaus gub., Trakų pav., Valkininkų parap., Pirčupių sod., apie 15 metų kaip Amerikoje, pirmiaus gyveno Pennsylvanijoje; turiu pas jį labai svarbų reikalą. Jis pas ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Stanislovas Noreika,
42 W. 2nd St., S. Boston, Mass.

Pajieškau Juozapo Bubullo, su kuriuo kelis metus draugavome apie Clarksburgą W. Va., keli gi mėnesiai atgal jis gyveno Waterbury, Con. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Pov. V. Zemkus,
Box 121, Mt. Clare, W. Va

Pajieškau savo brolių Andriaus, Karolio, Vinco ir Miko Savickų. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Antanas Savickas,
Horton, Wyo.

Pajieškau savo draugo Juozo Knašo, pirmiau gyvenusio Rivertone, Ill., paskui Chicagoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Leonas Kvesteris,
5560 Flournay st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Jono Pranokaičio, Kauno gub., Šiaulių pav., Kurtavėnų parap., Viekvedžių kaimo, gyvena Anglijoje, ir pusbrolio Petro Jankausko, Kauno gub., Šiaulių pavieto ir parapijos, Lukšių sod., 16 metų kaip Amerikoje. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Liudvika Pranckaitė,
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolių Petro ir Antano Miltakių ir Jono Kuizino, visi Kauno gub., Raseinių pav., Petras ir Antanas iš kaimo Gaupčio, o Kuizinukas iš Pabriemenio. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Izid. Miltakis,
Box 12, Crartney, Pa.

Pajieškau pusbrolio Stanislovo Bridikio, Kauno gub., Raseinių pav., Skaudvilės parap., Marginės kaimo, penki metai kaip Amerikoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Juozapas Jucus,
Box 228, Lenox, Mass.

Pajieškau savo brolio Jono Jančaičio, Suvalkų gub., Starapolės pav., Garliavos gm. ir parap., Jonučių kaimo, 10 metų kaip Amerikoje, 2 metai atgal gyveno Clevelande, O., 3 Bule st. ir dirbo prie laivų, paskui išvažiavo į St. Louis. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

John Jančaitis,
526 Dodge st., Kent, Ohio

Pajieškau Pranciškaus Širvinskio, Kauno gub., Šiaulių pav., Kentrų sod., girdėjau, buk atvažiavęs į Ameriką. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Vincentas Mentum,
Box 192, Ledford, Ill.

Pajieškau savo dėdės Stanislovo Montvilo, Kauno gub., Panevėžio pavieto, Rozalino parap., žemaitiškių sod., 15 metų kaip Amerikoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Marcelė Montviliukė,
210 Fulton st., Philadelphia, Pa.

Pajieškau savo tėvo Bronislovo Kunpikevičiaus, Kauno gub., Raseinių pav., Batakių vol., Sveikšnių sod., 19 metų kaip Amerikoje, norėčiau žinoti ar jis gyvas ar ne ir turiu į jį labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Bronislovas Kunpikevičia,
275 Wilber st., Scranton, Pa.

Pajiešku sau draugės nuo 25 iki 30 metų amžiaus; turi buti laisvų pažiurų ir mylėti gyvenimą ant ukės. Mano adresas: J. L., F. R. D. 1, Box 70, Gig Harbor, Wash.

Pajieškau savo brolio Kazimiero Negreckio, Kulų par. ir draugo Kaz. Jocio, Salantų parapijos, abu Telšių pav., Kauno gub. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Vincas Telšinskas,
4769 Melrose st., Philadelphia, Pa.

Pajieškau savo pačios Juzės Bacevičienės, Kauno gub., iš miestelio Vilkijos, 45 metų amžiaus, mergaitė 8 metų, vieni metai kaip Amerikoje. Ji išsivežė mano kareiviską bilietą ir kariškasis viršininkas baudžia mane už jį 15 rub. ir mėnesiu kalėjimo. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jurgis Bacevičia,
Kaimo Jakuboniai, krasos stote Vilkija, gm. Svietošino, Vladislavovo pav., Suvalkų gubernijos.

$25.00 DOVANŲ.

Tam kas praneš, kur yra Adolfas Dvarauskas, kurio paveikslas čia yra padėtas; jis paeina iš Vilniaus gub., Trakų pav., Marcinkonių gm., 20 metų amžiaus, devyni mėnesiai kaip iš Lietuvos ir kitur negyveno, kaip Hermisie, Pa. Jis išėjo 30 d. birželio. Kas apie jį praneš žemiau paduotų adresu, gaus $25.

Vilimas Šiaulinskas,
Box 247, Herminie, Pa.

Ant Pardavimo.

DU PUIKUS FLATAI ANT RANDOS "LIETUVOS" REDAKCIJOS NAMUOSE.

Du puikus, po 7 ruimus, flatai ant išrandavojimo "Lietuvos" redakcijos namuose. Šituose flatuose daktarai nori turėti 3 ruimus savo ofisui ir mokėti už juos pusę viso flato randos. Todėl, kur nedidelė šeimyna, gali drasiai nusisamdyti visą flatą, pasilikti sau 4 ruimus, o 3 ruimus parsamdyti daktarui ant ofiso, kuris užmokės pusę flato randos. Flatai puikus, štymu apšildomi, elektrika ir gazu apšviečiami, visada yra šiltas ir šaltas vanduo ir tt.

LOTAS LABAI PIGIAI.

Parsiduoda lotas už $500 lengvomis, mėnesinėmis išmokestimis, po $10 per mėnesį, geroje vietoje terp 34 ir 35 gat. prie Emerald ave., 25 pėdų per 125. Gatvė asfaltuota. Savininkė našlė, gyvena kitame mieste ir dėlto nori parduoti. Pasinaudokite iš tokios puikios progos. Artesnėms žinioms reik kreiptis pas A. Olszewskį, 3252 S. Halsted St.

Parsiduoda pigia kaina dėlei išvažiavimo į Lietuvą sankrova valgomų daiktų su arkliu ir vežimu, ir naminiai baldai. Vaizba gerai išdirbta lietuvių apgyventoje vietoje. Artesnėms žinioms reikia kreiptis adresu: M. Narvid, 121 W. Huron St., terp Noble ir Centre Ave.

Parsiduoda maža kaina rakandai. Galima pamatyti kas vakaras nuo 6 val. ir šventadieniais iki pietų. Adresas: Ben Lubin 718 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dėlei išvažiavimo į Lietuvą parduodu: 1) ketvertą arklių, visi jauni, 5—6 metų, druti, be naravo, moka eiti poroje ir po vieną; 2) Du darbiniu vežimu sunkiems daiktams vežioti; 3) vežimą vežiojimui ledų ir 4) visokius pakinkalus, visi nauji ir druti. Kas nori, gali viską matyti rytais nuo 5 iki 6 val. ir vakarais nuo 6 iki 7 val. pas Juozą Ulbą 919 — 34-ta gat., Chicago, Ill.

Reikalavimai.

Reikalauja išlavinto pardavinėtojo valgomų daiktų sankrovoje miesto prekybai. Turi mokėti gerai skaityti ir rašyti angliškai. Gera proga padoriam, darbščiam vaikinui; kas nori gerą vietą gauti tegul pasiskubina atsišaukti adresu:

S. Peterson & Co.,
Randolph & Desplain St.

Reikalaujame duonkepio; yra čia arklys, vežimas ir visos įtaisos, galima pirkti labai pigiai, 800 žmonių tą reikalauja lietuviško duonkepio, reikia turėti keli centai pradžiai. Atsišaukti reikia adresu:

Fel. Narankevičia,
2 Winter st., Coorbut Pl., Lowell, Mas.

Reikalauja kelių vyrų mokančių skaityti ir rašyti gražiai lietuviškai Gera alga, vienvalinis darbas. Neatsiliepk ypatiškai, tik parašyk savo kalboj adresu: D. Murphy, 143 N. Clark St.

Reikalaujama gero lietuviško barzdaskučio, mokančio anglų ir lenkų kalbas. Darbas pastovus ir gerai apmokamas. Atsišaukti tuojaus adresu: Chas Laban, 10802 Michigan ave., kampas 108-tos gat., Roseland, Illinois.

Reikalauja mokytojo muzikos. Jaunų Lietuvių Politiškas Kliubas pajieško mokintojo beno. Mokinimas atsibus vakarais ir už tai mokytojas bus apmokamas, dienomis gi jis galės turėti kitą užsiėmimą, kurį Kliubas pasirupins jam surasti. Čia yra suviršum 2000 lietuvių, teip pat daugybė lietuvių gyvena aplinkiniuose kasyklų miesteliuose ir benui pramokus galima butų pasipelnyti koncertus duodant. Kreiptis reikia prie Kliubo sekretoriaus adresu: S. J. Radavičia, 452 Collinsville ave., E. St. Louis, Ill.

Reikalauja pusininko išdirbtai vaizbai su kapitalu $2000; turi mokėti gerai lietuviškai. Atsišaukti meldžiu ypatiškai pas J. Porembskį, 3613 Penn ave., Pittsburg, Pa.

DIDELIS UŽDARBIS!

16 ryšių visokių daiktų, kuriuos kiekvienas perka, vertės $17.00 prisiųsiu už $4.00. Siunčiant pinigus reikia adresuoti: G. Baronas, McKees Rocks, Pa.

DABAR GERIAUSIAS LAIKAS PIRKTI FARMOS.

Dabar yra geriausias laikas pirkti farmos, kuomet visoki javai lauukose auga. Tiktai dabar gali pažinti kur yra gera, o kur prasta žemė, kolai javai nenukirsti. Todėl, norinti žemę pirkti, važiuokite dabar apžiurėti, tai matysite ką perkate, nepirksite katę maiše.

"Žinyčios" žemė Wisconsine dabar varsiduoda po $15.00.

Apart "Žinyčios" laukų męs turime ant pardavimo šias išdirbtas farmas:

Valstijoje Michigan.

40 akrų Lake Co. Michigan, visa išdirbta, su trobomis, šuliniu ir sodu. Kaina $700

120 akrų išdirbta farma, 30 akrų pelkės) 7½ mylios nuo Benton Harbor, Mich., 3½ mylios nuo Coloma. Visos reikalingos trobos, sodas, padarai, gyvuliai, vėjinis malunas, vežimai ir tt. Telefonas ant farmos. Kaina $10.000

Tai yra kaina šių dviejų farmų. Kas jas pirks šį mėnesį, gaus jas pigiai.

160 akrų išdirbta farma,, 120 akrų ariamos, likusi po ganykla ir mišku, 17 mylių nuo Muskegon, 2 mylios nuo stoties Holton, 50 akrų užsėta rugiais. Sodas, visoki vaisiai, trobos, gyvuliai, reikalingi padarai. Arti mažo, bet gražaus ažerėlio, daug žuvių. Išlygos: ⅓ dalis iš kalno, likusios dvi ant išmokesčių per 3 metus. Kaina $8.000

80 akrų išdirbtos žemės, arti Lawton, Mich. Gera žemė. Mažas sodas. 30 akrų vynuogių, likusi šįmet kornais apsėta. Mažas obuolių sodas. Parduos po 40 akrų. Kaina po $50.00 už akrą.

160 akrų neišdirbtos žemės, 5 mylios nuo White Claud, Mich., Newago Co. Gera, lygi žemė. Kaina $15.00 akras, mokant iš kalno $12.00 už akrą.

Valstijoje Wisconsin.

40 akrų Juneau Co., Wisconsin, 30 akrų išdirbtos žemės, 10 gi akrų dykos tinkamos ganyklai, gera nauja stuba, mažas tvarteis ir šulinys. Kaina $600

80 akrų išdirbtos žemės, Portage Co., Wis., 2 mylios nuo Stevens Point. 50 akrų ariamos, 15 pievos, 15 ganyklos su mišku. Visos reikalingos trobos, mašinos ir tt. Skolos yra $2.500. Reikia įnešti $1.500. Kaina $50 akras $4.000

40 akrų išdirbtos žemės, Portage Co., Wis. 4 mylios nuo Stevens Point. Visos reikalingos trobos. Gera žemė. Skolos $1.300. Reikia įnešti $1.200. Kaina $2.500

80 akrų, Portage Co., Wis. 1½ mylios nuo miestelio Dewey, 7 mylios nuo Sevens Point. 60 akrų ariamos žemės, 10 akrų pievos, 10 akrų ganyklos su mišku. Visos reikalingos trobos. ½ iš kalno, likusi dalis ant išmokesčių. Kaina $3.500

90 akrų neišdirbtos žemės, Portage Co., Wis. Gera žemė. Pusė iš kalno, likusi dalis ant išmokesčių. Kaina $2.000

40 akrų ariamos žemės, Portage Co., Wis. 4 mylios nuo Stevens Point. Troba ir daržinė. Skolos $1.300. Reikia įnešti $1.200. Kaina $2.500

80 akrų Clark Co., Wis., Woodville Township, 3 mylios nuo miestelio Colombia, 8 mylios nuo miestelio Neillsville. 20 akrų dirbamos, o likusi kelmynė. Ryšis žemės smiltis su molių, kalnuota. Ant tos farmos stovi troba, staldas ir vištinykas. Ant išmokesčio $1.200. Kaina už grynus pinigus $800

80 akrų Waushara Co., Wis., 2 ir ½ mylios nuo miestelio Wild Rose. 60 akrų ariamos, 20 akrų ganykla. Visos reikalingos trobos, mašinos, gyvuliai, ir kiti farmos padarai. žemė gera, geri aplinkui keliai. Wild Rose yra lenkų bažnyčia, į kurią priguli net 1000 šeimynų. Kaina su visais farmų padarais ir gyvuliais $4.000. Kaina tiktai už žemę ir trobas, be gyvulių ir mašinų $3.000

160 akrų Adams Co., Wis., 4 mylios nuo miestelio Killbourn City. 2 mylios nuo Wisconsin River. žemė neišdirbta. Kaina $20 už akrą, arba 160 akrų kaštuos $3.200

136 akrai Juneau Co., Wis., arti lenkiškos bažnyčios. 7 ir ½ mylios nuo miestelio Mouston, Wis. 80 akrų ariamos, likusi ganyklos. Gera žemė ir visoki javai yra sėjami ir gražiai auga. Geri keliai ir visur aplink gyvenamos farmos. Visos reikalingos farmai trobos ir mašinos, teipogi ir gyvuliai yra parduodama drauge su farma. Arti trobos bėgantis upelis. Išlygos: $3.000 iš kalno, lykis ant išmokėjimo su 5 nuošimčiu. Kaina tos farmos su gyvuliais ir visais padarais $5.500

100 akrų Juneau Co., Wis., arti miestelio Mouston, Wis. 28 akrai dirbamos, likusiejie 78 akrai po giria. Trobos ir gyvuliai. Kaina su gyvuliais $3.600
be gyvulių $3.000

40 akrų neišdirbtos žemės Portage Co., Wis. ½ mylios nuo Stevens Point. Mažas namelis. Upelis bėga per lauką. Dalis išvalyta, likusi apaugusi medžiais, bet lengva išvalyti. Kaina $800

80 akrų Shawano Co., Wis. 5 mylios nuo Cecil, 5 mylios nuo Underhill, 9 mylios nuo Shawano. 70 akrų ariamos, 10 akrų ganyklos ir miško. Visa aptverta. Visos reikalingos trobos. Dalis iš kalno, likusi ant išmokesties. Kaina $40.00 akras.

80 akrų netoli Green Bay, Wis. 35—40 ariamos žemės, likusi apaugusi mišku. Arti bažnyčios. Reikalingos trobos. $1.000 iš kalno, likusi dalis ant išmokesties. Kaina $2.700

100 akrų, ½ mylios nuo Krakow, Wis. 70 akrų dirbamos žemės. Reikalingos trobos. Kaina $5.500

80 akrų, 5 mylios nuo Krakow, Wis. 50 dirbamos žemės. Upelis bėga per lauką. Visos reikalingos trobos, mašinos, gyvuliai ir tt. Kaina.. $4.500

92 akrai, miestelyj Flitville, Wis. 10 mylių nuo Green Bay, Wis. 65 akrai ariamos žemės, 12 akrų miestelyj, padalintų į lotus. Trobos, mašinos, gyvuliai ir tt. Upelis bėga per lauką. Kaina $5.500

106 akrai terp Pulaski ir Krakow, 1½ mylios nuo Krakow, 4 ½ mylios nuo Pulaski. 70 akrų dirbamos. Juodžemis. Geros trobos, mašinos, gyvuliai ir tt. Kaina $8.000

64 akrai, netoli Green Bay, Wis. 20 akrų dirbamos žemės, likusi po mišku. Geros trobos. Gyvuliai ir padarai. Kaina su padarais ir gyvuliais $3.000
Kaina be gyvulių ir padarų .. $2.500

120 akrų, 2 mylios nuo Flitville, Wis., 12 mylių nuo Green Bay, Wis. 35 akrai išvalytos, likusi po mišku. Kaina $25.00 akras

80 akrų, 5 mylios nuo Abrams, Wis. 6 akrai išvalytos, gera žemė. Su troboms. Pusė iš kalno, lykis ant išmokesties. Kaina $18.00 akras.

40 akrų, terp Sobieski ir Pulaski. 6 akrai išvalytos. Sienojų grįčia. Kaina $750

80 akrų, 2 mylios nuo Tremble, 2½ mylios nuo Flitville, Wis. 10 mylių nuo Green Bay, Wis. 35 išdirbtos, likusi po mišku. Daržinė ir tvartas. Upelis bėga per lauką. Pusė iš kalno, likusi dalis ant išmokesties. Kaina $3.000

Indiana.

80 akrų Starke Co., Ind., 5 mylios nuo Hamlet, 5 mylios nuo Walkertown, 10 mylių nuo Knox. 60 akrų smilties su šlyna, 10 akrų miško, 5 akrai kalvos, 5 akrai sodo. Visa aptverta. Trobos. Kaina $45 akras. Iš kalno.

115—117 akrų. Išdirbta farma, Jasper Co., Ind., prie pat Kniman, Ind. 65 mylios nuo Chicagos, Ill. Kaina $50 akras

320 akrų Jasper Co., Ind. ½ mylios nuo miestelio Kniman, visa išdirbta. Puikios trobos, visos reikalingos mašinos, didelis sodas. Kaina $20.000

Minnesota.

160 akrų, Grant Co., Minn., 4 mylios nuo Herman, Minn. Juoda prairinė šlyna. Gerai išdirbta. Visos reikalingos trobos, stovi ant kalno. Šulinys. Skolos $2.000. Reikalauja pasiulijimo, arba išmainytų ant kitoniškų nuosavybių. Kaina .. $8.000

28 akrai, Oneida Co., arti Freeport, N. Y. Išdirbta, gera, lygi žemė. Trobos, mašinos, padarai, gyvuliai. Prudas. Kaina $1.200

Taigi kaip matote męs turime gana išgyventų farmų ir ne išgyventų ant pardavimo, ir tiktai dabar yra laikas jas pamatyti kol javai nenukirsti, kad pažinti žemės gerumą. Todėl reikalaujanti atsišaukite pas mus adresu:

A. Olszewski,
3252 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Naujos Knygos gaunamos "Lietuvos" Redakcijoje.

Alluma ir kitos pasakos, Guy de Maupassant'o, vertė J. Laukis. Šitoj knygelėje telpa šios pasakos: Alluma, Notikri brangiejie akmenys, Baimė, Du maži kareiviai, Dienynas padukėlio, Mėnesienoje, Vaidulys, Užšalusioj padangėj, Atsikirtimas, Vienatvė, Tėvas ir sunus ir Rože, viso 12 labai gerų pasakų. Guy de Maupassant yra vienas iš geriausių raštininkų pasakų rašyme iš žmonių gyvenimo, pusl. 136. Kaina .... 35c.

Airija. Lapai iš istorijos Airijos Parašė A. Janulaitis. Pusl 53. Kaina ..... 15c.

Angliškos Kalbos Vadovelis. Tiems, kurie nori trumpu laiku pramokti angliškai susikalbėti kasdieniniuose reikaluose. Sutaisė J. Laukis. Seniai pageidaujama tokia knygelė, dabar yra jau gaunama, ir kiekvienas turi progą pasinaudoti, ypatingai kas nemoka angliška kalbą, tai dabar bus tam aukso obuolys. Puslapių 90. Kaina ..... 25c.

Anatemos knygelė. Telpa čia: Popiežijos prakeikimas; Pravoslavijos prakeikimas; Popiežijos prisakymai Apie Kelpą ir jos gyventojus, eilėmis rašyta, ir Atsišaukimas į žmogų — Eilės Pusl. 20, Kaina ..... 10c.

Apsakymėliai. Telpa čia šios apysakos: 1.) Raštininkas, 2.) Tėvo slaugytojas, 3.) Kaimo našlaičiai, 4.) Kaimo tiesa, 5.) Paskutinė Judos naktis ir 6.) Pats kaltas. Yra gražios ir pamokinančios iš gyvenimo apysakos verta kiekvienam perskaityti. Pusl. 85. Kaina ..... 15c.

Ar bus geriaus, kad socijalistai gaus viršų? Parašė D. Dumbrė. Antrasis išleidimas, pertaisytas ir žymiai padidintas. Jei nori žinoti, perskaityk šitą knygelę. Pusl. 83. .... 10c.

Ar geras katalikas gali buti socijalistu? Knygelė aiškina kaip Lietuvos kunigai užsipuldinėja ant soc. bažnyčiose per pamokslus, laikraščius ir tt. Pusl 15. Kaina ..... 5c.

Aritmetikos uždavinynas. Vadovėlis aritmetikos pradžiai; antroji dalis.

Šita knygutė — antroji ir paskutinė dalis uždavinyno, paskirto aritmetikos kursui; čionai, kaip paprastai yra daroma, surinkta uždavinių su skaičiais visoklo didumo. Parašyta Pr. Mašioto. Pusl. 68. Kaina ..... 20c.

Astronomija, parašė pagal K. Flamarijoną ir Lockyerą, A. Agaras. Telpa: Dangaus apžvalga, žvaigždynai, žvaigžžių kelionė per visatą, Saulė, Planėtos, Komėtos, krintančios žvaigždės, žėmės padėjimas pasaulėje, Mėnulis, Pasaulės įstatymai. Su daugeliu paveikslėlių. Pusl. 62. Kaina ..... 40c.

Attelea Princeps. Vertimai Pr. Siulelio, telpa čia šios apysakos: 1) Attelea Princeps, 2) Kas pergalės, 3) Piemenukas, 4 Kraujas, 4) Du paveikslelial iš baudžiavos, 5) Šuns likimas, ir 6) Skrandos istorija. Pusl. 69, Kaina ..... 20c.

Auka, apyseka parašyta M. Lestauskienės, iš žmonių gyvenimo; naudinga perskaityti kiekvienam. Pusl. 72. Kaina ..... 20c.

Bolesiovas arba tolesnis Genovaitės gyvenimas. Morališkas pasakojimas žmonėms. Pusl. 86. Kaina ..... 20c.

Cholera ir Kova su ja. Vertė D-ras A. V. Pusl. 16. Kaina ..... 5c.

Čenstachavos Apgynimas. Apysaka iš laikų švedų karės iš Henriko Sinkievičiaus apysakos "Tvanas" perdirbo S. J. Vertė Adolfas Vėgėlė, Pusl. 139. Kaina ..... 30c.

Daktaro kabinete, Komedija viename akte. Pagal lenkiškų sutaisė K. M-s. Pusl. 39, Kaina ..... 15c.

Dėl Tėvynės. Parašė Šatrijos Ragana. Vaizdelis paimtas iš Lietuvos žmonių gyvenimo. Puslapių 35. Kaina ..... 20c.

Dievo žvalgždė, Istoriška apysaka iš Kristaus laikų pagal Wallace'o veikalą "Ben-Hur", iš lenkų kalbos vertė Karolis Vairas. Pusl. 210. Kaina ..... 40c.

Difteritas, Parašė D-ras A. V. Difteritas tai yra labai sena liga, pirmiausia pasirodo gerklėje pas vaikus. Pusl. 7. Kaina ..... 5c.

Edgaras arba nuo ateizmo prie pilnos teisybės. Pagal L. Hammersteiną parašė Kun. Dr. Yuodyšius.

Visas raštas perstatytas formoje ginčų arba disputų terp protestoniškos ir katalikiškos šalies, kaipo jos viena kitai yra priešingos ir tt. Pusl. 214, Kaina ..... 75c.

Gabija. Rinktinė knyga, Paaukota Lietuvos dainiaus vyskupo Antano Baranaucko atminimui. Knygą sutaisė Juozapas Garbačauskis. Pusl. 77 Kaina $1.35

Gerai atlikta išpažintis. Iš italų kalbos vertė J. Baltrušaitis, Pusl. 55, Kaina ..... 15c.

Gyvybė (kantatas) ir kitos trumpos poėmos, parašė J. Viskoška. Telpa čia eilės: Gyvybė, Ištvirkėlis, Vylius, 3 sonetai, Proverbai ir Jautimai. Pusl. 41, Kaina ..... 15c.

Išsivystymas vaisiaus gyvunų. Parašė Dr. J. Mulis, Su daugeliu paveikslėlių iš embriologijos. Pusl. 12 Kaina ..... 10c.

Istorijos-Pasakos, Aprašyme telpa Iš Lietuvos Istorijos: 1) Lietuvė-didvyris, 2) žemaičiai-drąsuoliai, 3) Pilėnų apgyvenimas, 4) Lietuvių krikštas, 5) Vytautas mųsų didvyris, 6) Mušis ties žaliagiriu, 7) Lenkų gudrybė, 8) Aldonė, gailiaširdė kunigaikštytė, 9) Biruta, gražioji valdilaitė, 10) Kelstutis, žemaičių apgynėjas. Puslapių 54. Kaina. 15c.

Janita, drąsusis Japoniškasis Kareivis. Tikras atsitikimas iš karės japonų su chinais. Iš vokiečių kalbos vertė K. S. Pusl. 23 Kaina ..5c.

Japonų Pasakos. Pagal rusiškų vertimą sutaisė S. Vaitiekupiunas, telpa čia 7 trumpos pasakos. Pusl. 21, Kaina ..... 5c.

Jonukas Muzikantas. Parašyta Henriko Sinkievičiaus, vertė Adl. V. Ir Juros Švyturio sargas, vertė J. Margevičius. Pusl. 39. Kaina.....10c.

Karė. Ar ji žmonijai reikalinga? Parašė Keméza. Ši knygelė aprašo kiek nuostolio iš karės žmonėms ir kas į ją žmoniją stumia. Puslapių 47. Kaina ..... 15c.

Koks privalo buti vaikų auginimas ir auklėjimas? Rankius raštų, parašytų Dr. Šliupo. Kožnam žingeidi ir naudinga knygelė, ypatingai Tėvams auginantiems vaikus, susipažinti su šia knygele. Pusl. 91. Kaina ..... 25c.

Kaip žmonės su ponais kovojo? Sodiečių sukilimai Išpanijoj XV, amžiuje, Anglijoj XVI amžiuje. Parašė A. J-tis. Pusl. 34. Kaina.....10c.

Katechetiški pamokinimai iš dešimties Dievo ir penkių bažnyčios prisakymų. Paraše kun. J. Rymeikis. Knyga II Pusl. 191, Kaina $1.00

Kiškeliai. Apysaka vaikams. Pagal Kukliną, parašė A. Agaras. Gražiai aprašo apie kiškius (zuikius), su daugeliu paveikslėlių, kaip kiškiai gyvena ir kaip su jais vaikai maloni džiaugtis. Pusl. 32 .... 10c

Klebono Karčiama. Atsitikimas iš nesenos Šiaulių praeities. Parašė B. Ramonas. Pusl. 16. Kaina..5c.

Kišeninis Rusiškai-Lietuviškas žodynas. Parašė Ad. Vėgėlė. Pusl. 185 Kaina ..... 40c.

Kaip kunigas virto socijaldemokratu. Parašė Gerė. Teipgi prie tos pačios yra: Revoliucija ir Kunigai, parašė Šermukšnė. Puslapiu 31, Kaina 10c.

Koks mums reikalingas "Vaiskas" Vertė M. Pusl. 15, Kaina ..... 5c.

Komunistų Manifestas. Prakalbos K. Markso ir F. Engelso prie vokiško spaudimo 1872 m. ir tt. Kas nori susipažinti su socijalistų tėvų Markso ir Engelso teorija link Soc. partijos, lai perskaito šitą knygelę. Pusl. 52, Kaina ..... 20c.

Kraujo sėja. Apysaka iš laikų karės Maskolijos su Japonija. Parašė Waclaw žmudzki, Lietuviškai išvertė V. Stagaras. Dviejuose tomouse.

Apysakoje aprašyti mušiai ant žemės ir ant jurių, aprašyti teip aiškiai, kad rodos savo akimis viską matai beskaitydamas. "Kraujo Sėja" yra viena iš nedaugelių knygų, kurios yra ir naudingos ir smagios perskaittyti, dėl to ją teikiame kiekvienam perskaityti.
Pirmas tomas Pusl. 289, Kaina $1.00.
Antras tomas pusl. 246. Kaina $1.00

Labdarybė pirmiaus ir dabar. Parašė P. Lafargua, Vertė M. N-as. Telpa čia: I Senovės pagonų labdarybė, II Vyskupų ir vienuolių labdarybė, ir III Buržuazų labdarybė. Pusl. 36, Kaina ..... 10c.

Laikrodininko atminimai. Pasak Erkman-Šatrianą, sutaisė S. M. Paveikslas iš Napoleono I paskutiniųjų kariavimų. Pusl. 44. Kaina....15c.

Laisva Valandėlė, Broliams dovanėlė (Eilės). Parašyta K. Stiklelio. Telpa šios eilės: Dainius. — Pieva. — Upelis. — Giria. — Vėjas. — Rasa. — žaibas. — Audra. — Perkunas. — žemė. — Saulelė. — žmogus. — Reginys Lietuvoje ant gražaus augšto šešupės kranto. Pusl. 32. Kaina ..... 10c.

Lietuva ir jos reikalai. Tautiškas Lietuvos Katekizmas. Kas męs esame? Ko mums reikia? Ką privalome daryti, kad visiems mums butų gerai, kaipo vaikams vienos, bendros mųsų motinos - Tėvynės? Pusl. 20. Kaina ..... 10c.

Lietuvaitė. Dramatiškas veikalėlis iš senobiško lietuvių gyvenimo. Penkiuose veiksmuose. (Turinis pagal Lermontovo poėmą "Lietuvaitė"). Parašė Jonas Ralis. Pusl. 24. Kaina ..... 20c.

Lietuviai ar gerais keliais žengiame priekyn? Nuoširdus atsilieipimas į lietuviškąją visuomenę D-ro Jono Šliupo. Arba sutrauka kalbų, laikytų Waterbury, Conn., 25 gruodžio 1906, Union City, Conn., 26 gruodžio 1906, Edwardsville, Pa., 31 gruodžio 1906 ir Scranton, Pa. vasaryje 1907 m. Pusl. 47. Kaina 15c.

Lietuvos Virėja. Aiškųs pamokinimai ir parodymai, kaip virti, kepti ir taisyti visokius puikius valgius su mėsa, sviestu ar pienu arba su pasninku; kaip daryti skanius ir nebrangius naminius gėrimus ir tt. Sudėjo Aldonė V. Pusl. 256, Kaina ..... 80c.

Lietuvos virėja. Parašė V. A. L. Zavadzkienė. Seniai geidavo mųsų šeimininkės tokios knygos, dabar gali pasinaudoti, telpa čia šimtai įvairių nurodymų pataisymui valgių. Pusl. 555. Kaina $1.25

Lietuvos Istorija. Su kunigaikščių paveikslais ir žemlapių. Lietuvos Rašliavos apžvalgai. Parašė Maironis (S. M-lis). Trečią kartą atspausta ir pertaisyta. Pusl. 259. Kaina ..... 75c.

Lietuvių tauta senovėje ir šiądien. Parašė J. Šliupas M. D. Antras tomas. Šitas 2-ras tomas apglėbia Lietuvių tautos veikalus nuo XIII-jo iki pabaigai XVI šimtmečio. Pusl. 563. Kaina $1.50

Litvomanai. Drama keturiuose veiksmuose. Parašė Dvi Moteri. Atspauzdinta iš "Varpo". Pusl. 58. Kaina ..... 20c.

Ligonių Draugas, Homeopatiškasis, pagal Dr. med. G. Pulmano. Vertė iš latviško S. ž. Pusl. 22. Kaina ....10c.

Litwini w Litwie. Otton Zawisza. Laida trečia žymiai padidinta. Pusl. 53. Kaina ..... 25c.

Liudna Pasaka. Parašė J. B-nas. Tu manęs nelaimėje neapleidi, nuliudusį palinksksmini, nuvargusiam ranką paduodi.... Dėkingas už atsidėjimą ir širdį gerą, aš Tau nors apsakymėlius rašysiu. Skaityk!.... Jeigu patiks Tau ir gyvas busiu, — ir daugiau papasakosiu.... Teip pradeda raštininkas, kurs iš bado be laiko atsiskyrė iš šios pasaulės Pusl. 31. Kaina ..... 10c.

Moteris ir jos vieta žmonijoje. Parašė J. Laukis. Šita knygelė yra labai akyva perskaityti moterims ir vyrams. Anot autoriaus: "Teisybė yra tokia prasta, kad męs tankiai nematome jos tik dėl jos prastumo". Kalbėtojai daug atras sau medžiagos joje. Pusl. 47. Kaina ..... 15c.

Mokykla ir Jos uždavininys. Parašė Alfa. Aprašo apie mokyklas Prancuzijos, Vokietijos ir kitų viešpatyščių, potam kokia mokykla mums reikalinga, ko męs turime tiesą nuo mokyklos tikėtis, ir koks, apskritai imant, mokyklos uždavinys. Puslapių 69. Kaina ..... 25c.

Męs ir Lietuvos socijaldemokratai. I, Musų artimiausias tikslas ir kelias. II, Lietuvos socijaldemokratai ir kultura. III, Lietuvos socijaldemokratai ir tauta. Parašė Juras. Pusl. 16. Kaina ..... 5c.

Monininkas arba Magikas. Pagal Panovą, parašė A. Aitvaras. Telpa visoki magiški paveikslėliai ir kaip padaryti visokias štukas. Puslapių 32. Kaina ..... 15c.

Malunas. Apysaka; iš rusų kalbos vertė Pranas S-lis. Puslapių 23. Kaina ..... 10c.

Marija musų Viltis arba švenč. Marijos stebuklai, iš šv. Alfonso de' Ligori raštų surankiojo J. Baltrušaitis. Pusl. 63, Kaina ..... 15c.

Nutruko. Vieno veiksmo komedija. Parašė Smalstys-Smolskis. Kamajų Valdintojų Bureliui paskiria Autorius. Pusl. 20. Kaina ..... 10c.

Nuolatinė kariumnė ir milicija. Pusl. 17, Kaina .....5c.

Oras, Vanduo, šviesa ir šiluma. Lekcijos Prof. Blochman'o. Sutaisė šernas. Visiems suprantamai aprašyta ypatybės chemiško ir fiziško proceso, aiškesniam parodymui yra daugelis tam tikrų paveikslėlių Pusl. 138. Kaina ..... 40c.

Pasakos, Prityrimai ir Veselijos su dainomis. Suderinimais parašyta kun. K. Aleknos. Yra tai nekurios pasakos, nuotikiai, žaislai, giesmės, veselijos, najliviškai išpasakotos, viskas eilėmis sutaisyta. Pusl. 142. Kaina ..... 35c.

Pietro Caruso, Vieno veiksmo Drama parašė R. Bracco, vertė K. Puida Veikimo vieta — Neapolis, šių laikų atsitikimas. Pusl. 32 Kaina .... 10c.

Pilėnų kunigaikštis. Tragedija V veiksmuose, sutaisyta pagal Kraševskio apysaka "Kunigas". Parašė M. Šiaulėniškis. Pusl. 91. Kaina..35c.

Ponaitis. Apysaka iš anglų vaikų gyvenimo. Parašė Uida. Graži apysakaitė kiekvienam, ypatingai tėvams. Pusl. 27. Kaina ..... 10c.

Populiariškas Rankvedis Fizikos. Parašė P. Neris. Knygelė susideda iš 5 skyrių: I, skyrius: Svarybė, Pajiega, Svarumas, svarstyklės ir tt. II skyrius: Šiluma, Gazų išsiskėtimas, Tirštumo atsimainymas, Termometrai, Šilumos jausmas, Šaltis ir tt. III skyrius: Balsas, Balso greitumas, Balso atsimušimas, Balso ypatybės. IV skyrius: Šviesa, Šviesos šaltiniai, Šviesos greitumas, Šviesos atsimušimas ir tt. V skyrius: Elektra, Pritraukimas ir atstumimas, Prigimtinė Elektra, Budas elektros išsiplatinimo ant daiktų, elektros kibirkštis ir tt. Yra labai naudinga knygelė kiekvienam žmogui ypatingai visokiems amatininkams. Pusl. 100. Kaina ..... 40c.

Papasakojimai iš Prancuzų revoliucijoc. "Ateities" išleidimas Nr. 2, Pusl. 73, Kaina ..... 15c.

Parmazonas arba Dievo Rustybės Baisumas, Parašė Šventmikis II leidimas. Labai akyva ir kožnam naudinga perskaityti šita knygelė. Pusl. 40, Kaina ..... 10c.

Pasninkai Lietuvoje. Aprašymėliai apie lietuvių žmonių pasninkus, yra ištraukos kelių rašytų straipsnių Lietuvos laikraščiuose, ir pagal tuos sutaisė K. Stkis. Pusl. 16. Kaina 5c.

Polacy i Litwini. Od R. 1228 do 1420, Kritiškasis atsižvelgimas sulyg lenkiškų istorikų. Parašė Gab. Landsbergis. Pusl. 75. Kaina .....30c.

Revoliucijos Dainos. Surankiotos iš visur ir atspaustos knygelėje, 30 puslapių; telpa 24 dainos naujos gadynės, visiems iki šiol pageidaujamos, dabar galima pas mus gauti 15c

Rankų šašeliai ir Parinktiejie žaislai. Surinko A. Agaras. Praleidimui vakarais liuoso laiko; šitoje knygelėje telpa paveikslėliai, kokius su rankų šašeliu galima parodyti ir tam tinkami apskaitymai. Puslapių 32. Kaina ..... 10c.

Ratelių spėjimai. Yra linksmiausia žaislas (zabava) šeimyniškuose susirinkimuose. Parašė D. Spėjikas. Puslapių 16. Kaina ..... 10c.

Raistas — The Jungle. Parašė Upton Sinclair. Lietuvių kalbon versta iš angliškos. Išleido Jonas Naujokas. Apysaka paimta iš lietuvių gyvenimo, pasiremiant tikrais faktais iš Chicagos skerdyklų; naudinga ir įdomi knyga perskaityti kiekvienam. Puslapių 355. Kaina $1.00

Revoliucijos žmonės, parašė A. Niemojewski, vertė K. Puida. Telpa čia Čevynios gražios apysakaitės iš gyvenimo lenkų, ypatingai iš atsitikimų Varšavoje laikuose rusų karės su japonais ir įvykusios po jai pairtuvės rusų viešpatystėje. Knygelė įdomi kiekvienam. Puslapių 76. Kaina ..... 20c.

Rugštasai Pienas, Įrankis liaudies sveikatos užlaikymui, vertė D-ras A. V. Autorius nurodo kaip plačiai yra vartojamas rugštasai pienas kaipo valstas nuo įvairių ligų. Pusl. 22, Kaina ..... 5c.

**Sceniškiejie vaizdeliai.

Neužilgio apleis Spaudą "LIETUVOS"

Kalendorius

1909 Metams

Sutaisytas J. Ilgaudo

Rengėjai šiometinio Kalendoriaus atspėjo ko žmonims reikia: naudingų žinių, statistikų ir pamokinančių straipsnių, o ne vien šventųjų vardų ir išmislas apie orą. Rengėjai, mat, manė, kad žmonims reikia duoti tokių žinių, iš kurių jie turėtų naudą, o ne tuščių zaunų. Vistiek ir Kalendorius yra knygelė, o kadangi jisai pasiekia platesnią minią, tai jis ir turi turėti savyje dvasišką peną; jis turi buti tokiu, kad skaitytojas galėtų juom pasidžiaugti imdamas jį kasdien rankosna. Kad rengėjai neapsiriko su šiuometiniu Kalendoriu, tai tą parodo jo didelis prasiplatinimas. Trumpame laike tapo išleistos dvi spaudos! Taigi, šitas parodo, kad tasai takas yra tikrasis, kuriuo pradėjo rengėjai eiti. **Tuo taku eis tolyn ir ateinančių metų Kalendorius!** Ir ateinančių metų Kalendoriuje tilps tiktai naudingos žinios, statistikos ir pamokinanti straipsniai ir tai daug daugiau negu šių metų Kalendoriuje. Rengėjai, mat, tiki, kad Kalendorius, nors ir kasdien vartomas, neturi nusibosti, bet, priešingai, visada padaryti naują įtekmę! Ir Kalendorius turi buti viena iš tų knygų, "iš kurių išeina paslaptinė pajiega, kuri, lygiaai palaiminimas veikia ant vaikų ir ainių".

Užtai ateinančių metų Kalendoriuje tilps daug daugiau visokių naudingų žinių ir todėl bus reikalingesniu kiekvienam lietuviui ir lietuviai: paprastam darbininkui, amatininkui ar biznieriui.

Visiems "Lietuvos" skaitytojams šitas Kalendorius bus duodamas **DYKAI!** Todėl, kurie nori gauti šitą Kalendorių, tegul tuojau užsirašo "Lietuvą", kurios kaina yra: metams **$2.00.**

Pasarga. Perkupčiai ir krautuvės malonės mums laiku pranešti kokį skaitlių keta paimti, kad žinotume kiek spausti.

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Žodynas lietuviškai - angliškos kalbos. Sutaisė Antanas Lalis. Pusl. 382, iki šiol turėjome tik su apdarais po $2.00, dabar kas nori pigiaus nusipirkti, tai popieros viršais, kaina $1.00

Žodynas Lenkiškai - Lietuviškai - Rusiškas. Sutaisytas kun. Juozapo Ambraziejaus Laikraščio „ redaktoriaus "Šviesa". Pusl. 552 Kaina $2.80

Ze stosunków litewsko-polskich, Głosy Litwinów. Audiatur et altera pars. Išleista rupesčia J. K. rybotame skaitliuje egzempliorių. Sutaisė Girų Ljudas. Pusl. 231. Kaina $1.50

Užsiprašydami virš minėtų knygelių, adresuokite:

A. OLSZEWSKI,
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Telefonas Yards 3162

Dr. A. L. Graiczunas

3312 S. Halsted Street :: Chicago

Medikališkas miesto inspektorius.

LIETUVOS UKININKAS.

Laikraštis skiriamas darbo žmonėms, eina kartą per savaitę iš Vilniaus, Lietuvoje.

"Lietuvos Ukininke" rašoma apie įžymiausius Lietuvos reikalus, apie žemės valdymą, apie valsčius, mokyklas ir žmonių laisvę apie vyriausybės darbus ir politiką ir tt.

Lietuvoje metams $1.75
Amerikoje metams $2.50

Užsimokantiems už metus iš kalno, duodu Vilniaus Kalendorių 1908 m. dovanų.

Ant pamatymo vienas num. 5c.

Pinigus siųskite atstovui Amerikoje po adresu:

M. J. Damijonaitis,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

NAUJIENA.

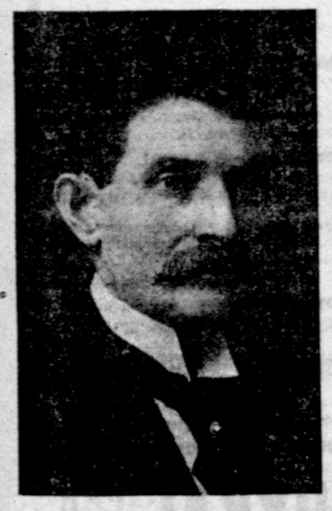

Šiuomi pranešu gerbiamai publikai, jog esiu seniausiu gydytoju ant Bridgeporto, praktikuodamas 17 metų. Dabar savo ofisą perkėliau į savo samus po nr. 3149 S. Morgan gat., kertė 32tos gat. augščiau didelės aptiekos pono Krzywinskio. Mano ofisas aprupintas naujaisiais budais gydymo. Visus ligonius stengsiuosi užganėdinti, kaip ir lygšiol. Pasitikėdamas, jog gerbiama publika ir toliaus mane rems, esiu namie ant kiekvieno pareikalavimo dieną ir naktį. Esiu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų ir užsendintose ligose. Darau visokią operaciją. Liekuosi su pagarba,

D-ras Geo. M. Glaser,
3149 So. Morgan ir 32-tros gatvės.

Nauji Zaislai

Atvežti iš Lietuvos.

Gaunami "Lietuvos" Redakcijoj.

Dangus, šeimyniškas žaislas, parupintas doram ir patogiam pasilinksminimui. Yra tai toblyčia 22x24 colių su nupieštais kelliais ir tinkamais išreiškimais su num. pradedant nuo 1 iki 121.

Šiame žaisle kiekvienas dalyvaująs turi mėtyti kaulelį; dalyvauti gali 2 ir daugiaus ypatų, kiekviena ypata apsirenka sau vieną kupstelį (yra 5 yvairių spalvų) kuriuom uždengia tam tikrą numerį kaulelį metus. Toblyčia susilenkia į 4 dalis, su skrynute prisiunčiame į namus per pačtą. Prekė $1.50

Flirtas, žaislas ir lošimas, suaugusiems pavestas. Yra skrynutė su 55 kortelėmis 3x4 colių, su yvairiais klausymais; ant kiekvienos kortelės yra po 6 atsakymus.

Jaunuomenė flirtuoja kortelėmis, parduodami vienas kitam kortelę ir klausdami, kuris numeris jo atsakymo? Prie Dangaus ir prie Flirtos yra paaiškinimas kaip žaisti. Flirtos prekė $1.25

A. Olszewski
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

KUR GAUTI "LIETUVĄ".

Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. pas šiuos agentus:

Brooklyn, N. Y.
E. Fromes, 73 Grand Street.
Ant. Diržulaitis, 97 Grand Street.
Ant. Jankauskas, 77 Gold Street.
T. Jermalas, 215 Berry Street.
W. Dackevičė, 144 Grand Street.

Baltimore, Md.
Jur. Diemedis, 521 Columbia Ave.
Jonas Luisa, 521 W. Lombard St.

Bridgeport, Conn.
Kazys Lendraitis, 324 Warren Street.

Chicago, Ill.
P. M. Kaitis, 221 W. Wabansia Ave.
J. Vasiliauskas, 2498 Kensington Ave.

Elizabeth, N. J.
Dom. Bočkus, 211 First St.

Elmora, Pa.
Antanas Reklaitis.

Lawrence, Mass.
A. Ramanauskas, 99½ Oak Street.

Montello, Mass.
B. P. Miškinis, 9 Arthur Street.

Montreal, Canada.
K. Elelek, 1135 St. Ekatherine Street.

New Haven, Conn.
And. Ješinskas, 217 Ferry Street.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd Street.

Portland, Oreg.
John Browman, Browman News Co.

Scranton, Pa.
M. Valentanavičia, 1831 N. Main St.

Seattle, Wash.
Inter News Agency.

Worcester, Mass.
M. Paltanavičia, 15 Milbury Street.

Waukegan, Ill.
M. Rakauskas, 1015 — 8-th Street.

"RAISTĄ" (The Jungle) DUODU DOVANAI

Skaitytojams "Lietuvos" ir "Vienybės L.", kurie dar tos knygos neturi ir nėra skaitę.

Jei knygos "RAISTAS" nėsi dar skaitęs, tai visai mažai tesinai Amerikos g u d r y b e s, s u k t y b e š ir, teip vadinamą jos, g e r o v ę ir negali išlaisvoti nuo visokių pinklių, nes neturi gana patyrimo. "RAISTAS" tai knyga patyrimų.

Perskaitęs "RAISTĄ" teippat žinosi visą sutvarkymą dabartinės pramonijos ir kodėl bedarbės kilė, o tuomi ir kaip galima turėti visuomet darbas ir gyventi laimingai.

„RAISTAS" dėl išnašumo savo idėjų yra teip pageidaujama knyga, kad yra išversta į visas kalbas.

"RAISTAS", kuris sudrebino Amerikos ir Europos parlamentus, yra didelė, 355 puslapių knygą ir svarbi tuomi, kad aprašo gyvenimą lietuvių Amerikoje.

"RAISTO" kaina $1.00, perkant pačią knygą. Prenumerata laikraščių "Lietuvos" ar "Vien. Liet." metams $2.00. Bet kas naujai užsirašė "Lietuvą" ar "Vien. Liet." metams, prisiųsdamas man $2.00, apturės metams vieną šitų laikraščių ir "RAISTĄ" dykai.

Siuntimui prenumeratos adresas: **J. Naujokas, Madison Sq. box 189, New York, N. Y.**

Kiekvienas lietuvys inteligentas pripažins didelę vertę knygos "Raistas".

GERA NAUJIENA Kenčiantiems MUSU DRAUGAM Lietuviam!

Skaitytojau, jeigu esi apimtas kokios ligos ar paimtas nesveikumais, užsimokės tau atsišaukti į **Chicago Medical Clinic, 344 So. State St.** prieš ėjimą gydytis kur kitur; nes jie užtikrina tau nuosokų ir laikantį išgydymą kožnos ligos, kurią prisiima gydyti. Ar esi nerviškas ir nusimnęs, silpnas ir nuilsęs, pavargęs rytmečiais, truksta noro, be gyvybės, lengvai nuvargstantis ir neramus? Ar atmintis tavo prasta, gėdysi draugijos, truksta energijos ir tvirtumo, akys įdubusios ir nečystos, pajuodavę paakiai, spaugai, plėtmai ar kitoki išbėrimai ant odos, nemorališki ir

Nusilpninanti Sapnai, Patrotytas Vyriszkumas, Seklíszka Silpnybe

nesuaugusios ir šaltos dalys, nusistojimas šlapume paliktame per naktį, pienėtas šlapumas, skausmai strėnose, turi nesveikumą puslės ar inkstų? Išsiputimą Gyslų Maišelyj; Užsendintą Puletekį; Užakimą Varpskylės; Syfilitiską Užnuodyjimą Kraujo, ar kokią kitokią gėdingą nervų, odos, kraujo ar užsendintą ligą? Ar skruostai įdubę, žymus rupesčio išreiškimas ant veido, neramus naktyje, malnančio upo, silpnas vyriškumas, turi užkurduses dalis, priešlaikinį nykimą, skausmus kauluose, puolimą plaukų, skaudamą gerklę ir tt.?

Jeigu turi, tai Chicago Medical Clinic

užtikrins tau pilną ir laikantį ant visados išgijimą, jeigu jie nuspręs, kad tavo liga yra išgydoma. Jausi pagerėjimą iš pirmos dienos, ir neužilgio atrasi savo karalium tarp vyrų ant kuno, proto ir širdies. Niekas taip nesunaikina jaunus ir pusamžinius vyrus kaip išbėgimai sėklos nakties laike, arba slaptingas nubėgimas sėklos su šlapumu. Tas padaro žmogų netinkančiu prie darbo, ženatvės ir smagumo. Nedaro skirtumo, ar tas pacina nuo jaunystės blogų darbų, naturališko silpnumo ar nuo pertankaus užganėdinimo lytiškų geidimų.

Męs tikrai tave išgydysime.

Męs gydom ir išgydom sėklos nubėgimus, nervų nusilpėjimą, užsenėjusį puletekį, syfilį, nenaturališkus bėgimus, patžagystę, fiksių ir puslės ligas, tetybę sakant, **visas Vyrų Ligas.** Visos kliutys laimingam ženybiniam gyvenime bus pašalintos. Tukstančius jaunų ir pusamžinių vyrų kasmet prieš laiką nušluoja į grabą jaunystės išdykumai, per tankus susikuepinimai ir kraujo ligos. Jeigu turi nėra vieną iš virš pamiųtų sonklų, pasirodavyk su mumis pakol da nėra per vėlu.

Roda tau nieko nekaštuoja, o gali užčėdyti daug kenčėjimų.

Valandos priėmimo ligonių: nuo 10 ryto iki 4 po piet, ir nuo 6 iki 7 vakare. Nedėliomis ir kitomis šventoms dienoms: nuo 10 ryto iki 12 vel. pietų tiktai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC
344 SO. STATE STREET CHICAGO, ILL.

EIK PAS SAVA!

Norėdamas pirkti pigiai laikrodėlį, eik pas savą laikrodininką. Prisiųsk savo adresą, o gausi Kataliogą laikrodėlių lietuvių kalboje dykai.

Kaikurių čia yra kainos:

Paauksuotas laikrodėlis, užtikrinamas 20 metų, Elgin ar Waltham vidurinis $13. — Sidabrinis laikrodėlis, Elgin ar Waltham vidurinis $7.50. — Nikelinis laikrodėlis, Elgin ar Waltham vidurinis $3.50. — Nikelinis laikrodėlis New York Standard $2.75.

Aprašymą Žiedų Spilkų, Grandinėlių rasi Kataliogelietuviškom.

P. K. Bruchas, 3316 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Didelis Iszpardavimas!

(Clearing Sale)

Kad atituštinti vietą rudeniniams tavorams, męs nusprendėme išparduoti visus vasarinius tavorus už sumažintą prekę šitaip:

Vyriškų drapanų siutai, verti $10.00 bus išparduoti po $8.00
Siutai verti $15.00 bus išparduoti po 13.50
Siutai verti $18.00 bus išparduoti po 15.00
Siutai verti $22.00 bus išparduoti po ..... 16.00 ir tt.

Šis pigus išpardavimas bus tiktai iki 22 d. Rugpiučio (Augusto). Todėl reikalaudami gerų drapanų, pirkite dabar, o gausite geras drapanas pigiai.

Musų paprotys yra išparduoti visas vasarines drapanas dabar, kad jos nepasilikių ant kito meto ir kad atituštintų vietą naujom drapanoms. Todėl męs nusprendėme jas išparduoti žemiau jų vertės, kad pripildyti savo štorą naujomis rudeninėmis ir žieminėmis drapanomis.

Taigi, naudokitiesi kol yra iš ko išsirinkti.

The Bridgeport Clothing Co.

A. OLSZEWSKI, Prezidentas

3246-48 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Musų štoras atdaras iki 9 valandai vakare: Panedėlinis, Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis iki 10 valandai.

"LIETUVOS" AGENTAI.

Pas šiuos agentus galima užsisakyti "Lietuvą" metams ir užsimokėti.

Brooklyn, N. Y.
A. Lesniauskas, 347 Rodney Street.
S. Rinkevičia, 73 Grand Street.

Baltimore, Md.
L. Gawlis, 1834 N. Castle Street.

Cleveland, Ohio.
Pov. Šukis, 6524 Forman Ave. S. E.

Chicago, Ill.
Jonas Janušas, 843 — 32-nd Place.

Cambridgeport, Mass
C. Karalius, 19 Harrison Street.

East St. Louis, Ill.
Juoz. Rainis, 452 Collinsville Ave.

New Britain, Conn.
M. J. Čeponis, 21 Pleasant Street.

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry Street.

Pittsburg, Pa.
Jonas A. Ignotas, 46 So. 22-nd Street.

So. Boston, Mass.
N. Gendrolius, 324 Athens Street.

Scranton, Pa.
Juoz. Petrikys, 1514 Ross Ave.

Shenandoah, Pa.
And. Mačia, 138 So. Main Street.
T. Kryžanauskas, 12½ Cherry Street.

Turners Falls, Mass.
K. P. Šimkonis.

Waterbury, Conn.
J. Žemantauskas, 39 W. Porter St.

Worcester, Mass.
Ant. Bernotas, 12 Harlem Street.

Westville, Ill.
Juozas J. Šlikas.

FARMOS! FARMOS!

Lietuviszkoje "Zinyczios" Kolionijoje

Prie pat miesto Thorp, valstijoje Wisconsin.

Žemė yra derlinga, guli terp dviejų geležinkelių, šale bėga upė "Black River", oras sveikas, vanduo tyras ir sveikas, aplinkui gyvena farmeriai lietuviai ir lenkai, lenkų katalikų bažnyčia ir miestas su turgviete ir geležinkeliais arti, vieškeliai geri. Žemės kaina $15 už akrą ir daugiau. Įmokėk ketvirtą dalį, likusius gi išmokėsi per 5 metus. Norintiems "Žinyčios" Dr-tė pastatys ir trobas išmokesčiui, iškas šulinį ir tt. už pigiau negu pats farmerys galėtų tą padaryti.

Kol vasara ir kol dar javai nuo laukų nenuvalyti, tai važiuokite šią žemę apžiurėti, kad pagal javų augimą pažinti jos vertę.

Tikietas iš Chicagos į Thorp prekiuoja $6.25, į abi pusi $12.50. Kas nuo mus žemę perka, tam kelionės lėšas męs sugrąžiname. Norėdami važiuoti, rašykite mums, o męs jums nurodysime kur ir kaip važiuoti ir kas žemę Jums parodys.

A. OLSZEWSKI, "Žinyčios" Mgr.
3252 South Halsted Street, Chicago, Ill.

P.S. Męs turime pardavimui ir išgyventų farmų Wisconsine ir kitose valstijose. Parašykite mums kur jums yra maloniau, o męs pranešime jums plačiau.

Geriausias lietuviškas dantų daktaras

A. J. Zimontas (lietuvys)

3252 So. Halsted st., Olszewskio name.

Traukia dantis be skausmo, išgydo Skorbuta, Neuralgija, sudeda naujus vieton išpuolusių, pritaiko iškrinjusius ir auksu, sidabru, amalgamu. **Valandos:** Skiriamos dienoms nuo 8 ryto iki 12, nuo 1 iki 9 vak. Nedėliomis: nuo 9 r. iki 5 vak.

Telephonas Yards 2268

Pinigu Preke.

Iki 500 rublių, rublis po.....52¾
Nuo 500 iki 1000 rublių, rublis po..52
Virš 1000 rublių, rublis po 51¾

Prie kiekvieno siuntinio reikia pridėti 25c. ant pačto kaštų.

Jeigu norite, kad pinigai greitai ir gerai suvaikščiotų ir niekur nežutų, tai siųskite per "Lietuvos" redakciją, adresuodami teip:

A. OLSZEWSKI,
3252 S Halseted St., Chicago, Ill.

Dr. Marija Dowiatt-sass

749 W. 18th Street

Tarpe Paulina ir Wood gatvių

Ofiso valandos: nuo 8:30 iki 10:30 ryto; nuo 2 iki 3:30 po pietų; nuo 7 iki 8:30 vak. Nedėliomis nuo 8:30 iki 11 tiktai. **Telefonas Canal 1479.**

F. P. Bradchulis

ATTORNEY & COUNSELOR at LAW
Chamber of Commerce Bldg., Room 709
S. E. Corner La Salle and Washington Streets
CHICAGO, ILL.
TELEPHONE MAIN 3642

Lietuvys advokatas, baigęs moksią jurisprudencijos čia Amerikoj. Veda visokias provas, civiliškas ir kriminališkas, visuose teismuose (suduose).

Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31mos gatvės
Telephone Yards 6046

Kožna liga išgydoma

Atsišaukite į musų ofisą **Red Cross Pharmacy 4552 So. Ashland Ave.,** o busite sveiki.

Dr. Kazimieras Butkeviczia

priėmimas nuo 3 valan po pietų iki 8 val. vakaro. Specialistas moterų ir vaikų ligų; abelotinuose atsitikimuose išsišaukame institutų profesorius ant rodos. Vaistai importuoti iš senos tėvynės; teipgi užlaikome tėvynės Trejas-Devynerias iš Palangos. Vaistai atauginimui plaukų gvarantuoti. Receptai sutaisomi po speciališkų musų užžiurėjimu. Prekės prieinamos. Aptieka atdara diena ir naktį.

Red Cross Pharmacy

Maliszewski ir Jasulaitis, Savininkai

4552 S. Ashland Ave., Chicago

Telephone Yards 1106

VYRAMS TIKTAI

Kas gali but matyta

GALERIJOJ MOKSLO

344 So. State St. CHICAGO, ILL.

arti Harrison gatvės

INEJIMAS DYKAI!

Žingeidumai Pathologijos
Žingeidumai Osteologijos
Žingeidumai Gromuliavimo Organų

Tyrinėk pradžią ir išsivystymą žmogiškos rasos nuo Iopšio iki grabo, pamatyk keistumus gamtos, žingeidumus ir milžiniškumus.

Tyrinėk įtekmę ligos ir paleistuvystės, perstatytas gyv didum figurose, sveikuose ir ligotuose padėjimuose. Lavus išrodinėtojas atsakinėja visokius klausimus. Didžiausia proga tavo gyvenime.

INŽENQA DYKAI!

Atidaryta kasdien nuo 8 valandos ryto iki vidurnakčiui.

LIUOSA GALERIJA MOKSLO
344 S. State St. Chicago, Ill.

Apsižiurek ką darai?

Tu moki po $10.00 randos ant mėnesio už savo flatą. Tai per metą tu išmoki $120.00, o per 10 metų $1200.00, ir tie tavo už radas išmokėti pinigai jau niekada tau atgal nesugryž.

Už $1200.00, kuriuos tu per 10 metų randa išmoki, gali sau nusipirkti mažą namelį, kuriame galėtumei gyventi ne 10, bet 50 metų. Toks namelis tau kaštuos $1200.00, o laikys ant 50 metų arba ir ilgiau; o mokėdamas kitiems randą po $10.00 ant mėnesio tu per 50 metų išmoki $6000.00, ir kodėl tada neperki savo namo?

Męs turime daugybę namų ant pardavimo pigių ir brangių. Pirk vieną namą ir nustok mokėjęs kitiems randas. Męs tau galime parduoti gerą namą už $4000.00, į kurį tu gali įleisti 4 šeimynas po $10.00. Taigi 10 metų randa tau pilnai užmoka už tavo namą. Pasirink sau bile namą, įmokėk mums pusę pinigų iš viršaus, o likusią pusę išmokėsi mums per 5 metus iš to paties namo randos.

Męs šią savaitę pardavėme šiuos namus:

3043 Quin St.
2906 Lowe ave.
648 29th St.

Turime ant pardamo žemiau surašytus namus, iš kurių gali pirkti kurį nori. Įmokėsi pusę pinigų pirkdamas, o reštą išmokėsi 5 per metus.

A. Olszewskis
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

SITIE NAMAI ANT PARDAVIMO:

Emerald ave.
Terp 32-ros ir 33-čios ul. ....Prekė
2 lubų, 4 flatų medinis namas $3500.00
2 lubų, 3 flatų medinis namas $3500.00
2 lubų, 4 flatų medinis namas $3500.00
2 lubų, 2 flatų medinis namas $1800.00
2 lubų, 2 flatų medinis namas $3500.00

Emerald ave. terp 36-tos ir 37-tos ul.
2 lubų, 2 flatų medinis namas $1600.00

Wallace St., terp 28 ir 29 ul.
3 lubų, 3 flatų murinis namas $5300.00

Wallace St., terp 29 ir 30 ul.
4 lubų, 4 flatų murinis namas $8000.00

Wallace St., terp 30 ir 31 ul.
3 lubų, 6 flatų murinis namas $5500.00

Wallace St., prie 37 ul.
2 lubų, 3 flatai ir 1 štoras murinis namas $7500.00

31st St. terp Emerald ir Union aves
3 lubų, 6 flatai murinis namas $10000.00
2 lubų, 3 flatai ir štoras, murinis namas $4000.00

31st Place terp Auburn ave. ir Morgan St.
1 lubų, 2 flatų murinis namas $2200.00
2 lubų, 4 flatų murinis namas $4500.00

31st Place, terp Morgan ir Musprat ul.
2 lubų, 4 flatų murinis namas $3000.00

35th Place, terp Auburn ave. ir Gage St.
2 lubų, 4 flatų ir užpakalyje 1 lubų 1 flato abu murinial namai $5300.00
2 lubų, 5 flatų murinis namas $4300.00

33-d Place, terp Halsted St. ir Auburn ave.
2 lubų, 2 flatų murinis namas $3100.00

Poplar ave., arti 31mos ul.
6 ruimų murinis namas ir 9 pėdų augštas basementas $2200.00
8 ruimų medinis namas $2500.00

Union ave. terp 31 ir 32 ul.
3 lubų, 2 flatų murinis namas $9000.00
2 lubų, 2 flatų murinis namas $5700.00

Auburn ave., trep 33 ir 34 ul.
1 lubų, 1 flato murinis namas ir 2 lotai $4000.00
1 lubų, 2 flotų medinis namas .....

Aubur Ave., terp 31 ir 32 ul.
3 lubų murinis namas, naujas $5.500

Arti bažnyčios, 2 lubų murinis namas, viršuje gyvenimui ruimai, apačioje grosernė ir bučernė parsiduoda su visu biznio, su arkliu, vežimu ir visomis prietaisomis. Namo kaina $2200, o biznio $1000, viskas sykiu už $3200.00

Morgan St., terp 32 ir 33 ul.
4 lubų, 6 flatų ir štoras, murinis namas.....$18.000.00

Morgan St., terp 63 ir 64 ul.
2 lubų, 2 flatų murinis namas, akmenio pryšakis ir trepai..$6200.00

Illinois Court, terp 32 ir 33 ul.
4 ruimų murinis namas $1200.00

Fisk St., terp 33 ir 34 ul.
2 lubų, apačia medžio, viršus muro, štoras ir vienas flatas 2000.00

Canalport ave. arti Union ul.
3 lubų, ir ant 3 lotų murinis namas, apačioje 3 štorai viršuje 12 flatų $30.000.00

Leavitt St., terp 23 ir 24 ul.
2 lubų, 3 flatai ir štoras, murinis namas $7000.00

29th St., terp Quinn ir Throop ul.
5 ruimų murinis namas $1200.00

18th St., arti Union ave.
3 lubų, 4 flatai ir štoras murinis namas $10.500.00

Halsted St., terp 31 ir 32 ul.
2 lubų, 2 flatai ir štoras, murinis namas $6800.00

Burlington ave., terp 154 ir 155 ul.
2 lubų, 2 flatų murinis namas $3300.00

Christiana ave., arti Milwaukee ir Campbell aves
2 lubų, 1 flatas ir 1 štoras, medinis namas $3500.00

5th ave., terp 42 ir 43 ul.
3 lubų medinis namas $4500.00

Grant Works ant 14 ul.
2 lubų, ant 2 lotų, 6 flatai, 2 štorai, medinis namas, parsiduoda su štoro fixtures....$8500.00

Grant Works 49 ave.
2 lubų, 3 flatai ir štoras, medinis namas $5200.00

2 luboms, 2 gyvenimais, po 5 mus medinis namas $2.0

Lotai!

Ant Western ave. bulvaro terp 43-čios ir 45 ul. puikus lotai ant rezidencijų. Kainos nuo $250.00 ir augščiau. Pirk šiuos lotus dabar, nes kainos jų netrukus pasidvejos.

Teipgi turime daugybę visokių kitoniškų namų ir lotų ant pardavimo visose pusėse miesto Chicagos.

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.

Pirma Lietuviška Banka Amerikoje
Ir Didžiausias Ofisas
Szifkorcziu ir Pinigu Siuntimo

3252 So. Halsted St., kampas 33čios, Chicago, Ill.

A. OLSZEWSKIS, Savininkas.

Banka.

Šioje bankoje kiekvienas lietuvys gali gauti pasiskolinti pinigų pirkimui namų, lotų ar farmų už prieinamą procentą ir ant lengvų išmokesčių. Teipgi kiekvienas lietuvys gali čia pasidėti savo pinigus kada nori ir atsiimti kožname laike. Už sudėtus pinigus ši banka moka 3% ant metų.

Šioje bankoje yra geriausiai ir saugiausiai įtaisytos skrynelės (boxai) pinigų užkavojimui, prie kurių nė ugnis, nė vagis negali prieiti. Skrynelės yra parsamdomos žmonėms po $3.00 ant metų.

Pinigų Siuntimas.

Šita banka išsiunčia į svietą daugiau pinigų negu kokia nors kita banka. Per čia siunčia pinigus ne tik lietuviai, bet ir amerikonai ir kitos tautos, ir ne vien aplinkiniai, bet atvažiuoja net iš kitų miesto kraštų čia pinigus siųsti, todėl kad šios bankos siunčiami pinigai greičiausiai nueina.

Šifkortės.

Šitoje bankoje talpinasi agenturos visų laivinių kompanijų. Čia galima gauti šifkortes ant kiekvienos linijos į kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkorčių prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia kožną dieną galima gauti laivą išvažiuoti į krajų; o daugiausiai laivų išplaukia subatomis, tai iš Chicago reikia išvažiuoti ketvergais.

Real Estate.

Šita banka parduoda namus, lotus ir farmas. Jeigu manai ką nors pirkti mieste ar kitur, tai pirmiau dasižinok apie parduodamas vietas ir jų prekes šioje bankoje.

Ko tik reikalausi, čia viską gausi.

Jei reikalauji pirkti namą, lotą ar farmą — čia juos gausi.

Jei reikalauji jų nupirkimui pinigų — teip-pat čia gausi.

Jei nieko nenori pirkti, bet nori savo pinigus nuo vagies ir ugnies apsaugoti — tai pasisamdyk už $3.00 šioje bankoje skrynelę, o nė vagis nė ugnis prie jų neprieis.

Nori važiuoti į krajų ar savo gimines iš krajaus pargabenti, — kreipkis į čia, o gausi geriausią šifkortę.

Nori pasiųsti pinigus į krajų, — siųsk juos per šią banką, o greičiausiai ir saugiausiai nueis.

Ant galo, kokių tik nori knygų — ir tas visas čia gausi.

Gyvenanti kituose miestuose teip-pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaipo tai: šifkortes, pinigų pasiuntimą ir bankon pasidėjimą. Turi kelis dolerius, nori juos sutaupoti (užčėdyti), prisiųsk šiton bankon pačto money orderiu, o gausi nuo musų bankinę knygelę ir visą reikalingą informaciją.

Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Tel. 1532 Yards.

Dr. J. KULIS
Lietuvių Gydytojas ir Ekstrurgas.
3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Teipgi turi didelę praktiką ir gydo pasekmingai visokias limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas. Daro operacijas pasekmingai.

Marė Laukienė
Atsakanti Akušerka
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Telephones Yards 2266

Duoda visokia rodą ir geriausia pagelba moterims jų ligose. Pasekmingai atlieka darbą prie gimdymo ir dadėjusi atsakančiai po gimdymo. Offisas ir gyvenimas Olszewskio name 3252 S. Halsted st.

Naujas Išradimas
Sustiprinimui ir užlaikymui plaukų.

Tukstančiai plikų žmonių atgavo pulkius plaukus, sulaiko slinkimą plaukų galvos labai trumpame laike. Vietoje senų atauga nauji, gražus plaukai. **Visokia informacija dykai.** Artesnėms žinioms reikia rašyti įdedant krasos ženklelį.

PROF. J. M. BRUNDZA
BROADWAY & 39. STH ST., BROOKLYN-NEW YORK.

REIKALINGAS

yra tau musų No 3 **KATALIOGAS** didžiausias lietuviškoje kalboje ir bus nusiųstas dykai kožnam kuris prisiųs savo tikrą vardą, pravardę, adresą ir porą markių. Baigiasi 25tas tukstantis, pasiskubink su pareikalavimu. 64 dideli puslapei. **JAME TELPA** teisingi aprašymai apie suviršą 200 visokių kuniškų nesveikumų, vyrų, moterų ir vaikų. Išaiškina pradžią, priežastį ir pasekmes ligų ir pasako kokias gyduoles naudoti. Telpa paveikslai ir prekės visokių naujausių electro-gydančių aparatų, Roberinių daiktų, Magiškų Aparatų, Drukuojamų ir Rašomų Mašinų, Stereoskopų ir jiem Paveikslų, Armonikų, Koncertinų, Britvų ir daugel kitokių kožnam reikalingų daiktų.—John I. Bagdžiunas, Prp.

ADRESUOK TEIP
JOHN'S SUPPLY HOUSE
PILSEN STATION, CHICAGO, ILL.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir South Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

SODAS SVEIKATOS

SERGANTIEMS ŽYDI!

Jei tau nusibodo landžioti pas visokius daktarpalaikius, varginti save liga ir leisti jei įsisenėti, per tų tų daktarų nesumanimą ar neturėjimą gerų vaistų, arba jei tau nusibodo nuodintis visokiais patentuotais vaistpalaikiais, vynais ar balzamais ir kitais, kurie niekad negali ligos išgydyti, kadangi nėra pritaikyti prie ligos budo sergančio, ir ant galo nori buti sveiku ir laimingu, tai negaišinęs laiko ant visokių niekų tuojaus kreipkis asabiškai ar laiške aprašydamas savo ligą per **The Collins New York Medical Instituta** į Dr. R. Mielke, kame pasekmingiausiai išgydo visokias sunkias ir užsisenėjusias ligas, kaip VYRŲ teip MOTERŲ ir VAIKŲ, kožnas kas čion kreipiasi, dėkavoja už išgydimą ir buną sveikas ir linksmas.

Daugumas stebisi, klausdami, kokiu budu su tokia gera pasekme visokias ligas išgydoma čionai, nuo kurių kiti daktarai nekurį laiką gydę, rankas nuleisdami apleido.

Atsakymas lengvas: Tokiu budu, kad The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTAS užlaikomas geriausių diplomatų daktarų specijalistų; visus ligų aprašymus su atyda ištiria specijališkai, nuo menkiausio iki svarbiausio ligos apsireiškimo bei jos pamato, ir sutaiso atsakančius kiekvienam pritaikytus vaistus išgydymui ligos ir slipnybių; nes šitas Institutas užlaiko didžiausią Laboratoriją vaistų iš viso svieto šalių, tarp kurių daugelis yra pačių daktarų išrasta, kurių niekur kitur negalima gauti. Užtai išgydyme ligų nė joks daktaras nė kitas institutas negali lygintis, per ką mokslinčiai ir pavadino tą

Collins N. Y. M. Inst. SODU SVEIKATOS!

Kad iš to žydinčio sodno daugiausia apdovanoja sergančius sveikata, tai aiškiai matyt iš daugybės padėkavonių, kurios ateina kasdiena, paduodame čion kelias.

Išgydyta nuo: moteriškos ligos kankynių ir skrepliavimų, skaudėjimo sonuose, sąnariuose ir neuralgijos ligos. Jau pamatiškai sveika ir viesai padėkavoja savo pavelkslą atsiųsdama.

Mrs. FRANCIŠKA ŠELENARIENĖ,
(moteris Jono)
Route No 2, B. 65, Ceresco, Neb

AUGŠTAI GUODOJAMAS DAKTARE!

Jeigu kitų dėkavoja už išgydymą, tai jau mano priderystė teipgi isreikšti padėkavonę už išgydymą ligos, kurią nuo manęs kaip sloginantį kaną nukasė, per galybę augšto mokslo ir gerai sutaisytų vaistų, kurinos man prisiuntė ir pagal pamokinimus suvartojau. Prieš tai netikėjau, kad per savo išdykumą suardytą sveikatą galėčiau dar atgauti. Pirmiausia jaučiausi didelį nusilpnėjimą, teipat vėliau ir mano inkstai buvo sauvytę, drange ir visas vidurinis organizmas buvo sutręs ir tik kaip lapas rudenije suvytęs, laukiau kada nukristi. Bet kad išeikalčiau laikraštije apie Jųsų galingą gydymą ir grynus vaistus, tad atsiųskus ir atsiuntė man vaistus, kurinos suvartojau pagal pamokinimus, sakau kaip kaną nukasė, teip nuo manęs ligą, likausi pilnai sveikas. Tad ir dėkavoju už sanžinišką ir gabų išgydymą. Dabar jaučiuosi kaip naujai a gimęs, linksmas ir sveikas, o tai visiems broliams lietuviams pranešu, idant kreiptusi prie Jųs gydytis laike neišmės ligos.

Pasilieku dėkingas ir visada garsinsiu Jųsų garbingą vardą,
JONAS SMIRNAVICZIA,
1625 Front st., Philadelphia, Pa

Sirgęs per du metu, skaudėjimu strėnų, krutinėje diegių, plaučių nesveikumo, svaigmoir skaudėjimo galvos, zvanijimo ausise ir abelno nusilpnėjimo ant sveikatos. Į 13 dienų pilnai išgydytas, su padėkavone ir pavelkslą prisiuntė patalpint į laikraštį.

JOHN PAULINIS,
Fayette Co., Orient, Pa.

SKAITYTOJAU! Jei Tave vargina zemiau paminėtos ligos, nesendink, neatideliok, bet atsišauk, o galėsi buti išgydytas kaip ir kiti nuo:

kosulio, kataro, plaučių nesveikumo, dusulio, trumpo ir sunkaus kvėpavimo, kepenų ir inkstų (kidneys) ligos, dispepsijos, nevirinimo, vidurių ligos, užkietėjimo ir skaudėjimo vidurių, šonuose, tuštymuose ir po krutine. Galvos skaudėjimo, užimo ir spiegimo ausyse; kraujo nečystumo, išbėrimo spuogais, juodgalvėms ir niežais. Neuralgijos, neurastenijos, reumatizmo, skaudėjimo po visą kuną, kaulų sąnarių ir nuo sutinimo, geltligės. Nuo abelno nusilpnėjimo blogų sapnų ir jaunystės išdykumo—sugriovimo sveikatos. Priepuolo, nerviškumo; nuo slaptų ligų,—kokio jos vardo ar skyriaus nebutų.—Puslės ligos, nemiegojimo, sunkumo ir skausmo kojose, rankose ir kitų visokių ligų vyrų kaip ir moterų: skausmingų, nereguliariškų antdrapanių ir baltųjų, arba kurios tik ligos varginimui žmonių užpuola.

TAS INSTITUTAS ISZSIUNTINEJA GYDUOLES
Į VISĄ AMERIKĄ, CANADĄ, EUROPĄ, AZIJĄ, AFRIKĄ ir AUSTRALIJĄ, ANT KOŽNO PAREIKALAVIMO.
Kurie negalite pributi asabiškai, tai aprašykite nesveikumus bei ligą lietuvišhai.
KAM SIRGT IR VARGINTI SAVE, JEI LENGVAI GALI BUTI IŠGYDYTAS, TIK ATSIŠAUKIT, adresuojant:

The Collins New York Medical Institute (Inc)
140 W. 34 st., (arti Broadway) New York.
Ofiso valandos: iš ryto nuo 10 iki 5 po piet. Šventadieniais nuo 10 iki 1.

DRUKUOJAMA MAŠINA
The Odell No. 4

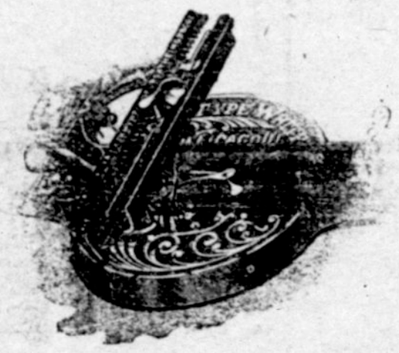

ODELL TYPEWRITER yra viena iš geriausių pigiųjų drukuojamų mašinų. Ji drukuoja teip gražiai, kaip mašina už $100.00. Visa mašina plieninė, o raidės varinės, išlietos ant plieninio volo. Visos didesnės ir mažesnės, su visokiais raštiškais ženklais ir numeriais. Ji niekad negenda, nes nėra kam joje pagesti. Ji gali laikyti 100 metų, arba ilgiau. Drukuoti su jaja gali kiekvienas žmogus, net ir mažas vaikas, jokio mokslo prie jos nereikia. Jos sistema teip paprasta, kad kiekvienas paėmęs ją į savo rankas, iš pirmo sykio supras kaip su jaje drukuoti. Jeigu nori turėti drutą, pigę ir gerą mašiną, tai pirk ODELL TYPEWRITER, o niekada nesigailėsi. Šitų mašinų kainos buvo $20.00, vėliau buvo $15.00, o dar vėliau $10.00, o kad mes jų išpardavėme didelę daugybę, tai gaunam nuo fabriko pigesnę kainą, ir dabar jas parduodame su prisiuntimu po $6.95
Su gražia audimo apvilkta skrynele $8.95
Su gražia skuros apvilkta skrynele $9.95

Pinigus siunčiant adresuokite:

A. Olszewskis
3252 S. Halsted st. Chicago, Ill.

Serganti Vyrai!

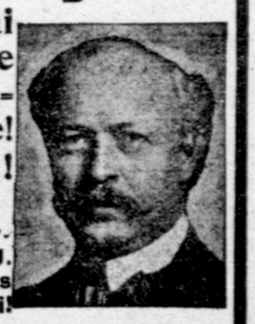

Jauni ir pusamžiniai Vyrai, kurie kenčiate nuo Ligų—Nenusiminkite! Prasidrasinkite! GELBĖKITE SAVE!

Atsišaukit pas mane!

Eik ten kur busi sąžiniškai gydomas ir tapsi greitai SVEIKU. Čėdysi laiką ir pinigus eidamas pas Dr. Tillitson. Roda Dykai!

Sutinimai ir kitoki nesveikumai yra išgydomi trumpam laike — bėgyje kelių dienų, su mano originališku gydymu. Atsakančiai pritaikintas, yra tai greičiausias budas ant svieto įsteigimui nuodugnio išgydymo. Netrotyk laiko ir nerizikuok savo sveikatos klausdamas rodos aptiekorius arba savo drango. Jeigu tamista nėsi po atsakančiu gydymu, tai gali buti tikras, kad turėsi tą ligą per savo visą amžių ir visados atgabens tamistai nėlaimę ir susikrimtimą. Aš išgydžiau tukstančius tokių ligų dėlto, kad turiu ypatišką joms gydymą.

Užsikimšimas arba užakimas varpos skylutės. Nedaro skirtumo kaip ilgai tamista kenti nuo užakimo varpaskylės, ir nežiurint kiek daktarų tamistą prigavo ir suvedžiojo, mano gydymas tamistą tikrai išgydys. Prie mano gydymo nereikia jokio piaustymo. Mano gydymas yra geriausias ant visos pasaulės, be jokio skausmo ir prašalina nesveikumą ant visados.

Kraujo Užnuodyjimas (Syfilis arba Francai). Jeigu vartojei nuodingus vaistus ir tebeturi skausmus, skaudulius (ronas) burnoje ir gerklėje, ronas arba pratrukimus ant bile kokios dalies kuno, tai tas yra kraujo užnuodyjimas, kurį gali išgydyti Dr. Tillotson. Aš ieškau sunkiausiai išgydomų ligų prasčiausiame padėjime. Aš iščystysiu grynai tavo kraują ir prašalinsiu iš viso kuno yvairius nečystumus ir nuodus į trumpesnį laiką negu kas kitas kitoj kokioj daly pasaulės.

Guzuotos ir susisukę gyslos. Aš išgydau tokį padėjimą gyslų be nuotrotos laiko, be jokio skausmo ir ant syk. Mano gydymas prašalina visokius ligotus padėjimus, pagamina pilną bėgimą kraujo, sugrąžins tamistai greitai normališką sveikatą ir tvirtumą. Skausmai visai pranyksta.

AŠ IŠGYDAU KADA KITIEMS NENUSISEKA.

Aš taipgi išgydau trumpam laike visas ligas, kurios apsireiškia tarp jaunų, senų ir pusamžinių vyrų.

Pasirodavimas ir egzaminas dykai. Viską užlaikau slaptybėje. Jeigu busi po mano gydymu, niekas nežinos kodėl. Aš turiu tam tikrą gydymą kožnai ligai.

$10.00 VERTES X-RAY EGZAMINAS DYKAI.

Vyrai, manantį apsivesti, privalo atsišaukti pas mane ir paskluoti egzaminui, idant ištirti ar yra tinkami apsivedimui ar ne. Kitąsyk gali but kune koki liga, kuri kiludytų laimingam gyvenimui apsivedusiems.

Jeigu tamista turi kokį nesveiką padėjimą kune, paeinantį nuo peržengimo gamtos tiesų, kaipo tai, žagimoxi savęs, tai nemėgink užsėpti ženatve, nes ženatvė tiktai gelbsti ligai įleisti šaknis giliau ir giliau į kuną, o tada tavo sveikata galutinai sunyks.

Atsišauk dėl egzamino į Dr. Tillotsono ofisą ir užsitikrink sau, kad esi tikras apsivedimui.

EGZAMINAS IR PASIRODAVIMAS DYKAI!

Neretkalnuju pinigų dėl pradėjimo gydymo. Jeigu negali ateiti pas mane, tai rašyk.

DR. TILLOTSON, 91-93 E. Washington St., CHICAGO, ILL.

VALANDOS PRIEMIMO: nuo 10 ryto iki 4 po pietų, ir nuo 6 iki 7 vakare. Nedėliomis ir Šventadienom nuo 10 ryto iki 1 po pietų.

IŠGYDAU IN 5 DIENAS
VARICOCELĘ
HYDROCELĘ
t.y. pagadėjęs gyslas ir perkulų ir skaudėjimą

Išgydau kiekvieną sergantį Varicocele, Striktura, užsikrėtusius kraujo užnuodyjimu, nusilpnėjimą nervų, Hydrocele arba vyrų ytiškas ligas. Tokias garsias ofertas teikiame visiems tiems kurie buvo gydomi nuo kelioliokos visokių daktarų be pasekmės ir išdavė savo pinigus dykai, kad parodytie jog aš turiu vienintelį budą, su kurio pagelba ant visados Jus išgydysiu.

Nemokėkite už neišgydymą, tiktai už išgydymą.

Skaudėjimas skilvio, kepenų ir inkstų, nors labai užsisenėjusius, išgydau galutinai.

PLAUČIAI.
Sergantiejie dusuliu, bronchitu arba džiova išgydomi galutinai naujausia mano metoda per įtraukimą Oxalino gazų.

Privatiškas vyrų ligas.
Aš išgydau kiekvieną greitai ant visados ir didžiausioj paslaptyj.

Visokios patarmės dovanai!

Išgydau galutinai

Specialistas moterų ir vyrų ligų.

Moteriškas ligas.
Patinimus gimdos, skaudėjimus pečių, baltligę, pagal mano metodos sutaisytus vaistus išgydau pasekmingiausiai.

Kraujo užnuodyjimus
ir odos ligas, paveizdan: išbėrimus, skaudulius, plaukų nusitinkimus ir t.t.
aš išgydau ant visados.
Kalbu lietuviškai.

Dr. L. E. ZINS, 41 S. Clark Street, Tarpe Lake ir Randolph st. CHICAGO, ILL.
Priėmimo valandos: nuo 9 val. ryto iki 8 val vakare. Nedėliomis: nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.

50,000 KNYGELIŲ DYKAI PĖR PAČTĄ
PASLAPTINES VYRŲ LYGOS

Šitoje knygoje talpa dangelis paveikslų ir tapati yra tiesiu mokslo šaltinlu senų ir jaunų vyrų, kurie kenčia lytiškus nusilpnėjimus, patrotymą vyrėškumo, nerviškas lygas, kraujo užnuodijimą, lytiškų sanarių puliavimą ar triperį, skilvio, inkstų, kepenų ir puslės lygas. Šita knyga jums išaiškins, kaip nuo jų galima išsigydyti namieje greitai ir pasekmingai. Rašome pacientams jų pačių kalboje. Rašyk mums Lietuviškai.

RODA DYKAI. Urėdiškos valandos nuo 9 iki 5; nedėliomis nuo 9 iki 12.

DR. JOS. LISTER C.
40 Dearborn Street. _ La. 8 CHICAGO, ILL., U. S. A

Vienatinė Lietuviška Sankrova
ir agentura literaturos ant "North Side" Chicagoj. Čion galima gauti mokslišką, svietišką ir dvasiškų knygų, rožančių, škaplierių, abrozėlių, visokių laikraščių. Amerikos ir Europos ir popierų gromatoms. Teipgi užlaikau visokio tavoro: juodylo, paišelių, plunksnų, drukuojamų mašinukių, britrų, stereoskopų ir daugelio kitų daiktų. Nepamirškite atsilankyti, o busite užganėdinti.

Petras M. Kaitis
Wabansia Ave., Chicago, Ill.
(Sale Lietuviškos Bažnyčios).

Telefon Yards 471.

Notary Public
(Lietuviškas Notaras)
Išdirba visokias legališkas popieras, kaip tai: Plenipotencijas, Kontraktus, Bill of Sale, Testamentus, Affidavits ir kitoniškus. Inkorporuoja draugystes.

J. J. Hertmanowicz
Ofisas
A. Olszewski'o
3252 So. Halsted, Cor. 33rd St.
Chicago, Ill.

Kozminsky & Yondorf,
73 Dearborn Street.
Bankieriai.

Mes skolijame **Pinigus** ant turtenybių ir jei tu rengiesi turtenybę pirkti, mes su džiaugsmu prigelbėsime, paskolindami tau dalį pirkinio pinigų. Greitas veikimas. Lengvos išlygos. Agentai apmokami dosniai.

CENTRAL BUSINESS COLLEGE

Mokina: stenografijos, spaudinamos mašinėlės spaudinimo, knygų vedimo, aritmetikos, skaitymo, rašymo, spelinimo, istorijos, geografijos ir tt.

Specijališkos instrukcijos angliškos kalbos tiems, kurie pradeda mokytis tą kalbą ir kurie nori joje išsilavinti.

Mes išlaviname vyrus ir moteris įgyti geras vietas. Kliasos atdaros dienomis ir vakarais.

Atsišauk ar rašyk klausdamas platesnių informacijų. Kataliogas dykai.

W. H. Harmon ir W. I. Tinus, Principalai.
Shiller Bldg., 109 Randolph Street, CHICAGO, ILL.

ADRESAI VIRŠININKU
"ŽINYČIOS" DR-STES

Prezidentas—**J. J. Hertmanavičia,** 3252 South Halsted Street

Vice-Prez.—**Justinas Jakavičia,** 1512 W. 19th Street

1-mas Raštininkas—**M. M. Juška,** 581 W. 22nd Street

2-ras Raštininkas—**Aleksandra Olszewskis,** 1418 W. 21st Place

Kasierius—**Niceforas Žilevičia,**

General-Užveizėtojas—**A. Olszewskis,** 3252 South Halsted Street

Visi CHICAGO, ILL.

Su visokiais reikalais prie "Žinyčios", kaip tai apžiurėjimui žemės farmai, ar prisirašyme prie Dr-stės "Žinyčios" ir nusipirkime nuo jos akcijų, kreipkitės visada ar tai raštu ar asabiškai prie jos generališko užveizėtojo adresu:

"Žinyčia", A. Olszewski, Mgr.
3252 So. Halsted Street, CHICAGO, ILL.